

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Parsiminen ja paikkaaminen nykypäivän käsityöilmionä

Helsingin yliopisto
Kasvatustieteiden maisteriohjelma
Käsityönopettajan ja käsityötieteen
koulutus
Pro gradu -tutkielma 30 op
Käsityötiede
Toukokuu 2022
Terhi Penttinen

Ohjaajat:
Anna Kouhia
Pirita Seitamaa-Hakkarainen

Tiedekunta - Fakultet - Faculty Kasvatustieteellinen tiedekunta, Kasvatustieteiden maisteriohjelma		
Tekijä - Författare - Author Terhi Penttinen		
Työn nimi - Arbetets titel Parsiminen ja paikkaaminen nykypäivän käsityöilmionä		
Title Darning and patching as a modern handicraft phenomenon		
Oppiaine - Läroämne - Subject Käsityötiede		
Työn laji/ Ohjaaja - Arbetets art/Handledare - Level/Instructor Pro gradu -tutkielma / Anna Kouhia, Pirita Seitamaa-Hakkarainen	Aika - Datum - Month and year Toukokuu 2022	Sivumäärä - Sidoantal - Number of pages 67 s + 1 liite.
Tiivistelmä - Referat - Abstract <p>Tutkimuksessa tarkasteltiin parsimista ja paikkaamista kestävän kehityksen ja erityisesti kiertotalousajattelun sävyttämänä nykypäivän käsityöilmionä. Nykyisen vaateteollisuuden nopeutuneen tuotantotahdin myötä mm. vaatteiden laatu on heikentynyt ja tekstiilijättemäärät kasvaneet. Tekstiilien kiertotalouden tavoitteena on minimoida niin teollisuudessa kuin kuluttajien keskuudessa syntyvä tekstiilijäte pitämällä tuotteet ja materiaalit mahdollisimman pitkään kierrossa ilman, että niiden arvo laskee. Parsiminen ja paikkaaminen ovat vaatteiden korjaamisen tapoja, joilla voi pidentää vaatteiden käyttöikää, vähentää uusien vaatteiden tarvetta ja pienentää syntyvää tekstiilijättemäärää. Näkyvät paikat vaatteissa voidaan nykyään nähdä myös kannanottona hitaan muodin ja persoonallisempien vaatteiden puolesta.</p> <p>Tutkimus lähestyi parsimista ja paikkaamista sosiaalisen median kuvapalvelu Instagramissa jaettujen julkaisujen kautta ja tavoitteena oli selvittää erityisesti parsimiseen ja paikkaamiseen liittyvien valokuvien ja niihin liitettyjen aihetunnisteiden välittämiä merkityksiä ja viestejä. Tutkimus oli laadullinen tutkimus, jossa tutkimusmetodinä käytettiin kolmivaiheista konnotatiivista kuva-analyysia, joka on yksi semioottisista kuvatutkimuksen menetelmistä. Tutkimusaineistona oli parsimista ja paikkaamista kuvaavat yksityishenkilöiden julkisilta Instagram-käyttäjiltä julkaisemat valokuvat (N=20) ja niihin liitetyt aihetunnisteet (N=340).</p> <p>Otokseen valikoituneissa kuvissa näkyi neljä eri käsityötekniikkaa: parsiminen, paikkaaminen, kirjominen sekä ryijyteknikka. Korjaamisen kohteina olivat enimmäkseen käyttövaatteet ja erityisesti villasukat. Analyysi osoitti, kuinka parsimiseen ja paikkaamiseen liittyvät kuvat ja aihetunnisteet välittävät vastuullisuuteen, kestävyys ja vaatteiden kunnioitukseen liittyviä viestejä. Lisäksi parsiminen ja paikkaaminen näkyi osana suomalaista käsityöperinnettä, jonka avulla pidetään vaatteet ja materiaalit pidempään käytössä. Tutkimuksen aineistosta nousi myös esille, kuinka näkyvä korjaaminen tekee korjatuista vaatteista yksilöllisiä ja voi samalla lisätä motivaatiota korjata vaatteita. Lisäksi vaatteiden korjaaminen oli monelle itseilmaisun muoto sekä henkistä hyvinvointia edistävä harrastus.</p>		
Avainsanat - Nyckelord Parsiminen, paikkaaminen, korjausompelu, tekstiilien kiertotalous, kuva-analyysi		
Keywords Darning, patching, mending, textile circular economy, image analysis		
Säilytyspaikka - Förvaringsställe - Where deposited Helsingin yliopiston kirjasto – Helda / E-thesis (opinnäytteet)		
Muita tietoja - Övriga uppgifter - Additional information		

Tiedekunta - Fakultet - Faculty Educational Sciences		
Tekijä - Författare - Author Terhi Penttinen		
Työn nimi - Arbetets titel Parsiminen ja paikkaaminen nykypäivän käsityöilmiönä		
Title Darning and patching as a modern handicraft phenomenon		
Oppiaine - Läroämne - Subject Craft science		
Työn laji/ Ohjaaja - Arbetets art/Handledare - Level/Instructor Master's Thesis / Anna Kouhia, Pirita Seitamaa-Hakkarainen	Aika - Datum - Month and year May 2022	Sivumäärä - Sidoantal - Number of pages 67 pp. + 1 appendice
Tiivistelmä - Referat - Abstract <p>This study examined darning and patching as a modern handicraft phenomenon characterized by sustainable development and circular economy. With the current accelerated pace of production in the clothing industry, the quality of clothing has become weaker, and the amount of textile waste has increased. The aim of textile circular economy is to minimize textile waste generated by both the industry and consumers by keeping products and materials in circulation for as long as possible without reducing their value. Darning and patching are ways of mending clothes and extending their lifespan but also ways to reduce the need for new clothing and the amount of textile waste generated. Nowadays visible repairs in clothing can also be seen as a statement for so called "slow fashion" and more personal clothing.</p> <p>The study approached darning and patching through publications distributed on the photo sharing application Instagram, with the aim of elucidating the meanings and messages conveyed by photographs and hashtags related to darning and patching. The study was a qualitative study in which three-step connotative image analysis, one of the semiotic methods of image research, was used as the research method. The research material was photographs (N = 20) and related hashtags (N = 340) associated in darning and patching published by private individuals from public Instagram user accounts.</p> <p>The images in the sample displayed four different craft techniques: darning, patching, embroidery, and rug technique. The objects in the images were mostly ordinary clothes and wool socks. The analysis found sustainability and respect for clothing as the most important themes present in the images and hashtags. In addition, darning and patching appeared as part of the Finnish handicraft tradition, which helps to keep clothes and materials in use for longer. The research material also highlighted how visible mending can make repaired clothes unique and simultaneously increase the motivation for further mending. Furthermore, mending commonly appeared as a form of self-expression and hobby promoting mental well-being.</p>		
Avainsanat - Nyckelord Parsiminen, paikkaaminen, korjausompelu, tekstiilien kiertotalous, kuva-analyysi		
Keywords Darning, patching, mending, textile circular economy, image analysis		
Säilytyspaikka - Förvaringsställe - Where deposited Helsinki University Library – Helda / E-thesis (theses)		
Muita tietoja - Övriga uppgifter - Additional information		

Sisällys

1	JOHDANTO.....	1
2	PARSIMINEN JA PAIKKAAMINEN OSANA KIERTOTALOUTTA.....	5
2.1	Tutkimuksen keskeiset käsitteet	5
2.1.1	Kestävä kehitys ja tekstiilien kiertotalous	5
2.1.2	Vaatteiden korjaaminen.....	7
2.1.3	Instagram ja aihetunniste	9
2.2	Tekstiilien kiertotalous.....	10
2.3	Vaateen käyttöikään vaikuttavia tekijöitä.....	13
2.4	Vaatteiden korjaaminen ennen ja nyt.....	17
3	KÄSITYÖILMIÖT SOSIAALISESSA MEDIASSA.....	25
4	TUTKIMUSTEHTÄVÄ JA TUTKIMUSKYSYMYKSET.....	29
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	30
5.1	Tutkimusstrategia ja tutkimusmenetelmä	30
5.2	Tutkimusaineiston keruu	34
5.3	Aineiston analyysi	39
6	TUTKIMUSTULOKSET JA NIIDEN TULKINTAA.....	42
6.1	Parsimisen ja paikkaamisen näkyminen Instagram-kuvissa	42
6.2	Aihetunnisteiden tarkastelu.....	48
6.3	Kuvien ja aihetunnisteiden välittämät merkitykset	50
6.4	Yhteenveto	59
7	LUOTETTAVUUS.....	61
8	POHDINTA.....	64
	LÄHTEET.....	68
	LIITE 1: Aihetunnisteiden luokittelu	

TAULUKOT

Taulukko 1. Kuvien julkaisuajankohdat, tykkäykset ja tilien sisällöt.....	37
Taulukko 2. Aihetunnisteiden lukumäärät ja kielet	38
Taulukko 3. Kuvissa kuvatut käsityötekniikat ja korjaamisen kohteet.....	43
Taulukko 4. Korjaamisprosessin tila ja käsityötarvikkeet kuvassa.....	44
Taulukko 5. Aineiston kuvissa esiintyneet korjaukset.....	45
Taulukko 6. Aihetunnisteiden teemat	49

KUVIOT

Kuvio 1. Analyysin kolme vaihetta	39
Kuvio 2. Sanapilvi aineiston aihetunnisteista	48

1 Johdanto

Sanotaan, että ekologisin vaate on se, jonka jo omistat ja mitä pidempään omistamiasi vaatteita käytät, sitä vähemmän tarvitaan luonnonvaroja uusien vaatteiden tuotantoon ja myös tekstiilijätteen määrä vähenee. Räisänen ja Laamanen (2014, s. 50) huomauttavat, että vaikka tekstiilien tuotanto nykyään on tavallisesta kuluttajasta etäällä, voi jokainen ottaa vastuun omista pukeutumista ja sisustamisvalinnoistaan. Oikeanlaisen vaatehuollon lisäksi vaatteiden korjaaminen voi pidentää niiden käyttöikää tuntuvasti. Samalla korjaaja sitoutuu vaatteeseensa uudella, syvemmällä tasolla nähtyään vaivaa sen kunnostamiseksi. Vaatteiden parsiminen ja paikkaaminen lisäävät tekijän tietoja ja taitoja korjaamiseen sopivista materiaaleista, tekniikoista ja välineistä edistään samalla pystyvyyden ja osallisuuden tunnetta (kts. Durrani, 2018, de Castro, 2021 ja Sekules, 2020).

Muutama sukupolvi sitten korjaamisen ja muokkaamisen on katsottu olevan itsestään selvä osa vaatteiden omistamista ja on ollut aikoja, kuten sota- ja pula-aika, jolloin korjausompelu on ollut suorastaan pakollista (Rissanen, 2011, s. 128; Varmola, 2014, s. 10). Ennen vaatteisiin liitetty kulttuurinen ja taloudellinen arvostus on kokenut kuitenkin vuosikymmenien saatossa dramaattisen muutoksen, ja vaatteiden korjaaminen on vähentynyt huomattavasti. Osaltaan syinä ovat tarvittavien taitojen ja välineiden puute, osaltaan köyhyyteen ja puutteeseen liittyvät mielikuvat. (Gwilt, 2014, s. 2; Clark, 2008, s. 435.) Teknologinen kehitys, nopeasti vaihtuvat vaatetrendit ja massatuotanto pääasiassa Kaukoidän ja Aasian halvan työvoiman maissa ovat mahdollistaneet tuotteiden nopeamman tuotannon ja johtaneet siihen, että nykyään vaatteiden käyttöikä on lyhyempi kuin koskaan aiemmin. Länsimaissa muotiteollisuuden nopeutunut kierto on aiheuttanut kasvavan tekstiilijäteongelman. (Clark, 2008, 428; Niinimäki & Durrani, 2020. 153.)

Nykyään parsiminen ja paikkaaminen voidaan osittain nähdä vastalauseena kuluttamiselle ja vaateteollisuuden nopealle kierrolle sekä mahdollisuutena luovaan tekemiseen (kts. de Castro, 2021 ja Sekules, 2020). Suomessa Taitoliitto nimesi parsimisen ja paikkaamisen vuoden 2021 käsityötekniikaksi ja pyrki tällä

nostamaan esille vaatteiden käyttöiän pidentämisen tärkeyttä ja innostamaan ihmisiä korjaamaan vaatteitaan (Taitoliitto, 2020). Myös maailmanlaajuisesti on havaittu vaatteiden korjaamisen kiinnostavan ihmisiä jälleen (kts. König, 2013, Gwilt, 2014 ja Durrani, 2019). Sosiaalisen median kanavissa, kuten Instagramissa, jaetaan paljon parsimiseen ja paikkaamiseen liittyvää sisältöä ja erityisesti vaatteiden näkyvä paikkaaminen (engl. *visible mending*), jossa paikka jää näkyville, on suosittua. Näkyvät paikat vaatteissa ovat yhä enenevässä määrin merkki tiedostavuudesta sekä mahdollisuudesta antaa vaatteilleen aikaa ja niille kuuluvaa huomiota (kts. de Castro, 2021 ja Sekules, 2020).

Parsiminen ja paikkaaminen voidaan nähdä osana kestävästä kehityksestä, jonka tavoitteena on turvata hyvät elinolot maailmanlaajuisesti myös seuraaville sukupolville. Kiertotalous puolestaan pyrkii vastaamaan näihin kestävästä kehityksestä tavoitteisiin toimimalla ympäristön kantokyvyn rajoissa vähentämällä jätteen määrää sekä pitämällä tuotteet ja materiaalit mahdollisimman pitkään käytössä. Siirtyminen kohti kestävästä elämäntapaa luo painetta suunnitella ja valmistaa kestävämpiä tuotteita, mutta myös huomioida tuotteiden korjaamisen ja huoltamisen tarve (kts. Sitra & Deloitte, 2022). Kiertotalouden periaatteet eivät kohdistu pelkästään teollisuuteen, vaan tavallisilla kuluttajilla ja heidän toiminnallaan on kiertotaloudessa suuri merkitys. Se, miten pitkään tuotteet, olivat ne sitten vaatteita tai muita kulutushyödykkeitä, ovat käytössä ja pyritäänkö niitä tarpeen tullen korjaamaan, riippuu usein niiden käyttäjistä. (Kts. esim. Seppälä ym., 2016.)

Nyky päivän parsimiseen ja paikkaamiseen liittyviä tutkimuksia ovat tehneet muun muassa König (2013), Gwilt (2014), Middleton (2015) ja Durrani (2019), joista König on tarkastellut vaatteiden korjaamisen merkityksen muuttumista historian ja nykypäivän valossa, Middleton sitä, miten ihmiset saisi uudelleen innostumaan korjausompelusta sekä Gwilt ja Durrani tahoillaan korjaamiseen liittyvää yhteisöllisyyttä korjaustyöpajoissa ja -tapahtumissa. Parsiminen ja paikkaaminen ovat olleet myös pro gradu -tutkielmien aiheena, mutta lähinnä historiallisesta näkökulmasta ja sota- ja pula-aikaan liittyen. Pula-ajan parsimista ja paikkaamista ovat tutkineet tai sivunneet muun muassa Keskitalo (2012), Varmola (2014) ja Viitanen (2015). Edellisten lisäksi Juhantila (2017) on käsitellyt

korjausompelua pro gradussaan, jossa hän lähestyi aihetta oman kansallispukunsa korjausprosessin kautta.

Parsimisen ja paikkaamisen uusi suosio näkyy myös aiheesta viime vuosina julkaistujen kuluttajille suunnattujen kirjojen määrässä. Osa näistä kirjoista on perinteisiä opaskirjoja, joissa seikkaperäisesti kerrotaan kuinka, vaatteita voidaan korjata ja mitä materiaaleja ja välineitä korjaamiseen tarvitaan (kts. esim. Ignatius, 2020, Khounnoraj, 2020, Lewis-Fitzgerald, 2020 ja Edwards, 2021). Osa puolestaan lähestyy korjausompelua laajempuna ilmiönä tuoden esille käytännön neuvojen lisäksi esimerkiksi korjaamisen historiaa suhteessa muoti- ja vaateteollisuudessa tapahtuneisiin maailmanlaajuisiin muutoksiin ja näiden muutosten vaikutusta nykyisiin vaatteiden korjauskäytäntöihin (kts. esim. de Castro, 2021 ja Sekules, 2020). Ensin mainittujen teoksien tekijät toimivat usein käsityöalalla ja ovat koonneet kirjoihin ammattinsa myötä kerääntynyttä asiantuntijuutta. Jälkimmäiset teokset ovat usein vaate- ja muotialalla vaikuttavien tekijöiden manifestimaisia kannanottoja läpinäkyvämmän ja eettisemmän vaateteollisuuden puolesta. Yhteistä näille vaatteiden korjaamiseen liittyville kirjoille on kuitenkin se, että korjausompelua lähestytään kestävyuden käsitteen kautta ja korjaaminen tuodaan esille ekologisena ja useimmille mahdollisena keinona pidentää vaatteiden käyttöikää ja vähentää ympäristön taakkaa.

Myös tässä pro gradu -tutkielmassa tarkastellaan parsimista ja paikkaamista kestäväen kehityksen ja erityisesti kiertotalousajattelun sävyttämänä nykypäivän käsityöilmionä. Tutkimus pyrkii valottamaan parsimista ja paikkaamista sosiaalisen median kuvapalvelu Instagramissa jaettujen julkaisujen kautta ja tavoitteena on selvittää erityisesti parsimiseen ja paikkaamiseen liittyvien valokuvien sekä niihin liitettyjen tekstien ja aihetunnisteiden välittämiä merkityksiä ja viestejä. Tarkastelun kohteena ovat yksityishenkilöiden julkisilta käyttäjäprofiileilta¹ tekemien Instagram-julkaisujen valokuvat ja aihetunnisteet. Selvään tuotemainontaan liittyvät sisällöt on rajattu tutkimuksen ulkopuolelle.

---

¹ Jos Instagram-käyttäjän profiili on yksityinen vain käyttäjän hyväksymät seuraajat voivat nähdä hänen julkaisujaan. Yksityisten profiilien julkaisut eivät myöskään näy hakutuloksissa, kun julkaisuja haetaan aihetunnisteilla. (Instagram, 2022.)

Ihmisiin liittyvää tieteellistä tutkimusta tehdään siellä, missä ihmiset aikaansa viettävät, joten on luonnollista, että tutkimustakin tehdään yhä enenevässä määrin verkossa. Instagram on yksi suosituimmista sosiaalisen median kanavista, jolla on Suomessa noin 3 miljoonaa ja maailmanlaajuisesti yli miljardi kuukausittaista käyttäjää (Valtari, 2022; Dean, 2022). Internetin ja sosiaalisen median suosion myötä käsityötieteen tutkimuksellekin on avautunut uusia mahdollisuuksia (Koskennurmi-Sivonen & Seitamaa-Hakkarainen, 2014, s. 116). Sosiaalisen median kautta ja erityisesti Instagramissa monet käsityöilmiöt leviävät nopeasti ja muutenkin käsityöhön liittyvä sisältö on hyvin suosittua.

Tutkimusmetodina tässä tutkimuksessa käytetään kolmivaiheista konnotatiivista kuva-analyysia, joka on sekä laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä että yksi semioottisista kuvan tutkimisen menetelmistä (kts. mm. Anttila, 2006). Semioottinen kuva-analyysi keskittyy kuvan merkityksiin ja niiden tulkintaan ja semiotiikka yleisemmin tarjoaa välineitä yksityiskohtaisen kuva-analyysin tekemiseen ja havaintojen suhteuttamiseen laajemmassa kulttuurisessa todellisuudessa (Seppä, 2012, s. 24, 180).

Tämän tutkielman rakenne koostuu teoriaosiota, joka käsittää luvut kaksi ja kolme, sekä tutkimusosiota, joka käsittää luvut neljästä kahdeksaan. Tutkielman alussa luvussa kaksi tarkastellaan parsimista ja paikkaamista kiertotalouden osana ja määritellään ensin tutkimuksen olennaisimpia käsitteitä, jonka jälkeen tarkastellaan tekstiilien kiertotaloutta tarkemmin sekä käydään läpi tekstiilien elinkaaren pidentämiseen liittyviä tekijöitä. Edellä mainittujen lisäksi luvussa kaksi käsitellään vaatteiden korjaamista niin historian kuin nykypäivän valossa. Luvussa kolme tarkastelussa ovat sosiaalisen median käsityöilmiöt. Tutkimusosion alussa luvussa neljä esitellään tutkimuksen tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset, jonka jälkeen luvussa viisi käsitellään tutkimusstrategiaa ja semiotiikkaa sekä kuvaillaan tutkimuksen toteutus aineiston keruusta sen analyysiin. Luvussa kuusi esitellään tutkimuksen tulokset ja niiden pohjalta tehdyt tulkinnat ja luvussa seitsemän tarkastellaan tutkimuksen luotettavuuteen liittyviä tekijöitä. Lopuksi luvussa kahdeksan pohditaan tutkimuksen merkitystä laajemmin ja esitellään esille nousseita jatkotutkimusaiheita.

2 Parsiminen ja paikkaaminen osana kiertotaloutta

Tässä luvussa syvennyttään tutkimuksen aiheeseen teorian kautta. Ensimmäiseksi määritellään tutkimuksen keskeiset käsitteet, jonka jälkeen tarkastellaan tekstiilien kiertotaloutta sekä vaatteiden elinkaaren pidentämiseen liittyviä tekijöitä. Luvun lopussa selvitetään lyhyesti parsimisen ja paikkaamisen historiaa sekä tarkastellaan lisäksi sitä, miten vaatteiden korjaaminen näkyy nykypäivänä.

2.1 Tutkimuksen keskeiset käsitteet

Tutkimuksen viitekehyksen ymmärtämisen kannalta on tärkeää määritellä tutkimuksen olennaisimmat käsitteet, kuten kestävään kehitykseen ja tekstiilien kiertotalouteen sekä vaatteiden korjaamiseen liittyvät termit, joista esimerkiksi korjausompeluun liittyvä käsitteistö voi tuntua sekavalta ilman tarkentavaa selvitystä. Edellä mainittujen lisäksi esitellään lyhyesti Instagram-sovellus ja aihetunniste, jotka liittyvät tässä tutkimuksessa tutkimusaineistoon ja sen keruuseen.

2.1.1 Kestävä kehitys ja tekstiilien kiertotalous

Kestävä kehitys on Ympäristöministeriön (n.d.) mukaan määritelty seuraavasti:

”Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet.”

Kestävään kehitykseen kuuluu neljä osa-aluetta: taloudellinen kestävyys, ekologinen kestävyys, sosiaalinen kestävyys ja kulttuurinen kestävyys (Kestävä kehitys, 2022). Tässä tutkimuksessa näistä osa-alueista tarkastelussa on taloudellinen kestävyys erityisesti kuluttajan näkökulmasta. Taloudellista kestävyyttä tavoitellaan muun muassa toimimalla kiertotalouden periaatteiden mukaisesti, jolloin kuluttajien arjen valinnat ja kulutuskäyttäytyminen, kuten ostaminen tai ostamatta jättäminen, nousevat keskiöön (Kestävä kehitys, 2022).

Kiertotalous eroaa merkittävästi nykyisestä niin kutsutusta lineaarisesta talousjärjestelmästä, jossa tuotteita valmistetaan, käytetään ja heitetään pois. Kiertotalouden käsite voidaan kiteyttää niin, että kaikki käytössä olevat raaka-

aineet ja tuotteet tulisi pitää käytössä mahdollisimman kauan siten, että niiden arvo säilyy mahdollisimman pitkään. Teollisuudessa kiertotalous pyrkii muun muassa hyödyntämään uusiutuvaa energiaa, vähentämään myrkyllisten kemikaalien käyttöä ja minimoimaan jätteen syntymistä. (Ellen MacArthur Foundation, 2017, s. 19–22; Braungartiin ja McDonoughiin viitaten Seppälä, ym., 2016, s. 10.) Sitran (eli Suomen itsenäisyyden juhlarahaston) määritelmän mukaan kiertotaloudessa kulutus perustuu tavaroiden ja omistamisen sijasta jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämiseen liittyviin palveluihin (Sjöstedt, 2018).

Tekstiilijätteenä kutsutaan tekstiiliä, jonka sen haltija aikoo poistaa tai on jo poistanut käytöstä pois lukien lahjoitettavat tai kirpputorilla myytävät tekstiilit, jotka päätyvät uudelleenkäyttöön. Tekstiilijätettä kutsutaan puhekielessä monesti *lumpuksi*. (Dahlbo ym., 2015, s. 7.) Laajempi termi *poistotekstiili* puolestaan tarkoittaa omistajalleen tarpeetonta tekstiiliä sisältäen niin tekstiilijätteet kuin uudelleenkäyttöön soveltuvat käytetyt, mutta ehjät tekstiilituotteet. Jätelainsäädännön mukaan lajittelemattomat poistotekstiilit tulkitaan tekstiilijätteenä. (Suomen tekstiili & Muoti ry, 2018, s. 41.) Tällä hetkellä noin 60 prosenttia eli yli 40 000 tonnia suomalaisten kotitalouksien tekstiilijätteenä päätyy sekajätteen mukana poltettavaksi, mutta uuden jätelain myötä tämä muuttuu, kun poistotekstiilin erilliskeräyksestä tulee Suomessa pakollista vuonna 2023 (Dahlbo ym., 2021, s. 23–29).

Jätteen hyödyntämisellä tarkoitetaan materiaali- tai energiahyödyntämistä, jossa pyritään käyttämään jäte hyödyksi niin, että se korvaa jonkun aineen tai esineen, jota yleensä käytetään kyseiseen tarkoitukseen. (Dahlbo ym., 2015, s. 7.) Tekstiilijätteenä voidaan saada raaka-ainetta esimerkiksi huonekaluteollisuuden pehmustemateriaaleihin tai rakennusteollisuuden eristämistuotteisiin. Tuotannosta tuleva tekstiilijäte on kuluttajilta tulevaa jätettä helpompi hyödyntää sen tasaisemman laadun ja suurempien erien takia. (Suomen tekstiili & muoti ry, 2017, s. 7).

Uudelleenkäytöksi kutsutaan tuotteen tai sen osan käyttämistä siinä tarkoituksessa kuin se alkujaan on suunniteltu ja sellaisenaan käyttökelpoisia vaatteita myydäänkin uudelleenkäyttöön esimerkiksi erilaisissa second hand-

myymälöissä, kirpputoreilla ja nettikaupoissa (Dahlbo ym., 2015, s. 7, 11; Suomen tekstiili & Muoti ry, 2018, s. 41). Nykyisin kuluttajilla on useita vaihtoehtoja niin myydä kuin ostaa käytettyjä vaatteita uudelleenkäyttöä varten. Esimerkiksi Emmy on käytettyjen merkkivaatteiden myyntiin keskittynyt verkkokauppa, jonka myyntipalvelu hoitaa palvelun käyttäjän puolesta kaikki käytettyjen vaatteiden myymiseen liittyvät toimenpiteet hinnoittelusta ja valokuvaamisesta aina tuotteen toimittamiseen saakka (Emmy, 2022). Vaatteiden lisäksi muita käytettyjä tuotteita kuten huonekaluja, autoja ja harrastusvälineitä välittävä Tori puolestaan tarjoaa käyttäjilleen verkkoalustan, jossa palvelun käyttäjät hoitavat kaupanteon itse (Tori, 2022). Vaatteiden huono laatu voi kuitenkin estää niiden uudelleenkäytön, varsinkin pikamuotivaatteiden kohdalla, ja monet käytettyjä vaatteita myyvät hyväntekeväisyysjärjestöt ovatkin raportoineet lahjoitettavien vaatteiden huonosta laadusta, mikä aiheuttaa järjestöille ylimääräisiä kuluja (Heikkilä ym., 2019, s. 16; Dahlbo ym., 2021, s. 38).

Puhuessaan vaatteiden kierrätyksestä ihmiset monesti viittaavat esimerkiksi kirpputoritoimintaan, mutta jätelainsäädännön mukaan *jätteen kierrätys* on sen valmistamista tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäistä tai muuta tarkoitusta varten, muttei kuitenkaan esimerkiksi energiaksi tai polttoaineen valmistukseen. (Suomen tekstiili & Muoti ry, 2018, s. 40; Dahlbo ym., 2015, s. 7–9.) Tekstiilejä voidaan kierrättää joko mekaanisesti repimällä tekstiili uudelleen kuiduksi tai kemiallisesti hyödyntämällä kuitujen erottelussa kemiallisia menetelmiä (Suomen tekstiili & muoti ry, 2017, s. 9). Suomessa on kehitetty tekstiilijätteen kierrätystä ja Paimiossa otettiin vuoden 2021 lopulla käyttöön Pohjois-Euroopan ensimmäinen poistotekstiilin jalostuslaitos, joka kierrättää niin teollisuuden ja kuluttajien käytöstä poistetuista tekstiileistä uudelleen kuitua teollisuuden raaka-aineeksi (Lähteenmäki, 2021). Tekstiilien uudelleenkäyttö on tekstiilien kierrätystä tehokkaampi tapa kyseisten tuotteiden ympäristökuorman vähentämiseksi, joskin hyvin toteutettuna kierrätyskin vähentää uusien tekstiilituotteiden valmistusta ja siten resurssien tarvetta (Dahlbo ym., 2015, s. 9).

2.1.2 Vaatteiden korjaaminen

Korjausompelun erottaa muusta ompelusta sen tarkoitus; ommellen voidaan tehdä uusia vaatteita, mutta korjausompelua tehdään vain silloin, kun jo

olemassa oleva vaate tai tekstiili on hajonnut tai on hajoamaisillaan ja tarvitsee vahvistamista tai korjaamista. Vaatteiden korjaamisesta puhuttaessa, voidaan tarkoittaa esimerkiksi napin uudelleen ompelua, purkautuneiden saumojen tai päärmeiden ompelua tai reikien ja repeytymien korjaamista. Vaatteita voidaan korjata joko niin, että korjaus jää näkyväksi (engl. *visible mending*) tai niin, että korjattua kohtaa ei näe (engl. *invisible mending*). (Durrani, 2019, s. 24–25.) Korjausompelusta voidaan puhua myös, kun viitataan vaatteen muokkaamiseen tai muodistamiseen eli kun vaatetta korjataan sopivammaksi joko koon tai tyylin osalta. Tällainen vaatetta muokkaava korjausompelu onkin monen ompelimon ja pesulan tarjoama palvelu. Durrani (mt.) erottaa omassa tutkimuksessaan vaatteiden muokkaamisen korjausompelusta erilliseksi toiminnaksi, vaikka myöntää niiden päällekkäisyyden. Hänen mukaansa vaatteen lähtötilanne eli onko vaate rikki vai ei määrittelee, onko kyse korjausompelusta vai vaatteen muokkaamisesta tai muodistamisesta. Tässä tutkimuksessa vaatteiden muokkaaminen ja muodistaminen nähdään osana korjausompelua.

Kielitoimiston sanakirja (2021) määrittelee *parsia*-sanon seuraavasti: “korjata (neule)vaatteen tms. rikkoutuma neulaa käyttäen langalla” ja esimerkkeinä sanan käytöstä mainitaan muun muassa *parsia sukkaa* ja *parsittu kyynärpää*. Englanninkielinen Cambridge Dictionary (2022a) on hieman tarkempi ja määrittelee parsimisen tehtäväksi ensin pitkällä pistoilla reiän poikki ja sitten toisilla pistoilla edellisten pistojen poikki viitaten perinteiseen ristikko- eli korinpohjaparsintaan. Muita parsintatapoja ovat muun muassa silmukkaparsinta, pykäpistoparsinta, sveitsiläinen parsinta ja parsiminen neulomalla (kts. esim. Ignatius, 2020 ja Lewis-Fitzgerald, 2020).

Paikkaamisesta puhutaan, kun korjataan vaatteen rikkinäinen tai kulunut kohta ompelemalla sen peitoksi erillisestä kankaasta tehty paikka. Paikata voi joko laittamalla paikka reiän päälle tai sen alle. (Khounnoraj, 2020, s. 34.) Näkyvään paikkaamiseen voidaan käyttää eri värisiä lankoja ja koristeellisia tekniikoita kuten kirjontaa, tilkkutöitä ja applikointia, eikä korjattua kohtaa yritetä häivyttää vaan ommeltu paikka voi korostua vaatteen uutena design-elementtinä (Durrani, 2019, s. 24; König, 2013, s. 578). Näkymättömässä paikkaamisessa sen sijaan pyritään huomaamattomuuteen ja paikkaamisessa voidaan käyttää apuna muun

muassa liimattavia tukikankaita, väriltään kankaaseen yhteensopivia lankoja, piilo-ompeleita ja -silmukoita sekä parsintaa ja muita ompelutekniikoita, joilla voi peittää korjatun kohdan näkyvyyttä (Durrani, 2019, s. 24).

Parsiminen ja paikkaaminen ovat siis molemmat tekstiilien korjaamisen muotoja. Englanninkielisessä lähdekirjallisuudessa korjausompeluun, paikkaamiseen ja parsimiseen on kaikkiin joissain tapauksissa viitattu sanalla *mending*, jota voidaan pitää korjaamista tarkoittavana yleissanana ja jota käytetään useimmiten, kun viitataan nimenomaan tekstiilien korjaamiseen (Cambridge Dictionary, 2022b). Tarkemmin puhuttaessa paikkaamisesta on kirjallisuudessa käytetty sanaa *patching* ja parsimisesta sanaa *darning*. Kuten lähdekirjallisuudessa tässäkin tutkimuksessa käytetään sanoja korjausompelu tai korjaaminen ja paikkaaminen toistensa synonyymeinä. Sanaa parsiminen sen sijaan käytetään vain, kun viitataan nimenomaan parsimiseen.

2.1.3 Instagram ja aihetunniste

Instagram on vuonna 2010 lanseerattu älypuhelimille tarkoitettu kuvanjakopalvelu eli sovellus, jossa käyttäjät pystyvät käsittelemään ja jakamaan valokuvia verkossa. Kuvien lisäksi sovelluksen käyttäjät voivat jakaa seuraajilleen tai valitsemalleen ryhmälle videoita sekä kommentoida ja tykätä muiden käyttäjien julkaisuista. Meta-yhtiön (entisen Facebookin) tarjoama palvelu on tarkoitettu 13-vuotiaille ja sitä vanhemmille ja sen käyttö vaatii rekisteröitymisen. Instagramia on mahdollista käyttää älypuhelimien lisäksi verkkoselaimessa. (Instagram, 2021.) Tässä tutkimuksessa Instagram-sovellus toimii tutkimusaineiston keruupaikkana.

Instagramissa, kuten muissakin sosiaalisen median palveluissa käytetään *aihetunnisteita* (engl. *hashtag*). Aihetunnisteet ovat hakusanoja, joilla käyttäjät voivat merkitä julkaisujaan palveluissa. Aihetunnisteet koostuvat ristikkomerkestä (#) ja sitä seuraavasta yhdestä tai useammasta sanasta muodostuvasta merkkijonosta. Niiden ideana on helpottaa tiedonhakua yhdistämällä samaan aihealueeseen liittyviä julkaisuja, koska klikkaamalla aihetunnistetta löytyy kaikki siihen liittyvät julkaisut. (Rosenberg, 2018.) Instagramin suomenkielisissä ohjeissa aihetunnisteesta käytetään sanaa avainsana (Instagram, 2022). Tässä

tutkimuksessa aihe tunnisteita käytetään tutkimusaineiston keräämisen apuna, mutta aihetunnisteet ovat myös osa itse aineistoa.

2.2 Tekstiilien kiertotalous

Nykyinen tekstiiliteollisuus toimii lähes kokonaan lineaarisesti (Ellen MacArthur Foundation, 2017, s. 19). Jotta vaatteiden ja muotiteollisuuden suureen ympäristövaikutukseen saataisiin muutos, on ymmärrettävä tuotteiden koko elinkaari ja pyrkiä pidentämään vaatteiden käyttöikä (Niinimäki & Durrani, 2020, s. 154). Tekstiilien kiertotalouden tavoitteena on säilyttää vaatteiden, kankaiden ja kuitujen arvo niiden käytön aikana ja palauttaa ne takaisin talouden kiertoon käytön jälkeen ja estää niiden päätyminen jätteeksi. (Ellen MacArthur Foundation, 2017, s. 22).

Kiertotaloudessa huomioidaan kaikki tuotanto-kulutusjärjestelmän osatekijät eli tuotesuunnittelu, tuotantoprosessit, kulutus ja jätehuolto. Teollisuuden toimintatavoilla on ensisijaisesti vaikutusta tuotteiden suunnitteluun ja tuotantoon ja kuluttajien käyttäytymisellä kulutukseen. Jätehuollon toimintaan vaikuttavat sekä teollisuus että kuluttajat.

Kestävät ja ympäristöystävälliset tuotteet saavat alkunsa kiertotalouden periaatteet huomioivasta tuotesuunnittelusta, jolla voidaan vaikuttaa olennaisesti tuotteiden käyttöikä, materiaalin kulutukseen, energiatehokkuuteen ja kierrätettävyyteen. Kiertotaloudessa tuotteiden ja palveluiden suunnittelussa huomioidaan niiden uudelleenkäyttö, uudelleentaloitus ja kierrätys uusiomateriaaliksi niihin sitoutunutta arvoa vähentämättä. (Seppälä ym., 2016, s. 13–14.) Tekstiiliteollisuuden ympäristökuorman vähentämiseksi kestävämpien tuotteiden suunnitteleminen ja tuotanto on välttämätöntä (Dahlbo ym., 2015, s. 64).

Kiertotaloudessa suunnittelun jälkeisissä tuotantoprosesseissa pyritään minimoimaan materiaalien käyttö sekä kierrätyskelvottomien jätteiden määrä hyödyntämällä uusiutuvia ja parhaiten soveltuvia materiaaleja. Lisäksi tuotannossa tavoitteena on niin kutsuttu teollinen symbioosi, jossa tuotantoprosessien ja muiden toimintojen sivuvirrat ja jätteet hyödynnetään

tehokkaasti *toisen jäte, on toisen raaka-aine*-periaatteella. (Seppälä ym., 2016, s. 14). Yksi esimerkki tuotannossa syntyvän tekstiilijätteen hyödyntämisestä omassa tuotannossa on suomalainen Pure Waste, joka valmistaa lankaa ja kangasta kierrättämällä tekstiiliteollisuudessa syntyvää leikkuujätettä (Pure Waste, 2022).

Kiertotaloudessa sekä yksityisten ihmisten että julkisyhteisöjen kulutuskäyttäytymisellä on suuri merkitys. Parhaiten kiertotalouden periaatteita edistävät ympäristöystävälliset tuotteet, jotka pyritään pitämään mahdollisimman pitkään käytössä kestävien toimintatapojen, kuten kunnostamisen, korjaamisen, uudelleenkäytön ja jakamisen avulla. Tavoitteena on säilyttää valmistuksessa tuotteeseen sitoutunut arvo mahdollisimman pitkään suosimalla myös niin sanottuja sisempiä kiertoja, kuten kunnostusta ennen kierrätystä. (Seppälä ym., 2016, s. 14.) Tekstiilien osalta tähän tavoitteeseen pyritään muun muassa edistämällä vaatteiden korjaus- ja huoltopalvelujen saatavuutta (Suomen tekstiili & Muoti ry, 2018, s. 34).

Jotkin vaateyritykset ovat jo havahtuneet tähän ja alkaneet viemään vaateteollisuutta ja pukeutumisenkulttuuria kestävämpään suuntaan tarjoamalla kuluttajille omia huolto- ja korjauspalveluita (Niinimäki & Durrani, 2020, s. 159). Esimerkiksi suomalainen ensisijaisesti korkealaatuisia neulevaatteita myyvä Arela tarjoaa huoltopalvelua heiltä ostetuille neuleille samalla jatkaen vastuunkantoa tuotteistaan myös myynnin jälkeiseen aikaan (Arela, 2022). Nuutinen ja muut (2014, s. 207) ennakoivatkin lähestyvän energia- ja raaka-ainepulan lisäävän tarvetta tällaiselle käsityöosaamiselle ja näkevät erityisesti tuotteiden korjaamiseen ja uudistamiseen liittyvillä taidoilla olevan kysyntää tulevaisuudessa.

Tekstiilituotteiden uudelleenkäytön edistämiseksi ja tehostamiseksi Dahlbo ja muut (2015, s. 64) ehdottavat myös uusien liiketoimintamallien, kuten tekstiilikirjastojen ja -lainaamoiden sekä vuokraus- ja leasingtoiminnan kehittämistä. Liiketoiminnan laajentaminen vaatteiden kertamyynnin lisäksi niiden huolto- ja korjauspalveluihin voi olla suuri, mutta asiakassuhteita parantavana muutos, jonka ansiosta yritykset pystyvät panostamaan niin parempiin materiaaleihin ja valmistukseen kuin tuotteidensa laatuun ja

kestävyyteen (Niinimäki ja Durrani, 2020, s. 162). Jos yritykset alkaisivat tarjoamaan kuluttajille tekstiilituotteita palveluina, jolloin liiketoiminnan tulot perustuisivat esimerkiksi leasingmaksuihin, olisi tuotteiden kestävyys ja laadukkuus erityisen tärkeää (Heikkilä ym., 2019, s. 17). Kestävien ja laadukkaiden tuotteiden sekä korjaus- ja huoltopalveluiden tarjoaminen asiakkaille olisi vastuullisille yrityksille myös toimiva keino erottua valtavirrasta taloudellisen kilpailun kiristyessä (Niinimäki & Durrani, 2020, s. 160).

Jätehuollolla on kiertotaloudessa hyvin erilainen rooli kuin nykyisessä talousjärjestelmässä, jossa jätteitä menee niin kaatopaikalle, kierrätykseen kuin poltettavaksi. Koska kiertotalous pyrkii minimoimaan kaatopaikoille tai poltettavaksi menevän jätteen määrän, huomio kiinnittyy voimakkaasti kaikkiin jätehuoltoon edeltäviin vaiheisiin, sillä tuotteiden elinkaaren kaikissa vaiheissa on tavoitteena tuotteen raaka-aineen arvon maksimointi. (Seppälä ym., 2016, s. 15.) Dahlbo ja muut (2015, s. 65) peräänkuuluttavat vaate- ja tekstiiliteollisuudelta sekä kaupan toimijoilta vastuunottoa esimerkiksi vapaaehtoisen tuottajavastuun muodossa, jotta tekstiilijätteen kierrätystä saataisiin lisättyä. Tuottajavastuulla tarkoitetaan jätelain mukaista tuotteen tuottajan velvollisuutta ja ensisijaista oikeutta järjestää käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto. Pakollinen tuottajavastuu koskettaa tällä hetkellä muun muassa akkujen, paristojen, autojen, renkaiden, paperituotteiden sekä sähkö- ja elektroniikkatuotteiden valmistajia, maahantuojia, etämyyjiä ja pakkaajia. (ELY-keskus, 2021.)

Niin kestävien kulutusvalintojen ja kiertotalouden palveluiden edistämiseksi kuin jätteen synnyn ehkäisemisessä tärkeäksi toimenpiteeksi nousee kuluttajien valistus ja neuvonta (Seppälä ym., 2016, s. 68–69; Dahlbo ym., 2015, s. 63). Tietoa esimerkiksi eri tekstiilien ympäristövaikutuksia ei ole helposti ymmärrettävässä muodossa aina saatavilla, jolloin kestävien valintojen tekemistä arjessa vaikeutuu, eikä kuluttajien arvojen mukainen toiminta siirry kulutuskäyttäytymiseen (Heikkilä ym., 2019, s. 16). Vuosina 2013–2015 käynnissä olleen TEXJÄTE (Tekstiilien kierrätyksen edistämisen mahdollisuudet ja esteet) -hankkeen raportissa Dahlbon ja muiden (2015, s. 64) mukaan kuluttajia koskevat ohjeet ovat seuraavanlaisia:

”Kuluttajan tulee hankkia kestäviä vaatteita harkiten, vain tarpeeseen. Käytettyjä tai kierrätysmateriaalista valmistettuja vaatteita tulee suosia neitseellisestä materiaalista valmistettujen sijaan. Vaatteita tulee huoltaa siten, että ne kestävät mahdollisimman kauan. Kun vaatteet poistetaan käytöstä, kuluttajan tulee arvioida, onko vaate edelleen käyttökelpoista vai onko se jo jätettä ja toimittaa vaatteet asianmukaiseen keräykseen.”

Toisin sanoen kiertotaloudessa kuluttajilta odotetaan aktiivisuutta ja tiedostavuutta, niin oman ostokäyttäytymisen arvioinnissa, kuin omistamiensa tuotteiden elinkaaren loppupuolta koskevissa toimissa.

On kuitenkin olemassa yhteisöjä ja liikkeitä, jotka pyrkivät toiminnallaan valistamaan ihmisiä ja edistämään kiertotalouden periaatteiden mukaisia tekoja tavallisten kansalaisten keskuudessa. Kuntosalin tapaan toimiva yhteisöllinen käsityötila Versta247 Helsingissä on järjestänyt muutamana vuonna *#korjausmaraton*-tapahtuman, jossa kannustetaan osallistujia korjaamaan vaatteita ja tavaroita kiertotalouden hengessä. Versta247:n toiminta on muutenkin sidoksissa kiertotalouteen ja erityisesti jakamistalouteen sen tarjotessa asiakkailleen mahdollisuuden käyttää työtiloja ja koneita, joiden hankkiminen on monelle käsityöharrastajalle mahdottomuus. (Versta247, 2022.) Toinen kiertotaloutta edistävä taho on Circular Monday-liike, joka syntyi Ruotsissa Black Friday-ostospäivän vastareaktiona. Circular Monday-päivää vietetään maanantaina ennen marraskuun lopulla järjestettävää Black Fridayta ja sen tarkoitus on kannustaa ihmisiä kiertotaloutta edistävien palveluiden äärelle eli vuokraamaan, korjaamaan ja uudelleen käyttämään tuotteita. (Circular Monday, 2022.)

2.3 Vaatteen käyttöikään vaikuttavia tekijöitä

Iso-Britanniassa tehty selvitys kertoo vaatteen keskimääräisen käyttöiän olevan kaksi vuotta ja kolme kuukautta (WRAP, 2012, s. 23). Vaatteiden käyttökertojen määrä on laskenut sitä mukaa, kun niiden myyntimäärät ovat kasvaneet ja suurin yksittäinen syy vaatteiden myynnin kasvuun on pikamuoti (engl. *fast fashion*), joka pyrkii luomaan ihmisille ostotarpeita halvoilla hinnoilla ja usein vaihtuvilla mallistoilla. Vaatteiden käyttöikä pidentämällä pidettäisiin vaatteisiin sitoutunut arvo parhaiten hallussa ja vähennettäisiin samalla jäte- ja saastemääriä tekstiilien tuotannossa. (Ellen MacArthur Foundation, 2017, s. 18, 24.) Mikäli vaatteita

käytettäisiin yhdeksän kuukautta nykyistä pidempään, tuotannon veden tarve sekä jäte- ja hiilidioksidimäärät vähenisivät kukin noin 20–30 prosenttia ja resursseihin tarvittaisiin noin 5 miljardia puntaa (lähes 6 miljardia euroa) nykyistä vähemmän rahaa (WRAP, 2012, s. 5).

Kestävyys on yksi pitkäikäisen vaateen tärkeimmistä ominaisuuksista. Kestävyttä on kahdenlaista: fyysinen kestävyys eli vaateen kestävyys vaurioita ja kulumista vastaan ja emotionaalinen kestävyys, joka liittyy vaateen merkityksellisyyteen ja haluttavuuteen kuluttajan näkökulmasta. Suunnittelussa molempien huomioiminen on yhtä tärkeää. (Heikkilä ym., 2021, s. 40.) Iso-Britanniassa kuluttajille tehdyn kyselyn mukaan pääasiallinen kriteeri vaateen ostamiselle on juuri sen fyysinen ja visuaalinen kestävyys eli se, että vaate on *valmistettu kestäväksi ja näyttämään hyvältä pidempään* (WRAP, 2012, s. 23). Tuotteen pitkäikäisyys on toisaalta käsite, jota vaateteollisuudessa ei ole määritetty tarkasti ja valmistajat voivat itse määritellä tuotteensa hintaansa nähden korkealatuiseksi (Heikkilä ym., 2021, s. 41). Nykyään vaatteiden heikentynyt laatu on kuitenkin keskeinen syy niiden pois heittämiselle (Saramäki, 2014, s. 264).

Toisaalta vaateen laatutekijät, kuten huolellinen valmistus sekä kestävä ja kauniisti vanheneva materiaali, eivät valitettavasti takaa sitä, että vaate pysyisi käytössä mahdollisimman pitkään vaan käyttäjän kyllästyminen ja vaihtelunhalu on yksi tekstiilien käytöstä poistamisen yleisimmistä syistä (Koskennurmi-Sivonen & Laamanen, 2014, s. 66; Räisänen ym., 2014, s. 54–55). Lisäksi vaihtuvat muotivirtaukset luovat tarpeen tyylin päivittämiseen ja vaateostoksien tekemiseen, vaikka olemassa olevat vaatteet olisivat vielä käyttökelpoisia (Heikkilä ym., 2021, s. 41). Iso-Britanniassa toimivan WRAPin (The Waste and Resources Action Programme, 2012, s. 7, 22) mukaan kuluttajat voisivat tyydyttää vaihtelunhaluaan muun muassa hankkimalla uusien vaatteiden sijaan enemmän second hand-vaatteita, hyödyntämällä pukeutumisessa erilaisia asusteita ja keksimällä uusia asukokonaisuuksia jo omistamistaan vaatteista.

Koskennurmi-Sivosen ja Laamasen (2014, s. 66) mukaan vaateen käyttöään kannalta kuluttajien kiintymyksellä ja tunnesiteellä vaatteeseen on yhtä suuri merkitys kuin sen laadulla. Jos kuluttaja ajattelee vaatteensa olevan sijoitus, joka

sen lisäksi on käytännöllinen ja kestävä sekä pysyy muodissa, on vaatteella muodin vaihteluista riippumatonta vetovoimaa. Lyhytikäiset muotituotteet, jotka vetoavat pääasiassa visuaalisilla tekijöillä, harvemmin ovat niin erityisiä, että niitä ajateltaisiin pitkäikäisinä sijoituksina, kun taas esimerkiksi käsin tehdyt yksilölliset vaatteet, jotka istuvat ja sopivat kantajalleen ovat sekä emotionaalinen että taloudellinen investointi. (Clark, 2008, s. 440–441.) Klassinen tyyli eli tyyli, joka kestää aikaa ja jota ei pysty sijoittamaan tarkasti mihinkään tiettyyn ajanjaksoon sekä vaatteiden ajanmukainen ja taitava asustaminen pitävät vaatteet usein pidempään käytössä (Koskennurmi-Sivonen & Laamanen, 2014, s. 68).

Oman pukeutumistyylin tunteminen vähentää niin sanottuja hutiostoksia ja lisää sitoutumista jo hankittuihin vaatteisiin (kts. Saramäki, 2014). Hawleyn (2011, s. 153) mukaan oman persoonallisen tyylin löytäminen ja sen vaaliminen saisi ihmiset muuttamaan kulutustapojaan ja hankkimaan vaatteita enemmän laadun kuin määrän perusteella ja koska vaatehankintoja tehtäisiin pitkäaikaisen tyylin, eikä hetkellisten trendien perusteella, jolloin myöskään vaatteen hinnalla ei olisi silloin niin suurta merkitystä. Tällainen hitaaseen muotiin perustuva tapa hankkia vaatteita vähentäisi ylikulutusta ja olisi myös ympäristön kannalta kestävämpi ja eettisempi ratkaisu (Hawley, 2011, s. 153; Clark, 2008, s. 428). Hitaan muodin käsite haastaa vallalla olevan nopeaan kiertoon perustuvan muodin tarjoamalla eettisempiä ja kestävämpiä vaihtoehtoja niin vaatteiden suunnitteluun, tuotantoon, kulutukseen ja käyttöön (Clark, 2008, s. 428). Käsitteelle ei ole yhtä vakiintunutta määritelmää, mutta sen voidaan katsoa koostuvan useista eri tekijöistä, joilla pyritään pidentämään muotivaatteiden elinkaarta (Koskennurmi-Sivonen & Laamanen, 2014, s. 64). Hawleyn (2011, s. 153) mukaan hitaaseen muotiin kuuluu muun muassa paikallisuus eli vaatteiden lähituotanto, aitous ja korkea laatu.

Koskennurmi-Sivonen ja Laamanen (2014, s. 71) huomauttavat, että pitkäikäisten vaatteiden käyttämisestä tulee normaalia sitä mukaan, kun niiden sosiaalinen status kohoaa eli kun hitaasta muodista tulee muotia. Ihmiset ovatkin alkaneet kyseenalaistaa nykyisiä pukeutumisenormeja, joiden mukaan aina samojen vaatteiden pitäminen nähdään normista poikkeavana tekona. Monet naisvaikuttajat ovat alkaneet käyttämään useammin samoja vaatteita ja tuomaan

aihetta myös julkiseen keskusteluun. Esimerkiksi yrittäjä ja tietokirjailija Julia Thurén pukeutuu esiintymistilaisuuksiin mennessään aina samaan mekkoon ja saa siitä osakseen ihmettelyä (kts. Niinistö, 2021).

Monikansallisten vaatebrändien takia nykyään kaikkialla myydään samanlaisia vaatteita ja sanotaankin, että ympäri maailmaa myytävä pikamuoti ennen pitkää tuhoaa todellisen tyylin muuttaen muodin keskinkertaiseksi koko maailmassa (de Castro, 2021, s. 8; Hawley, 2011, s. 153). Hawley (2011, s. 153) lisää, että kuluttajat menettävät kykynsä vaalia omaa tyylitajuaan seuratessaan median tai vaateteollisuuden heille valmiiksi keksimiä tyylejä ja peräänkuuluttaa kuluttajilta rohkeutta pukeutua oman persoonallisen tyyliinsä mukaisesti, sillä se vähentäisi lyhytaikaisten trendivaatteiden tarvetta. Huomion arvoista on, että vaatteiden korjaaminen, second hand-vaatteiden käyttämisen lisäksi, muuttaa muodin estetiikkaa ja vaatteiden paikkaaminen voidaan nähdä yhtenä itseilmaisun muotona, joka vie tätä estetiikkaa kauemmas massatuotannon luomasta "samanlaisuudesta" (Niinimäki & Durrani, 2020, s. 161).

Rissasen (2011, s. 135) mukaan kestävään kehitykseen tähtäävä suunnittelu tähtää myös kuluttajien toiminnan muutokseen ja pyrkii muokkaamaan sitä ympäristön kannalta kestävämpään suuntaan ja vaatteiden kohdalla tämä tarkoittaa huomion kohdistamista muun muassa pesukäytäntöihin sekä korjaamiseen ja muihin käyttöikää pidentäviin toimiin. Vaatteiden oikeanlaisella huollolla eli vaatteen pesumerkintöjä noudattamalla ja rikkinäisiä vaatteita korjaamalla kuluttajalla on mahdollisuus vaikuttaa suuresti omistamiensa vaatteiden ulkonäköön ja kestävyYTEEN (WRAP, 2012, s. 24). Ignatiuksen (2020, s. 31) mukaan vaatteitaan kannattaakin tarkastella säännöllisesti mahdollisten kulumien osalta ja tarvittaessa vahvistaa niitä tai reiän ilmaantuessa korjata se mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vaatteitaan voi toisin sanoen korjata myös ennen kuin ne ovat menneet rikki ja klassisina esimerkkeinä tällaisesta ennaltaehkäisevästä korjauksesta voidaan pitää neulepaitojen kynnärpaikkoja ja housujen lahkeensuihin ommeltavia alisuunauhoja (Kiuru ym., 2020, s. 27).

TEXJÄTE-hanke teki suomalaisille kuluttajille vuonna 2013 tekstiilijätteen kierrätykseen liittyvän kyselyn, jonka mukaan yleisin syy vaatteista ja kodintekstiileistä luopumiselle oli niiden rikkikuluminen. Kyselyyn vastanneista

useimmat joko korjauttivat tai korjasivat itse rikki menneitä vaatteita, mutta vastaajista alle puolelle vaateen korjaamisen tarve oli syy sen pois heittämiselle. (Dahlbo ym., 2015, s. 29.) Usein taitojen, tarvittavien välineiden ja ajan puute sekä uusien vaatteiden vetovoima ja ostamisen helppous ovat syitä, ettei rikkinäisiä vaatteita nykyään korjata vaan ne heitetään pois. Pikamuotivaatteiden ei myöskään koeta olevan korjaamisen arvoisia. (Gwilt, 2014, s. 6; Middleton, 2015, s. 266–267.) Vaatteiden korjaamiseen ja kunnostamiseen liittyen kuluttajien asenne ja käyttäytyminen ovatkin avainasemassa, kun tavoitellaan hitaampaa kulutuskäyttämistä. Vaikka vaatteet olisi suunniteltu korjattaviksi on kuluttajista kiinni, tapahtuuko niin. (König, 2013, s. 570.)

TEXJÄTE-hankkeen kyselyssä toiseksi yleisin syy miesten ja naisten vaatteiden poisheittämiselle oli sopimaton koko (Dahlbo ym., 2015, s. 29). Tähän auttaisi, jos vaate olisi helposti muokattavissa, sillä Seppälän ja muiden (2016, s. 14) mukaan tuotteiden modulaarisuus ja muunneltavuus pidentävät niiden käyttöikä. Muun muassa leveämmät saumavarat tai mahdollisuus säätää vaatetta itselleen paremmin istuvaksi esimerkiksi vaateen rakenteisiin piilotettujen kuminauhojen avulla mahdollistaisivat vaateen muokkaamisen suhteellisen pienellä vaivalla käyttäjän kehon tai muodin muuttuessa (Rissanen, 2011, s. 128–129; WRAP, 2012, s. 24). Historiasta voi ammentaa mallia vaatteiden modulaarisuudesta, sillä esimerkiksi 1900-luvun alkuun saakka paidoissa oli usein irrotettavat kaulukset, mikä mahdollisti sekä pelkän kauluksen pesemisen että käyttäjän tyylin muutokset (Rissanen, 2011, s. 132, viittaa Roetzelin). Myös Gwilt (2014, s. 3) mainitsee, että entisaikaan vaatteiden tulevat korjaukset ja muokkaukset oli usein otettu huomioon jo vaateen suunnittelu- ja valmistusvaiheessa ja näkee vaatteiden modulaarisuuden hyödyt nykypäivänäkin, jos vaateen rikkoutuneet osat voitaisiin poistaa, korjata ja vaihtaa ilman kajoamista koko vaatteeseen.

2.4 Vaatteiden korjaaminen ennen ja nyt

De Castro (2021, s. 20) pitää todennäköisenä, että heti, kun ihmiskunta on oppinut valmistamaan asioita, se on oppinut myös korjaamaan niitä eli kankaan kutomisen taidon myötä on kehittynyt myös parsimisen taito. Tekstiilit olivat hyvin arvokkaita ja niitä on parsittu ja paikattu niin antiikin Roomassa kuin Egyptin

faaraoiden hoveissa (kts. Sekules, 2020). Noin viime vuosisadan puoleen väliin saakka vaatteita pidettiin arvossa ja vuosisatojen ajan ne saattoivat olla monille ihmisille arvokkaimpia asioita, joita he omistivat. Siksi vaatteiden kunnossapitoon on historiallisesti nähty paljon vaivaa ja tarkoituksena on aina ollut pitää ne käytössä mahdollisimman pitkään. (Gwilt, 2014, s. 2; Sekules, 2020, s. 19.)

Aikojen saatossa erityisesti arvokkaina pidettyjen vaatteiden paikat on pyritty häivyttämään näkyviltä, mutta käytettyjen paikkaustekniikoiden määrä on vaihdellut suuresti riippuen osaamisen ja materiaalien saatavuudesta sekä kyseisen ajan sosiaalisista ja kulttuurisista normeista (Gwilt, 2014, s. 3). Huomaamattomasti korjatut vaatteet ovat kuitenkin usein olleet rikkaiden etuoikeus ja vastaavasti näkyvästi paikattuja vaatteita on pidetty merkinä köyhyydestä. Köyhillä kun yleensä oli vain yksi, jatkuvasti korjausta vailla oleva, vaatekerta, jota he pyrkivät pitämään käyttökelpoisena. (Sekules, 2020, s. x, 1, 30–31.)

Vaatteiden paikkaaminen on historiallisesti ollut myös hyvin sukupuolittunutta toimintaa ja sitä on pidetty lähes yksin omaan naisille kuuluvana askareena (König, 2013, s. 569). Edelleen erityisesti parsimiseen liittyy monien mielestä miellelyhtymä naisten yksin kotona tehtävästä työstä, johon lisäksi assosioituu vastoinkäymiset ja sota-ajan puute (McLaren & McLauchlan, 2015, s. 222). Myös Middleton (2015, s. 268) tuo esille kuinka naisten kotioloissa tekemä korjausompelu on perinteisesti nähty hyvin epäkiitollisena, hiljaisena ja näkymättämänä toimintana, johon liittyy paljon häpeää. Lisäksi naisten korjaustaitoja ja työnjälkeä on arvosteltu ja 1800-luvulla uskottiin kehnosti tehtyjen korjauksien kertovan jotain naisen persoonasta ja varoiteltiin olemattomien parsintataitojen jopa heikentävän nuorten naisten mahdollisuuksia avioliittomarkkinoilla (Sekules, 2020, s. 40).

Tekstiilien korjaamista ja kunnostamista on tehty aina niin kotioloissa kuin teollisuudessa (Fletcher, 2014, s. 120). Ennen teollista vallankumousta vaatteet ja kodintekstiilit olivat ihmisille kestokulutushyödykkeitä, joiden ylläpito oli kannattavaa myös niiden mahdollisen vaihtokauppa-arvon takia. Myöhemmin teollistuvassa yhteiskunnassa 1800-luvulla vaatteiden korjaaminen oli vielä tavallista kaikissa yhteiskuntaluokissa ja tehdasvalmisteiden vaatteiden

halventuessa ja yleistyessä, niitäkin mieluummin korjattiin kuin korvattiin. Vähävaraiset paikkasivat vaatteensa itse varakkaampien palkatessa ammattilaisia tekemään korjaustyöt heidän puolestaan. (König, 2013, s. 573.)

Sota- ja pula-aikoina suhtautuminen parsimiseen ja paikkaamiseen on ollut erilaista. Maailmansotien aikaan 1900-luvun alkupuolella vaatteiden korjaamisesta oli ihmisille ilmeistä käytännön hyötyä, mutta se nähtiin myös kansalaisvelvollisuutena ja eräänlaisena isänmaallisena tekona. Toisen maailmansodan aikainen materiaalipula sai muun muassa Yhdysvaltojen ja Iso-Britannian valtionjohdot kampanjoimaan tekstiilituotteiden korjaamisen puolesta ja jakamaan kansalaisille kampanjalehtisiä, joissa oli käytännön neuvoja vaatteiden ja kankaiden huoltoon, korjaamiseen ja muodistamiseen. (König, 2013, s. 573–574; Gwilt, 2014, s. 3–4.) Myös Suomessa sota- ja pula-aikana naisille suunnatut aikakauslehdet opastivat korjaamaan ja huoltamaan vaatteita ja kodin tekstiilejä monenlaisten ohjeiden avulla (kts. esim. Keskiäly, 2012 ja Varmola, 2014). Parsiminen, paikkaaminen ja vaatteiden uudelleenkäyttö aikana, jolloin materiaaliresurssit olivat rajalliset, vaati ihmisiltä kekseliäisyyttä ja luovuutta (Gwilt, 2014, s. 3). Suomessa pula-aikana neuvottiin muun muassa käyttämään parsimiseen hiuksia, jotta paikasta tulisi mahdollisimman siisti ja huomaamaton (Keskiäly, 2012, s. 35).

Sota- ja pula-ajalla vaatteiden korjaamiseen liitettiin myös eräänlainen säästäväisyyden hyve, joka vaikutti ja vaikuttaa edelleen moniin pula-ajan kokeneisiin ihmisiin. Vanha sananlasku *Kellä on paikka paikan päällä, sillä on markka markan päällä*, kiteyttää ajatuksen hyvin. Omin käsin-lehdessä pula-aikana julkaistuja käsityöohjeita tutkineen Keskiälön (2012, s. 63–66) mukaan materiaalien tuhlaamista ei katsottu pula-aikana hyvällä ja lehdissä usein ohjeistettiin säästämään pienetkin tilkut ja tekemään käsitöitä *melkein tyhjästä*. Myös Varmolan (2014, s. 70, 85) tutkimustaan varten haastattelemat pula-aikana eläneet naiset kertoivat säästäväisyyden ja vaatteiden korjaamisen jääneen osaksi elämää, vaikka varsinaista taloudellista pakkoa ehdottomaan säästeliäisyyteen ei enää myöhemmässä vaiheessa elämää ollut.

Euroopassa sotien jälkeisen niukkuuden väistyessä ja talouden elpessä 1950-luvulla, suhtautuminen korjausompeluun alkoi muuttua ja vaatteiden korjaamista

alettiin pitämään sekä vanhanaikaisena että tarpeettomana (König, 2013, s. 574). 1960-luvulla Euroopassa ja Yhdysvalloissa edullisten valmisvaatteiden tullessa markkinoille yhä useammalla oli varaa ostaa uusia vaatteita, mikä johti kotitalouksien korjausompelun vähenemiseen entisestään (Gwilt, 2014, s. 3). Myös Suomessa kulutuskulttuurissa tapahtunut murros ja halventuneet valmisvaatteet vähensivät ihmisten halua korjata rikki menneitä vaatteita ja pikkuhiljaa myös korjausompeluin liittyvä osaaminen alkoi kadota (kts. Varmola, 2014).

Pariisin muotimaailma oli 1800-luvulta lähtien määrittänyt länsimaista muotia, mutta 1960-luvulla se alkoi menettää valta-asemaansa. Pariisin muotitaloilta jäi kuitenkin elämään muodin sesonkiajattelu ja uusien kevät-kesä- ja syksy-talvimallistojen ilmestyminen kahdesti vuodessa. 1990-luvulla vuosittain ilmestyvien vaatemallistojen määrä vain kasvoi, mikä johti niin sanotun pikamuodin syntyyn ja yhä nopeutuneeseen muodin kiertoon, joka jatkuu edelleen. (Koskennurmi-Sivonen & Laamanen, 2014, s. 64.) Tänä päivänä puhutaan jo ultrapikamuodista, jossa uusien mallistojen valmistus on jatkuvaa ja vaatteiden tuotantoa voidaan muokata kysynnän mukaan erityisien ostossovelluksien ja myyntialgoritmien avulla (Taussi, 2022). Tällainen nopeasti vaihtuva muoti on Koskennurmi-Sivosen ja Laamasen (2014, s. 69) mukaan hävittänyt vaatteiden korjaamisen taidon lähestulkoon kokonaan.

Suhtautumisessa vaatteiden korjausompeluun on näkynyt muutos muutamana viime vuoden aikana. Tänä päivänä perinteisen puutteeseen ja häpeään liitetyn, näkymättömyyteen pyrkineen korjausompelun paikalle on noussut uusi korjaamisen kulttuuri, joka päinvastoin tuo korjaamisen hyvin näkyvästi ja ylpeästi esille (kts. Middleton, 2015, de Castro, 2021 ja Sekules, 2020). Sekulesin (2020, s. ix) mukaan nykyään korjausompelu ja erityisesti vaatteiden näkyvä paikkaaminen on niin protestiliike, taidemuoto kuin *fashion statement* eli eräänlainen kannanotto oman persoonallisen tyylin puolesta. Vaatteiden korjaamisen voi nähdä kunnioituksen osoituksena niin vaatetta, ympäristöä kuin vaatteiden tekijöitä kohtaan (de Castro, 2021, s. 14). König (2013, s. 578) huomauttaa, että vaikka korjaamiseen tarvitaan osaamista, tarvitaan myös kykyä

nähdä tuote tarpeeksi arvokkaana, jotta sen huoltamiseen halutaan nähdä vaivaa. Myös Saramäki (2013, s. 285) on samoilla linjoilla ja kirjoittaa seuraavasti:

”Vaatteiden kunnioittamista hyödyllisinä, pitkäkestoisina tuotteita ilmentää niistä huolehtiminen ja niiden korjaaminen. Jokainen paikalleen kiinnitetty nappi, parsittu reikä ja vahvistettu sauma osoittavat arvostusta vaatteelle, sen alkuperäiselle tekijälle, siihen käytetyille luonnonvaroille – ja tietenkin pukeutujalle itselleen.”

De Castro (2021, s. 31) kuvaa vaatteiden korjaamista peräti vallankumoukselliseksi teoksi nyky-yhteiskunnassa, jossa normaalimpana on heittää rikkinäinen vaate menemään.

Nykyään vaatteiden korjaamiseen motivoi usein ihmisten huoli ympäristöstä ja halu vähentää kulutusta ja korjausompelu on monille ympäristöstä huolissaan oleville ihmisille eräänlainen matalan kynnyksen keino ottaa osaa ympäristön suojeluun (König, 2013, s. 569, 584). Myös Fletcher (2014, s. 120) näkee, että nykyään vaatteiden korjaaminen on usein eettisyyteen, mutta myös yksinkertaisempaan elämäntapaan liittyvä valinta. Käsitteitä yksinkertaisemman ja leppoisemman elämäntavan (engl. *downshifting*) näkökulmasta tutkineen Pölläsen (2013, s. 280) mukaan vanhojen vaatteiden ja tavaroiden korjaaminen, kierrättäminen ja tuunaaminen on monille niin kutsutuille *downshiftaajille* sekä keino säästää rahaa että huomioida ympäristö. Pölläsen tutkimukseen osallistuneita käsityön tekijöitä yhdisti halu vastustaa ylikulutusta ja lyhytikäisten tuotteiden tuotantoa valmistamalla itse laadukkaita ja kestäviä käsityötuotteita hyödyntäen jo olemassa olevia käyttökelpoisia materiaaleja. Tällaiset käsityöhön liittyvät käytännön taitojen hallinta, arkinen luovuus ja materiaalien innovatiivinen käyttö voivat tulevaisuudessa olla hyvinkin tärkeitä taitoja, kun niukkenevat ja samalla kallistuvat resurssit pakottavat ihmisiä takaisin omavaraisuuteen (Kouhia, 2016, s. 30).

Nykyään monet eri tahot järjestävät vaatteiden korjaustyöpajoja kaikille avoimissa tiloissa tai yleisötapahtumissa ja vaatteiden korjaamisesta kiinnostuneet ovat aktiivisia myös verkossa (kts. König, 2013, Gwilt, 2014, McLaren & McLauchlan, 2015 ja Durrani, 2019). Königin (2013, s. 581) mukaan yhteisölliset työpajat sekä internetin tuomat mahdollisuudet antavat nykyajan korjaajille vapauden valita heille sopivan tavan oppia vaatteiden korjaamista.

Korjaustyöpajoihin osallistumiseen kannustaa nykyään korjaamisen näkeminen ensinnäkin vapaaehtoisena toimintana, mutta myös sosiaalisena ja nautinnollisena pyyteetöntä jakamistaloutta edistävänä asiana (McLaren & McLauchlan, 2015, s. 226). Lisäksi vaatteiden paikkaaminen yksin kotona voidaan kokea aikaa vieväksi, mutta julkisissa tilaisuuksissa muiden korjaajien seurassa se onkin mukava vapaa-ajan viettotapa (kts. Durrani 2019).

Koska vaatteiden korjaaminen on aikaa vievää, siitä on tullut kiireisessä nyky-yhteiskunnassa ylellinen harrastus (Sekules, 2020, s. x). Myös Middleton (2015, s. 267) nostaa esille korjausompeluun liitettävän ylellisyyden ja nautinnollisuuden, joka saa asiaan vihkiytyneet korjaajat, joihin Middleton viittaa sanalla *mending hedonists*, oikein odottamaan uusien reikien syntymistä vaatteisiin, jotta he pääsevät jälleen korjaamaan niitä. Vaatteiden korjaaminen, kuten käsityöt yleensäkin, voidaan kokea rentouttavana ja läsnäoloa edistävänä tekemisenä, joka opettaa ymmärtämään paremmin niin vaatteiden valmistukseen kuin pukeutumiseen ja kuluttamiseen liittyviä tekijöitä (kts. esim. Rodabaugh, 2018 ja Sekules, 2020). Sekules (2020, s. 3) käyttää sanoja *menditation* ja *mendfulness* korostaessaan, että vaatteiden paikkaamisen voi nähdä myös meditatiivisena mindfulness-harjoituksen kaltaisena tekemisenä. Kuten König (2013, s. 577) huomauttaa, korjausompelun voi nähdä muuttuneen ennen ikävänä pidetystä kotityöstä varsin mukavaksi vapaa-ajan harrastukseksi.

Vaatteiden korjaaminen toimintana voidaan jakaa erillisiin, mutta osin päällekkäisiin osatekijöihin: tietämykseen tarvittavista välineistä ja materiaaleista, korjaamiseen liittyvään käytännön taitoon sekä varsinaiseen suoritukseen (König, 2013, s. 579). Tekstiilejä paikatessa kannattaa esimerkiksi huomioida, että paikkamateriaali on samankaltaista kangasta kuin korjattava tekstiili eli neulevaatteelle neulospaikka ja kudotusta kankaasta valmistetulle vaatteelle kudotusta kankaasta oleva paikka. Kiuru ja muut (2020, s. 27) kehottavat kuitenkin korjaamisessa luovuuteen ja painottavat, että vaatteita paikatessa tärkeintä on se, että vaate pääsee takaisin käyttöön, ei se, että korjaus on tehty oikein ja huomaamattomasti. Käsien paikattuihin vaatteisiin liittyykin Königin (2013, s. 579) mukaan pohdinta siitä, kuinka ihmiset suhtautuvat epätäydellisyyksiin. Massatuotetut tuotteet on totuttu näkemään ilman

epätäydellisyyksiä ja korjatut tuotteet ikään kuin puhkaisevat tämän täydellisyyden kuplan rikki tuomalla esille niin korjaajan käden jäljen kuin ajan patinan (mt.). Erityisesti parsiminen on nähty sotkuisen lopputuloksen jättäväksi korjaustekniikaksi, jolla ei haluta korjata esimerkiksi siistejä työvaatteita, minkä takia näkyvästi rikkoutunut vaate saatetaan jättää kokonaan korjaamatta (McLaren & McLauchlan, 2015, s. 225).

Nykyään näkyvät paikat voidaan kuitenkin nähdä vaatteiden kunniamerkkeinä ja visuaalisina osoituksina siitä, että ennen rikkinäinen vaate on taas ehjä (Kiuru ym., 2020, s. 27; de Castro, 2021). Korjatessa käsityötekniikoita voi hyödyntää monella tavalla ja esimerkiksi kirjontaa voi käyttää sekä reiän piilottamiseen tai sen korostamiseen (Ignatius, 2020, s. 60). Tällainen moderni ja koristeellinen lähestymistapa paikkaamiseen eroaakin ennen vallalla olleesta pyrkimyksestä tehdä vaatteiden korjaukset mahdollisimman huomaamattomasti (McLaren & McLauchlan, 2015, s. 225).

Visuaalisesti näyttävät korjaukset ja paikat vaatteissa voivat innostaa kokeilemaan korjausompelua ja esimerkiksi japanilaiset sashiko-kirjonta ja boro-tekstiilit ovat inspiroineet monia paikkaamaan vaatteita, erityisesti farkkuja, näkyvästi. Sashiko (japaniksi *pieniä lävistyksiä*) on kirjontatekniikka, jota voi käyttää niin tekstiilien koristeluun, että niiden paikkaamiseen ja vahvistamiseen. Sashikoa tehdään etupistoin, jotka voivat muodostaa kankaaseen kuvioita ja pintoja ja nykyään se on kehittynyt varsin vaativaksi ja monimutkaiseksi kuviointitekniikaksi. Boro (japaniksi *ryysyinen* tai *riekaleinen*) puolestaan oli alkujaan Japanin köyhien työläisten tapa korjata vaatteita ompelemalla sashiko-pistoin uusia paikkoja entisten paikkojen päälle, jolloin ajan saatossa ja sukupolvelta toiselle siirtyessään vaate muuttui erikokoisista ja -muotoisista tilkuista ja useista kangaskerroksista koostuvaksi paksuksi kokonaisuudeksi. (Khounnoraj, 2020, s. 36, 43.) Boro-tekniikalla korjatuissa vaatteissa paikat ovat ikään kuin hävinneet muiden paikkojen sekaan ilman, että vaatteen esteettinen vetovoima on kärsinyt (Rissanen, 2011, s. 129).

Sekules (2020, s. 80) kuitenkin varoittaa, että muiden maiden käsityöperinteisiin voi liittyä kulttuurisen omimisen vaara ja huomauttaa, että monesti farkkuihin tehty japanilaistyylinen kirjonta ei ole sashikoa vaan pelkästään etupistoilla tehtyä

kuviointia ja ettei nykyään tehdyt boro-tyyliset vaatteet oli oikeita boro-tekstiilejä, koska aitojen boro-tekstiilien syntyprosessi on vaatinut vuosisatoja. Rissasen (2011, s. 130) mukaan boro-tekstiilit ovat kuitenkin osoittaneet, ettei ole käytännössä mitään rajaa sille, kuinka kauan jatkuvasti paikattu vaate voi pysyä käytössä ja hän pohtiikin kuinka, tätä ajatusta voitaisiin hyödyntää vaatesuunnittelussa nykypäivänä ja suunnitella vaatteita, joiden arvo ei kärsi, jos niitä muokataan tai korjataan. Paikattujen vaatteiden tuomat mielikuvat köyhyydestä vaikuttavat edelleen ihmisten haluun käyttää korjattuja vaatteita, ja monet pitävät varsinkin näkyvästi paikattujen vaatteiden käyttämistä sosiaalisesti sopimattomana (Gwilt, 2014, s. 5). Rissasen (mt.) jatkaa, että kuluttajien pitäisi kuitenkin oppia näkemään käytetyn ja korjatun vaateen kauneus ja vaatesuunnittelijoiden tulisi luoda siihen mahdollisuuksia, jotta vaatteiden korjaaminen yleistyisi entisestään.

3 Käsityöilmiöt sosiaalisessa mediassa

Sosiaalinen media on nykyään merkittävä osa ihmisten elämää. Sosiaalisen median myötä tavallisista ihmisistä on tullut sisällöntuottajia, jotka voivat valita monista sovelluksista itselleen parhaiten soveltuvan julkaisukanavan ja ilmaista itseään sen kautta (Pönkä, 2014, s. 29–31). Käsityöntekijöille internet ja sosiaalisen median kanavat ovat ideoiden ja ohjeiden aarreaittoja. Niin maailmanlaajuiset käsityön ympärille muodostuneet verkkoyhteisöt, kuten Etsy ja Pinterest, kuin pienemmätkin käsityösivustot, -blogit ja -keskustelupalstat toimivat sekä harrastajien että ammattilaisten tiedonvaihdon ja oppimisen alustoina ja tarjoavat kaavojen ja ohjeiden lisäksi vertaistukea toisilta käsityöntekijöiltä (Nuutinen ym., 2014, s. 210; Kouhia, 2020b, s. 262). Käsityökulttuuri onkin rikastunut ja muuttunut sosiaalisen median myötä jakamisen kulttuuriksi, joka on nostanut niin uusia kuin perinteisiä materiaaleja ja tekniikoita esille ja tuonut harrastuksen pariin paljon uusia tekijöitä (Kouhia, 2016, s. 20–21).

Taitoliiton (2018) tekemän kyselytutkimuksen mukaan suomalaiset käsityöharrastajat hyödyntävät aktiivisesti sosiaalisen median kanavia. Tutkimuksessa 18 % kaikista suomalaisista kertoi seuraavansa kuukausittain käsitöihin liittyviä sosiaalisen median päivityksiä esimerkiksi Facebookissa, Pinterestissa tai Instagramissa ja 67 % käsityön aktiiviharrastajista kertoi seuraavansa näitä kanavia päivittäin. (Taitoliitto, 2018.) Sosiaalinen media lieneekin yksi tärkeimmistä, ellei jopa tärkein, käsityöharrastajien tiedonhakemisen, inspiroitumisen ja jakamisen alusta (Kouhia, 2020b, s. 266–267).

Sosiaalinen media vetoaa käsityöharrastajiin monesta syystä. Kouhia (2020b, s. 266) on tutkinut sosiaalisen median käsityöryhmiä ja huomannut niiden tarjoavan jäsenilleen inspiraatiota sekä tietoa materiaaleista ja välineitä samaan tapaan kuin käsityölehdet, jotka ovat olleet perinteisiä käsityötiedon välittäjiä, mutta perinteisistä tavoista poiketen sosiaalisen median käsityöryhmät tarjoavat lisäksi mahdollisuuden vuorovaikutteiseen tiedon ja osaamisen jakamiseen samanhenkisten ihmisten kesken. Myös Katajamäki (2020) ja Varonen (2021)

ovat havainneet sosiaalisen median käsityöryhmien tarjoaman vuorovaikutuksen tärkeyden pro gradu -tutkielmissaan. Facebookin ompeluryhmissä ihmiset kokivat tärkeiksi muun muassa ideoiden ja inspiraation saamisen, uuden oppimisen ja itsensä kehittämisen, tiedon hakemisen ja samanhenkisten ihmisten tapaamisen (Katajamäki, 2020, s. 60–61) ja neulontaharrastajien hyvinvoinnin kannalta oli tärkeää, etteivät harrastajat tunteneet olevansa yksin harrastuksensa kanssa vaan tunsivat itsensä osaksi yhteisöä, jossa jaetaan ideoita ja vinkkejä, annetaan ja saadaan apua sekä käydään aktiivisesti keskustelua (Varonen, 2021, s. 41–42).

Innostuminen ja inspiroituminen on sosiaalisen median jatkuvassa kuvavirrassa helppoa. Esimerkiksi neulominen on nykyään sosiaalisen median näkyvimpiä käsityötekniikoita niin, että aihetunniste *#neuloosi* antaa Instagramissa 259 668 osumaa (12.2.2022) ja sanasta on tullut puhekielessäkin yleinen termi viittaamaan lähes pakottavaan tarpeeseen neuloa (kts. esim. Torikka, 2022 ja Meritähti, 2016). Neuloosi, sosiaalinen media sekä koronapandemian aikana lisääntynyt kotona oleminen lienevät osaltaan vaikuttaneet esimerkiksi islantilaisvillapaitojen tämänhetkiseen suureen suosioon suomalaisten käsityöharrastajien keskuudessa. Instagramissa haku aihetunnisteella *#islantilaisneule* tuottaa 17 490 julkaisua (12.2.2022) ja innostus islantilaisneuleisiin näkyy myös lankakauppojen myynnin kasvuna, kun käsityöharrastajat ostavat niihin tarvittavia neulelankoja ja välineitä (kts. esim. Passoja, 2020; Koivuranta, 2021). Kansainvälinen sosiaalisessa mediassa levinnyt käsityöilmiö on ollut myös brittiläisen laulajan Harry Stylesin neuletakki, joka nähtiin laulajan päällä yhdysvaltalaisessa televisio-ohjelmassa. Erivärisistä paloista neulottu tilkkutäkkimäinen neuletakki visuaalisesti näyttävä ja aloittelevalle käsityöntekijällekin suhteellisen helppo tehdä ja se on innoittanut monia tekemään takista oman versionsa ja esittelemään sitä sosiaalisessa mediassa (kts. Marttinen, 2021).

Materiaalien ja käsityötekniikoiden lisäksi myös yhteiskunnalliset ilmiöt voivat innostaa jakamaan käsitöitä sosiaalisessa mediassa (Kouhia, 2016, s. 25). Tästä esimerkkinä Radikaalit ristipistot, feministinen ja antirasistinen käsityöaktiivisuuden muoto, jossa tekijät yhdistävät perinteisen käsityötekniikan eli ristipistot

yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Radikaalit ristipistot-käsityöryhmät järjestävät yhteisöllisiä käsityötapaamisia ainakin Helsingissä, Tampereella ja Jyväskylässä, mutta sen lisäksi aktiivisuus sosiaalisessa mediassa tuo kantaaottaville käsitöille laajempaa näkyvyyttä ja innostaa myös muita osallistumaan. (Kts. Toivakka, 2018; Vehkasalo, 2020.)

Pyrkimys yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja tekstiiliteollisuuden epäkohdista tiedottamiseen globaalilla tasolla näkyy myös Fashion Revolution-liikkeessä, joka ei ole puhtaasti käsityöilmiö, mutta korjausompeluun ja vaatteiden elinkaaren pidentämiseen liittyvä ilmiö kylläkin. Liike sai alkunsa bangladeshilaisen useita vaatetehtaita sisältäneen Rana Plaza-rakennuksen sorruttua ja yli 1100 työntekijän menetettyä henkensä ja 2500 loukkaannuttua vuonna 2013. Liikkeen tavoitteena on parantaa vaateteollisuudessa työskentelevien ihmisten työoloja ja palkkausta sekä lisätä muotiteollisuuden eettisyyttä, kestävyyttä ja läpinäkyvyyttä. Fashion Revolution-liike hyödyntää monia sosiaalisen median kanavia viestinnässään ja liikkeen kysymysmuodossa olevat aihetunnisteet *#WhoMadeMyClothes?* ja *#WhatsInMyClothes?* ovat osoitettu suoraan vaateteollisuudelle ja erityisesti monikansallisille vaatebrändeille. Työntekijöiden työolojen parantamisen lisäksi liike haluaa herättää keskustelua siitä, mitä kemikaaleja vaatteiden valmistuksen aikana käytetään ja mitä vaikutuksia käytetyillä kemikaaleilla on niin työntekijöille, ympäristölle kuin kuluttajille. (Fashion revolution, 2022.) Liikkeen toinen perustajista Orsola de Castro on suuri vaatteiden korjaamisen ja paikkaamisen puolestapuhuja ja kirjoittanut aiheesta kirjankin (kts. de Castro, 2021).

Sosiaalinen media toimii myös erilaisten hyväntekeväisyystempausten alustana ja voi innostaa käsityöharrastajia tekemään konkreettisia hyviä tekoja, kuten neulomaan villasukkia turvapaikanhakijoille tai turvalonkeroita keskosille (kts. Kouhia, 2016 ja 2020a). Osa hyväntekeväisyystempauksista voi alkaa spontaanisti yhden ihmisen aloitteesta, mutta monet yhteisöt hyödyntävät sosiaalista mediaa tietoisesti saadakseen asialleen näkyvyyttä. Esimerkiksi Asunnottomien yö-kansalaisliikkeellä on ollut syksyisin Lahjoita lämpökampanja, joihin voi lahjoittaa itseneulottuja lapasia ja villasukkia ja joihin voi

ottaa osaa sosiaalisessa mediassa aihetunnisteella *#lahjoitalämpöä* (Morottaja, 2021).

Sosiaalisen median käsityöilmiöt ovat siis mitä moninaisempia ja voivat saada alkunsa niin käsityötekniikoista tai -materiaaleista, yksittäisistä käsityötuotteista tai ihmisten halusta vaikuttaa ja ottaa osaa.

4 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Tämän tutkimuksen tutkimustehtävänä on selvittää millä tavoin parsimista ja paikkaamista kuvataan Instagram-kuvapalvelussa julkaistuissa valokuvissa, mitä viestejä parsimiseen ja paikkaamiseen liittyvät kuvat ja kuviin liitetyt aihetunnisteet välittävät katsojille ja mitä ne kertovat parsimisesta ja paikkaamisesta nykypäivän käsityöilmionä.

Tutkimuskysymyksiä on kaksi ja ne ovat:

1. Millä tavoin parsiminen ja paikkaaminen näkyvät Instagram-kuvapalvelun kuvissa?
2. Mitä merkityksiä parsimiseen ja paikkaamiseen liittyvät kuvat ja niihin liitetyt aihetunnisteet välittävät parsimisesta ja paikkaamisesta nykypäivän käsityöilmionä?

Tutkimusaineistona on Instagram-sovelluksessa aihetunnisteella *#parsijapaikkaa* merkityt julkisilla käyttäjätileillä julkaistut valokuvat ja kuviin liitetyt muut aihetunnisteet. Aineistoon kuuluu osaltaan myös kuvien kuvatekstit, mutta niiden tehtävä on pääasiassa kuvien kontekstin tarkentaminen. Vastauksia edellä esiteltyihin tutkimuskysymyksiin etsitään semiotiikan ja konnotatiivisen kuva-analyysin keinoin, joihin tutustutaan seuraavaksi ennen tutkimusaineiston keruuta ja analyysia.

5 Tutkimuksen toteutus

Tässä luvussa esitellään aluksi tutkimuksen tutkimusstrategia ja tutustutaan semiotiikkaan ja tutkimuksessa käytettyyn tutkimusmenetelmään eli konnotatiiviseen kuva-analyysiin sekä joihinkin sen peruskäsitteisiin. Tämän jälkeen kuvataan tutkimusaineiston eli Instagram-kuvien ja aihetunnisteiden kerääminen, esitellään tutkimusaineisto tarkemmin ja kerrotaan kuinka aineisto analysointiin.

5.1 Tutkimusstrategia ja tutkimusmenetelmä

Tämä tutkimus on laadullinen käsityötieteen tutkimus. Laadullisen tutkimuksen pyrkimyksenä on todellisen elämän kuvaaminen ja kohteen tutkiminen mahdollisimman kokonaisvaltaisesti, joskin tutkijan arvolähtökohdista käsin ja aiemman tietämyksen pohjalta. Arvot vaikuttavat siihen, miten laadullisen tutkimuksen tekijä pyrkii kohdettaan ymmärtämään, jonka lisäksi jo olevat tiedot muovaavat tulkintoja, jolloin objektiivisuuden saavuttaminen sen perinteisessä mielessä on laadullisessa tutkimuksessa mahdotonta. (Hirsjärvi ym., 2013, s. 161.) Tilastollisten yleistysten sijaan laadullinen tutkimus keskittyy siis enemmänkin ilmiöiden tai tapahtumien kuvaamiseen, tietyn toiminnan ymmärtämiseen tai teorian mukaisten tulkintojen antamiseen (Tuomi & Sarajärvi, 2018, s. 98).

Kuvan tutkimukseen liittyvässä laadullisessa tutkimuksessa tutkija käyttää hyväkseen omia subjektiivisia kokemuksiaan kuten ajatuksiaan, aistimuksiaan ja assosiaatiovirtoja, joita hän suhteuttaa laajempaan kulttuuriseen tietouteen. Tulkitsijan yksilöllinen kokemismaailma on siis mukana tutkimuksen tekemisessä ja toimii toisin tuntemisen, ajattelemisen ja arvottamisen paikkana, eikä tätä yksilöllistä elämäkokemuksen kautta kasautuvaa ymmärrystä ja osaamista yritetäkään sulkea laadullisissa metodeissa pois. (Seppä, 2012, s. 26.) Anttila (2006, s. 276) kuitenkin huomauttaa, että laadullinen tutkimus on aloitettava ”avoimin, ennakko-oletuksista vapain mielin”.

Tutkimuksen menetelmä nojautuu semiotiikkaan. Semiotiikan tieteenala tutkii merkkejä, merkkijärjestelmiä ja niiden tuottamista ja käyttöä (Tarasti, 2009, s. 5).

Veivon (2009, s. 8, 12, 21) mukaan semiotiikka tutkii *semiosista*, joka on merkkien ja tekstien kautta, avulla ja ehdoilla tapahtuva merkityksen tuottamisen ja välittymisen prosessi. Semiosis perustuu erilaisiin sääntöihin, rakenteisiin, koodeihin ja käytäntöihin, joiden avulla merkkejä voidaan tunnistaa ja tulkita. Esimerkkinä semiosiksesta voidaan pitää omistajan tulkintaa koiran iloisuudesta, kun koira heiluttaa häntäänsä. Veivo (mt.) jatkaa, ettei semiotiikka ota kantaa merkitysten oikeellisuuteen tai paremmuuteen vaan sen tehtävänä on pohtia tekijöitä, jotka merkeissä ja teksteissä tuottavat erilaisia merkityksiä. Tieteenä semiotiikka on hyvin yhteiskunta- ja kulttuurisidonnainen ja semioottisen analyysin mukaan tulkittavat kohteet eivät ole suljettuja viestejä vaan niitä voi tulkita jatkuvasti ja saada koko ajan uusia merkityksiä (Anttila, 2006, s. 348). Kuvia semiotiikassa tutkitaan kielen kaltaisina merkkijärjestelminä. Sen lisäksi, että mitä kuvat esittävät ja miten, semiootikot ovat kiinnostuneita niiden mahdollisista piilomerkityksistä, jotka kätkevät ideoita ja arvoja kuvien symbolisen kieleen. (Seppä, 2012, s. 128.)

Semiotiikassa voidaan sanoa olevan kolme kiinnostuksen kohdetta: itse merkki ja sen muunnelmat, koodit ja järjestelmät sekä kulttuuri, jossa nämä merkit ja koodit toimivat. Merkki voi olla verbaalinen, graafinen, ikoninen tai ele ja sen ymmärtämiseen tarvitaan aina vastaanottaja, joka tulkitsee merkin. (Anttila, 2006, s. 348.) Koodilla puolestaan viitataan tapoihin, joilla merkkejä voidaan tulkita jonkin tietyn ihmisryhmän sisällä (Rose, 2012, s. 128). Koodit ovat sopimuksen varaisia ja ne ovat hyvin olennaisia sosiaalisen kanssakäymisen ja tiedonvälittämisen kannalta (Anttila, 2006, s. 353).

Anttila (2006, s. 348–349) viittaa Peirceen, jonka mukaan semiotiikassa on kolmenlaisia merkkejä: *ikoneja*, jotka muistuttavat kohdettaan, *indeksejä*, jotka ovat suorassa kytköksessä merkkiin ja sen kohteeseen sekä *symboleja*, jotka ovat ihmisten sopimia kommunikoinnin välineitä, mutteivat automaattisesti ole tunnistettavassa kytköksessä merkkiin ja sen kohteeseen. Valokuvaa voi pitää kohteensa ikonina, savu on tulen indeksi ja kirkon katolla oleva risti kristinuskon symboli (mt. s. 349–351).

Kuvan tutkimuksessa yksi oleellinen käsite on myös *representaation* käsite. Seppänen (2005, s. 82) viittaa Halliin, joka määrittelee representaation

”merkityksen tuottamiseksi mielessämme olevien käsitteiden avulla”. Tutkittaessa kuvallisia aineistoja voidaan representaatiota lähestyä kahdesta näkökulmasta, jolloin representaatio on joko todellisuuden heijastuma, jolloin pohditaan vastaako kuva todellisuutta tai todellisuutta rakentava, jolloin pohdintaan, millaista todellisuutta kuva rakentaa ja miten. Representaatioiden tulkinta on myös hyvin subjektiivista ja kulttuurisidonnaista. (mt., s. 78, 82.)

Tässä tutkimuksessa tutkimusmenetelmänä on yksi semioottisista kuvan tutkimuksen menetelmistä eli konnotatiivinen kuva-analyysi. Chandlerin (2007, s. 138) mukaan konnotaatiolla viitataan semiotiikassa merkkien tulkinnassa ilmeneviin sosiokulttuurisiin ja henkilökohtaisiin assosiaatioihin. Konnotatiivisessa kuva-analyysissä keskitytään kuvan välittämän viestin merkitykseen tutkimalla ja tulkitsemalla teoksen synnyttämiä merkkejä, niiden luonnetta, niiden muodostamia järjestelmiä ja merkityksiä. Merkit voivat olla tunnusmerkkejä, luonteenpiirteitä ja ilmauksia ja näitä merkkejä tutkitaan analyysissä — kuten kuvasemiotiikassa yleensä — kolmella tasolla, jotka etenevät kohteen eli valokuvan kuvailusta sen välittämien merkityksien tulkinnan kautta tutkijan lopuksi kokoamaan teoriapainotteiseen näkemykseen kuvan viesteistä. (Anttila, 2006, s. 370–374.)

Anttilan (2006, s. 370) mukaan systemaattisessa kuva-analyysissä tulkinnan tasot toteutetaan järjestyksessä. Ensimmäisellä eli denotatiivisella tasolla kuvaillaan kaikki asiat, jotka kuvasta voidaan nähdä eli kuvaillaan kuvan sisältö yksityiskohtaisesti. Tarkastellaan siis kuvan tai teoksen peruselementtejä, kuten pisteitä, viivoja, pintoja ja värejä. Analyysin toisella eli konnotatiivisella tasolla tarkastellaan kuvan merkkien lisämerkityksiä, joita tutkija peilaa oman kokemuksensa ja asiantuntemuksensa kautta. Tällä tasolla tulkitaan kuvan sisältöä niin, että mahdollisimman moni on tulkinnasta samaa mieltä. (mt., s. 373–374.) Seppänen (2005, s.117) viittaa semiootikko Roland Barthesiin, joka kuvaili denotaatiota kuvan ilmimerkityksenä ja konnotaatiota sen kulttuurisena merkityksenä. Lopuksi analyysin viimeisellä tasolla kuvan tulkitsija kokoaa teoksen semioottisen viestin lisäämällä ja täydentämällä konnotatiivisia yhteyksiä. Toisin sanoen tutkija tekee kokoavan tulkinnan, jonka hän yhdistää teoreettiseen taustaan. (Anttila, 2006, s. 370, 374.)

Kuva-analyysin tekeminen vaatii tutkijalta tiettyä kompetenssia eli pätevyyttä, koska jokaista tulkinnallisen viestin sisältämää kuvaa voidaan pitää aika- ja kulttuurisidonnaisina ja mitä etäämpänä tutkija on tutkittavasta kuvasta ajallisesti ja kulttuurisesti, sitä vaativampaa kuvan tulkitseminen on tutkijalle. Tulkinta vaatii sanallistamista ja on huomioitava, että jokainen kuvaa tulkitseva ihminen sanallistaa näkemänsä eri tavoin. Kuvan tulkitsemisen edellyttämään kompetenssiin vaikuttavat tulkitsijan persoonallisuus, temperamentti, arvostukset, mielipiteet ja käsitykset asioista. (Anttila, 2006, s. 368–370, 392.) Lisäksi tietoisesti tai tiedostamatta valittu taustateoria vaikuttaa hyvin paljon siihen mitä tutkija näkee kuvassa. Laadullisessa kuvantutkimuksessa katsoja eli tutkija vaikuttaa aina tavalla tai toisella katsottavaan eli tutkijan on mahdotonta toimia erillään tutkittavana olevasta kohteesta (Seppä, 2012, s. 20–24.)

Seitamaa-Hakkarainen ja Koskennurmi-Sivonen (2014, s. 125–126) huomauttavat, että vaikka kuva-analyysiin voidaan liittää tiettyjä vapauksia, tutkijan tehtävänä on kuitenkin kuvien tarkka dokumentointi, niiden kontekstin esittäminen ja yksityiskohtainen analysointi. Analyysissa on selvitettävä ja tuotava esiin seikkoja, kuten tutkittavan kuvan autenttisuus, konteksti, tutkijan positio ja näkemisen tapa. Autenttisuus viittaa mm. kuvan alkuperäisyyteen, rajaukseen, väreihin ja kohderyhmään, konteksti kuvan esittämisen aikaan ja paikkaan sekä mahdolliseen kuvatekstiin, tutkijan position kohdalla pohditaan tutkijan esiyymmärrystä, maailmankatsomusta ja suhdetta sekä tekijään että kohderyhmään ja näkemisen tavalla katsojan ja kohteen keskinäistä suhdetta. Kuva-analyysia voi tehdä aineistolähtöisesti tai tutkimuskirjallisuuden ohjaamana tai yhdistämällä näitä kahta. (Mt.)

Paasosen (2013, s. 39) mukaan kuva-analyysin haasteena on, ettei sitä menetelmällisesti ole selkeästi määritelty vaan kuva-analyysiä monesti opitaan tekemällä ja lukemalla muiden tutkijoiden tekemiä analyyssejä. Taidetutkimuksellisena metodina kuva-analyysi on joustava ja painottuu hyvin paljon tulkintaan. Tulkinta voi olla rinnastamista tai kuva- ja tekstielementtien järjestelmällistä erittelyä. Verkkotutkimuksena tehtävään kuva-analyysiin omat haasteensa tuo — menetelmän jonkinasteisen määrittelemättömyyden lisäksi — aineistojen multimodaalinen ja intermediaalinen luonne. (Mt.) Multimodaalinen

voidaan määritellä piirteeksi, joka ilmenee kaikessa ihmisten välisessä kanssakäymisessä ja jossa yhdistyy eri moodit eli semioottiset järjestelmät, kuten kieli, ääni, eleet ja ilmeet sekä tilan ja etäisyyksien käyttö (Tieteen termipankki, 2021). Verkkoaineistojen moodit voivat olla tekstejä, kuvia, videoita ja puhetta, jotka nivoutuvat yhteen kollaasimaisiksi kokonaisuuksiksi esimerkiksi verkkolehtien sivuilla. Intermediaalisilla aineistoilla puolestaan tarkoitetaan medioiden välisiä tai mediasta toiseen kiertäviä aineistoja. Näiden takia verkossa tehtävä kuva-analyysi voikin jäädä tutkijalta monesti aineiston kuvailun tasolle sen todellisen tulkinnan sijasta. (Paasonen, 2013, s. 39.)

Kuten edellä mainittiin teksti voi olla yksi kuva-aineiston semioottinen järjestelmä. Siksi tässäkin tutkimuksessa kuva-aineiston lisäksi tarkasteltiin kuviin liitettyjä aihetunnisteita ja niiden merkityksiä, sillä kuvaan liitetty teksti voi muuttaa kuvan tulkintaa ratkaisevasti (Seitamaa-Hakkarainen & Koskennurmi-Sivonen, 2014, s. 127). Myös Sepän (2005, s. 125) mukaan kuvatekstit, joiksi aihetunnisteetkin voidaan tulkita, määrittelevät voimakkaasti kuvan sisällön viestejä. Aihetunnisteet ovat sanoja, joita Instagram-kuvien julkaisijat itse ovat halunneet kuviinsa liittää, joten ne kertovat varsinkin julkaisijan itsensä kuviin liittämistä merkityksistä. Tässä tutkimuksessa aihetunnisteita käytettiin kuva-analyysin viimeisessä vaiheessa kokoavan tulkinnan tukena niin, että jokaiseen kuvaan liitetyt aihetunnisteet huomioitiin kyseistä kuvaa tarkasteltaessa. Tämän lisäksi tutkimuksen koko aineiston eli kaikkien 20 julkaisun aihetunnisteita tarkasteltiin omana aineistonaan niin visualisoimalla niiden esiintyvyyttä sanapilven avulla kuin luokittelemalla niitä sisällönanalyysin tavoin aineistosta nousevien teemojen alle.

5.2 Tutkimusaineiston keruu

Tutkimuksen pääasiallisena aineistona ovat valokuvat, joita voidaan nimittää myös dokumentaariseksi aineistoksi. Anttilan (2006, s. 202–203) mukaan dokumentteja voivat valokuvien lisäksi olla muun muassa julkaistut tekstit, kuten lehtiartikkelit, arkistomateriaalit, elämäkerrat, kirjeet ja elokuvat eli aika lailla kaikenlainen aineisto, joka jotenkin valottaa tutkittavana olevaa ilmiötä. Anttila (mt.) kirjoittaa, että käsityössä tuotteen valmistuksen ja käytön dokumentointi voi olla hyödyllistä niihin sisältyvän hiljaisen tiedon ja perinteisen osaamisen

näkökulmasta. Tästä näkökulmasta Instagram-kuvien tutkiminen tuo käsityötieteen tutkimukseen uudenlaista otetta, kun perinteisiä, joskin modernisoituneita käsityötapoja tutkitaan nykyaikaisen teknologisen sovelluksen välityksellä.

Sepän (2012, s. 154) mukaan kuvantutkimusta tehdessä tutkijan oma panos tutkimuksen aineiston valinnassa on huomattava, kun hän kerää ja dokumentoi kuva-aineiston huomioiden samalla aineiston tulkinnallisen ja johdonmukaisen eheyden sekä tämänhetkisen kiinnostavuuden. Tässä tutkimuksessa pääasiallisin tutkimusaineisto koostui parsimista ja paikkaamista kuvaavista Instagram-sovelluksessa julkaistuista julkisista valokuvista, joiden aiheutunnisteena oli suomenkielinen kolmesta sanasta muodostuva aiheutunniste *#parsijapaikkaa*. Aineiston keruuhetkellä (27.2.2022) tällaisia julkaisuja löytyi Instagramin julkisilta käyttäjätileiltä 750 kappaletta, joista visuaalisen tarkastelun jälkeen valittiin kymmenen sillä hetkellä suosituinta ja kymmenen sillä hetkellä viimeisintä julkaisua² pois lukien videot, mainokset, kaupalliset yhteistyöt tai muut tuotemyyntiin liittyvät julkaisut, saman käyttäjän samantyylliset kuvat sekä kuvat, joissa on selvästi tunnistettava henkilö. Useita kuvia sisältävien julkaisujen kohdalla päätettiin valita aina ensimmäinen kuva, joka oletuksena näkyy myös Instagramin syötteessä³. Ensimmäisellä kuvalla on ikään kuin huomion kiinnittäjän rooli, kun kuvasarjojen muut kuvat ovat monesti ensimmäiseen kuvaan nähden toissijaisia ja niillä pyritään usein näyttämään kohdetta vain hieman eri kulmasta.

Videot rajattiin tämän tutkimuksen ulkopuolelle, koska formaattina videot eroavat valokuvista merkittävästi ja tutkimuksessa haluttiin tutkia nimenomaan valokuvia. Mainokset, kaupalliset yhteistyöt ja tuotemainontaan liittyvät julkaisut jätettiin aineistosta pois, koska haluttiin tutkia kuvia, joiden tarkoituksena ei ole tuotteiden myyminen. Aineiston keruuhetkellä suosituimmissa julkaisuissa näkyi erään

---

² Instagram-sovelluksen avainsanasivulla eli aiheutunnistehaussa, on nähtävillä sekä suosituimmat että viimeaikaisimmat julkaisut. Suosituimmissa julkaisuissa näkyy joitakin aiheutunnisteella merkittyjä suosittuja julkaisuja, mutta ne eivät ole järjestyksessä, sen sijaan viimeaikaisemmat julkaisut näkyvät niiden julkaisujärjestyksessä. Lisäksi suosituimpien julkaisujen näkyminen käyttäjälle vaihtelee, jolloin eri ajankohtina tehdyt aiheutunnistehaut voivat antaa erilaisia hakutuloksia. (Instagram, 2022.)

³ Syötteellä (engl. *feed*) tarkoitetaan Instagramin kuvavirtaa eli paikkaa, jossa julkaisut näkyvät (Instagram, 2022).

käyttäjätilin neljä asettelultaan ja aiheeltaan hyvin samantyylistä sukkiin paikkaamiseen liittyvää kuvaa. Jotta tutkimuksen aineistoon ei tulisi yliedustusta yhden käyttäjätilin samantyyllisistä kuvista, eikä tutkimuksen tulokset siten vääristyisi, päätettiin tutkimukseen valita kyseisistä kuvista vain yksi. Lisäksi tutkimuksessa haluttiin kunnioittaa ihmisten yksityisyyttä rajaamalla selvästi tunnistettavien henkilöiden kuvat pois tutkimuksen aineistosta.

Internetin aineistoja tutkimuskäyttöön hyödynnettäessä, keskeinen ongelma on saatavilla olevan informaation rajaaminen tarkoituksenmukaiseksi tutkimusaineistoksi (Kuula, 2011, s. 170). Valitsemalla tutkimukseen eri kohteita esittäviä kuvia sekä viimeaikaisemmista että suosituimmista julkaisuista, tutkittavasta ilmiöstä saadaan esille sekä nykyhetkeä kuvaava tilanne että se, mitkä tekijät ilmiössä saavat ihmisissä myönteisiä reaktioita aikaan. Lisäksi tässä tutkimuksessa tutkimusmenetelmällä eli konnotatiivisella kuva-analyysillä pyritään ymmärtämään ilmiötä, ei tekemään yleistyksiä, joten valittu 20 valokuvan otos on siten perusteltu. Myös Seppä (2012, s. 179) huomauttaa, ettei semioottisen tutkimusmenetelmän käyttö vaadi, että tutkittavat teokset olisivat osa suurempaa aineistoa, vaan semioottinen kuvantutkimus lähtee liikkeelle yleensä varsin suppeasta aineistosta.

Aineisto kerättiin tallentamalla valitut julkaisut aluksi Instagram-sovelluksessa tätä tutkimusta varten luodun käyttäjätilin yhteyteen Tallenna-toiminolla. Kyseiseltä käyttäjätililtä ei seurattu muita käyttäjätilejä, jolloin pystyttiin välttämään tilanne, jossa aineistoon olisi päässyt mukaan julkaisuja yksityisiltä käyttäjätileiltä, joihin tutkijalla olisi ollut esimerkiksi henkilökohtainen suhde tai jokin muu yhteys. Instagramista kuvat tallennettiin analyysin helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi erilliseen Excel-dokumenttiin jokainen kuva omalle välilehdelleen print screen-toimintoa apuna käyttäen. Excelissä kuvat numeroitiin ja jokaisen kuvan yhteyteen kopioitiin myös kuvaan liitetyt tekstit ja aihetunnisteet sekä merkittiin julkaisun julkaisuajankohta. Lisäksi aihetunnisteet kopioitiin edelleen Word-dokumenttiin niiden jatkotarkastelua varten. Kaikki aineiston kuvat ovat Instagram-sovelluksessa julkisia ja nähtävillä sovellukseen kirjautuneille käyttäjille, mutta tekijänoikeudellisista sekä kuvien julkaisijoiden

yksityisyydensuojaan liittyvistä syistä tässä tutkimuksessa päätettiin jättää kuvat ja niiden julkaisijoiden tileihin liittyvät tiedot pois raportista.

Taulukossa 1. näkyy otokseen kuuluvien kuvien julkaisupäivät, julkaisujen saamat tykkäykset sekä julkaisijan tilin pääasiallinen sisältö. Kuvat 1–10, jotka ovat otoksessa viimeaikaisempia julkaisuja, olivat kaikki julkaistu helmikuussa 2022. Suosituimmista julkaisuista, taulukossa kuvat 11–20, kahdeksan kuvaa oli julkaistu vuoden 2021 aikana ja kaksi vuoden 2020 aikana. Kaikki otoksen kuvat oli siis julkaistu lokakuun 2020 ja helmikuun 2022 välisenä aikana. Aineiston keruuhetkeen mennessä (27.2.2022) viimeaikaisemmat kuvat olivat saaneet 15–421 ja suosituimmat 119–1286 tykkäystä.

Taulukko 1. Kuvien julkaisuajankohdat, tykkäykset ja tilien sisällöt.

Kuva	Julkaisupäivä	Tykkäykset (27.2.2022)	Julkaisijan tilin pääasiallinen sisältö
Kuva 1.	26.02.2022	86	Käsityöt
Kuva 2.	21.02.2022	34	Käsityöt (+blogi)
Kuva 3.	16.02.2022	15	Perhearki ja koti
Kuva 4.	15.02.2022	67	Käsityöt (+blogi)
Kuva 5.	14.02.2022	50	Käsityöt (+blogi)
Kuva 6.	13.02.2022	101	Käsityöt (+blogi)
Kuva 7.	11.02.2022	126	Käsityöt (+blogi)
Kuva 8.	09.02.2022	30	Tavallinen elämä
Kuva 9.	09.02.2022	70	Käsityöt
Kuva 10.	06.02.2022	421	Käsityöt (+blogi)
Kuva 11.	22.01.2021	172	Käsityöt
Kuva 12.	14.01.2021	119	Kansallispuvut
Kuva 13.	06.01.2021	458	Käsityöt (+blogi)
Kuva 14.	01.08.2021	1286	käsityöt
Kuva 15.	05.10.2020	726	Käsityöt (+blogi)
Kuva 16.	20.03.2021	578	Käsityöt
Kuva 17.	05.11.2021	272	Käsityöt
Kuva 18.	07.02.2021	147	Käsityöt
Kuva 19.	01.01.2021	439	Käsityöt (+blogi)
Kuva 20.	01.12.2020	543	Käsityöt (+blogi)

Otoksessa oli kuvia 14:ltä eri Instagram-tililtä. Kolmelta tililtä oli otoksessa useampi kuva siten, että kuvat 1 ja 17 ovat samalta tililtä, kuvat 5, 13, 15 ja 20 ovat samalta tililtä ja kuvat 6, 10 ja 19 samalta tililtä. Muilta tileiltä otoksessa oli yhdet kuvat. Kaikki aineiston kuvat on julkaistu tileiltä, joiden takana on tietävästi yksi henkilö. 14 tilistä 11 on keskittynyt julkaisemaan lähes yksinomaan käsityöaiheista sisältöä ja näistä viidellä on Instagram-tilin lisäksi käsityöaiheinen

blogi. Yksi tili on keskittynyt kansallispukuihin ja kaksi tiliä julkaisevat enimmäkseen tavalliseen elämään liittyvää sisältöä, joskin toinen näistä on keskittynyt enemmän perhearjen ja kodin ympärille.

Aihetunnisteita oli aineiston julkaisuihin liitetty kaiken kaikkiaan 347 kappaletta, mutta tarkastelun ulkopuolelle jätettiin julkaisijan käyttäjätilin nimeen viittaavat tunnisteet, jolloin aineistoon jäi 340 aihetunnistetta. Tällä pyrittiin varmistamaan, ettei julkaisija ole tunnistettavissa aineistosta. Taulukossa 2. on eritelty aihetunnisteiden lukumäärä julkaisua kohden sekä minkä kielisiä tunnisteita julkaisuihin oli liitetty. Kaikki aihetunnisteet mukaan luettuna aihetunnisteita oli julkaisua kohti keskimäärin noin 17 kappaletta, mutta tunnisteiden määrä julkaisuissa vaihteli kolmen ja 31 välillä⁴. Useimmissa aineiston julkaisuissa aihetunnisteita oli sekä suomeksi että englanniksi ja joissain oli mukana myös muun kielisiä tunnisteita. Julkaisuista vain kahdessa oli pelkästään suomenkielisiä aihetunnisteita. Kaiken kaikkiaan tarkasteluun mukaan otetuista 340 aihetunnisteesta 152 oli suomeksi, 177 englanniksi ja 11 muilla kielillä, kuten ruotsiksi, tanskaksi, saksaksi tai japaniksi.

Taulukko 2. Aihetunnisteiden lukumäärät ja kielet

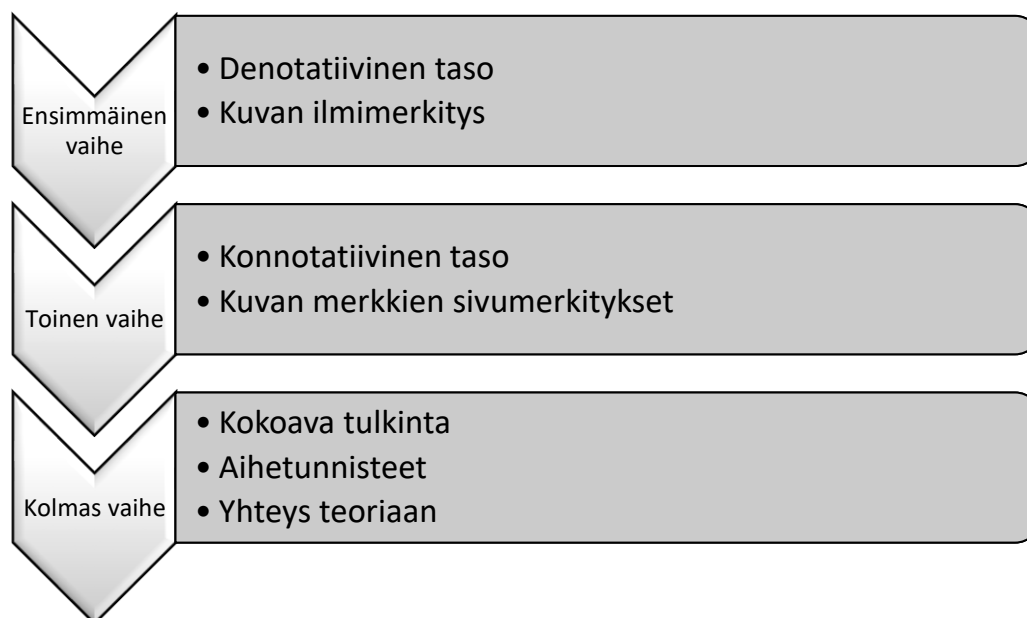
Kuva	Aihetunnisteet/kuva	Aihetunnisteiden kielet
Kuva 1.	15	suomi, englanti
Kuva 2.	3	suomi, englanti, ruotsi
Kuva 3.	5	suomi
Kuva 4.	10	suomi
Kuva 5.	12	suomi, englanti
Kuva 6.	24	suomi, englanti
Kuva 7.	29	suomi, englanti
Kuva 8.	9	suomi, englanti
Kuva 9.	18	suomi, englanti
Kuva 10.	23	suomi, englanti
Kuva 11.	23	suomi, englanti, japani
Kuva 12.	30	suomi, englanti, ruotsi, tanska
Kuva 13.	25	suomi, englanti, japani
Kuva 14.	8	suomi, englanti
Kuva 15.	11	suomi, englanti
Kuva 16.	31	suomi, englanti, saksa
Kuva 17.	24	suomi, englanti
Kuva 18.	15	suomi, englanti
Kuva 19.	19	suomi, englanti
Kuva 20.	13	suomi, englanti

⁴ Instagramin (2022) mukaan yhteen julkaisuun voi liittää enintään 30 aihetunnistetta. Julkaisussa, jossa oli 31 aihetunnistetta, yksi tunnisteista oli liitetty kahteen kertaan.

5.3 Aineiston analyysi

Laadullisen tutkimuksen analysoinnissa tutkija pilkkoo kerätyn aineiston osiin valitsemaansa menetelmää apuna käyttäen, minkä jälkeen hän muodostaa niiden pohjalta synteesejä, jotka puolestaan ovat pohjana tutkijan johtopäätöksille ja tutkimuksen lopputulemille (Puusa, 2020, s. 146). Edustavan kuva-analyysin tekeminen vaatii loogisuutta ja tavoitteellisuutta sekä teoreettista ja käytännönläheistä työskentelyä ja vaikka intuitiolla on paikkansa kuvien tulkinnassa, pelkästään intuitiivisella otteella voidaan tulkinnassa tehdä hätäisiä päätelmiä. Tutkijan omat kiinnostuksen kohteet ja tavoitteet vaikuttavat analyysikysymyksiin ja tutkija tekee kysymyksiä suunnitellessaan analyysin lopputulokseen vaikuttavia arvo- ja käsitevalintoja, joten tällainen tulkinnallinen analyysimenetelmä ei ole koskaan arvovapaa tai neutraali. (Anttila, 2006, s. 366, 371.)

Tässä tutkimuksessa kerätyn kuva-aineiston kaikki kuvat (N=20) analysoitiin konnotatiivisen kuva-analyysin mukaisesti yksi kerrallaan ensin denotatiivisella tasolla, sitten konnotatiivisella tasolla ja lopuksi analyysin kokoavalla tasolla (Kuvio 1.).

Kuvio 1. Analyysin kolme vaihetta

Tutkimuksen analyysikysymykset mukailivat analyysin tasoja. Koska analyysin ensimmäisellä eli denotatiivisella tasolla kuvaillaan kaikki asiat, jotka kuvasta

voidaan nähdä, myös analyysikysymykset koskivat kuvassa selvästi nähtäviä asioita ja niiden sijoittumista ilman mitään sivumerkityksiä. Ensimmäisen vaiheen kysymykset olivat seuraavat:

- Mikä on kuvan pääasiallinen kohde? Onko kuvassa muita elementtejä?
- Mikä on kuvan tausta tai mitä taustalla tapahtuu?
- Näkyykö kuvassa tekijä tai muu henkilö?
- Mihin pääasiallinen kohde on kuvassa sijoitettu ja mistä kuvakulmasta kuva on otettu? Miten kuva on rajattu?
- Millainen on kuvan valaistus ja mitä värejä kuvassa on? Näyttääkö kuva realistiselta vai onko sitä havaittavasti muokattu?

Analyysin ensimmäinen vaihe tehtiin tarkastelemalla jokaista kuvaa erikseen ja kirjoittamalla jokaisesta kuvasta mahdollisimman tarkka kuvaus edellä mainittujen kysymysten avulla. Kuvaukset kirjoitettiin Excel-dokumenttiin aina samalle välilehdelle, kuin mihin kyseinen kuva ja sen aihetunnisteet olivat tallennettuina. Tarkan kuvauksen lisäksi jokaisesta kuvasta tehtiin tässä vaiheessa myös mahdollisimman selkeä, mutta pääasiallisen kohteen ja kuvan niin sanotun ilmimerkityksen kiteyttävä yhden lauseen tiivistys, kuten *kuvassa on parsimalla korjattu neuletakki* tai *kuvassa on parsimalla korjatut villasukat ja parsimiseen tarvittavia tarvikkeita*.

Analyysin toisella eli konnotatiivisella tasolla tarkastellaan kuvan merkkien lisämerkityksiä, joita tutkija peilaa oman kokemuksensa ja asiantuntemuksensa sekä kulttuurinsa kautta. Analyysikysymykset tässä vaiheessa olivat:

- Miten kuvan kohde ja mahdollinen tekijä/henkilö suhteutuvat toisiinsa?
- Löytyykö kuvasta ikonisia, indeksisiä tai symbolisia merkkejä?
- Mitä merkityksiä ja viestejä kuvan merkit välittävät?
- Miksi ja ketä varten kuva on julkaistu?

Analyysin toinen vaihe tehtiin samalla kaavalla kuin ensimmäinenkin eli tarkastelemalla kuvia edellä mainittujen kysymysten ja kirjoittamalla konnotatiivinen kuvaus Excel-dokumenttiin kyseisen kuvan yhteyteen.

Viimeisellä eli kokoavalla tasolla konnotatiivisessa kuva-analyysissä kootaan kuvan semioottinen viesti yhdistämällä edellisen tason konnotatiivisia yhteyksiä teoriaan. Lisäksi jokaisen kuvan aihetunnisteet otettiin tulkinnassa huomioon. Myös julkaisijan kuvaan liittämä teksti otettiin tällä tasolla huomioon, mutta niiden kautta pyrittiin enemmänkin tarkentamaan kuvan kontekstia kuin varsinaisesti syventämään kuvien tulkintaa. Tässä vaiheessa analyysikysymyksiä oli kaksi:

- Mitä merkityksiä kuvan aihetunnisteet lisäävät kuvaan?
- Miten kuvan merkitykset liittyvät tutkimuksen taustateoriaan?

Kokoava tulkinta tehtiin tarkastelemalla kuvan lisäksi edellisellä tasolla tehtyä kuvausta, kuvaan liitettyjä aihetunnisteita ja tutkimuksen teoriaosuutta. Tulkinnasta kirjoitettiin lyhyt kooste jälleen samaan Excel-dokumenttiin. Kirjotettaessa analyysin tuloksia ja tulkintoja tähän raporttiin aineistosta nousi edelleen esille asioita, jonka takia seuraavan luvun alaluku 6.3 Kuvien ja aihetunnisteiden välittämät merkitykset, on myös osa kokoavaa tulkintaa.

Kuva-aineiston lisäksi tutkimuksessa tarkasteltiin aihetunnisteita kuvista erillisenä aineistona. Tavoitteena oli tutkia, millaisia aihetunnisteita parsimiseen ja paikkaamiseen liittyviin kuviin liitetään ja että nouseeko aihetunnisteista esiin eri teemoja ja jos nousee, niin mitä teemoja. Aihetunnisteista, jotka oli mainittu julkaisuissa kahdesti tai useammin, koottiin aluksi sanapilvi Wordart-sivustolla, joka visualisoi sanojen toistuvuutta siten, että mitä useammin sana toistuu, sitä isompana se sanapilvessä näkyy. Tämän jälkeen aihetunnisteita tarkasteltiin ja luokiteltiin manuaalisesti Word-dokumentissa aineistosta nousevien teemojen alle. Aikaisemmin tehty sanapilvi toimi luokittelun apuna, koska sen avulla havaittiin aineistosta erityisen voimakkaasti esille nousevat aihealueet, mikä helpotti myös muiden hieman heikommin näkyvien teemojen havaitsemista.

6 Tutkimustulokset ja niiden tulkintaa

Tässä luvussa esitellään ja tulkitaan tutkimuksen analyysin tuloksia. Luvun alussa kuvaillaan millä tavoin parsiminen ja paikkaaminen näkyvät aineiston kuvissa, jonka jälkeen tarkastellaan lähemmin kuviin liitettyjä aihetunnisteita ja niiden kautta esille nousevia teemoja. Sen jälkeen selvitetään millaisia viestejä ja merkityksiä aineiston kuvat ja aihetunnisteet välittävät. Tekstissä nostetaan esille tärkeimpiä havaintoja siteeraamalla osia analyysin aikana kirjoitetuista analyysiteksteistä. Luvun lopuksi kootaan tutkimuksen tuloksista vielä yhteenveto.

6.1 Parsimisen ja paikkaamisen näkyminen Instagram-kuvissa

Tämän tutkimuksen aineistossa parsiminen ja paikkaaminen näkyi erityisesti parsittujen villasukkien välityksellä (kts. Taulukko 3.). *#parsijapaikkaa*-aihetunniste korostanee parsimista ja parsimisen ollessa monesti villasukkien korjaamiseen käytetty tekniikka, aineistoa kerätessä Instagramin syötteessäkin näkyi suhteellisesti enemmän villasukkiin liittyviä kuvia. Tutkimuksen otoksen kuvissa oli kahdeksan villasukkien parsimiseen liittyvää kuvaa ja parsiminen tekniikkana näkyi näiden lisäksi kolmessa muussa kuvassa, joissa yhdessä korjaamisen kohteena oli ollut neuletakki, toisessa flanellipaita ja kolmannessa pellavamekko. Parsimiseen liittyviä kuvia aineistossa oli kaikkiaan siis 11 kappaletta.

Taulukosta 3. voidaan nähdä, että paikkaamiseen liittyviä kuvia tutkimuksen aineistossa oli vain kolme, vaikka aihetunniste *#parsijapaikkaa* viittaa myös paikkaamiseen. Näissä kuvissa korjaamisen kohteina olivat collegehousut, trikoosukat sekä kuvan sommittelun takia määrittelemättömäksi jäänyt trikoovaate. Kirjontaa kuvaavia kuvia oli aineistossa kuusi, joista kaksi liittyi trikoo-t-paitojen korjaamiseen, yksi kangaskenkien, yksi kansallispuvun hameen ja yksi farkkushortsien sekä yksi pöytäliinan korjaamiseen. Toiseen t-paitaan oli kirjonnän lisäksi tehty myös ryijysolmutedniikalla tupsuja villalangasta. Kuvan 15 pöytäliina oli aineiston ainut kodintekstiili, kaikissa muissa kuvissa korjaamiseen kohteena oli vaate tai kengät.

Taulukko 3. Kuvissa kuvatut käsityötekniikat ja korjaamisen kohteet

Kuva	Käsityötekniikka	Korjaamisen kohde
Kuva 1.	Parsiminen	Villasukat
Kuva 2.	Kirjominen	Trikoo-t-paita
Kuva 3.	Parsiminen	Villasukat
Kuva 4.	Paikkaaminen	Collegehousut
Kuva 5.	Paikkaaminen	Trikoovaate
Kuva 6.	Parsiminen	Neuletakki
Kuva 7.	Parsiminen	Villasukat
Kuva 8.	Parsiminen	Flanellipaita
Kuva 9.	Parsiminen	Villasukat
Kuva 10.	Parsiminen	Pellavamekko
Kuva 11.	Kirjominen	Kangaskengät
Kuva 12.	Kirjominen	Kansallispuvun hame
Kuva 13.	Kirjominen	Farkkushortsit
Kuva 14.	Paikkaaminen	Trikoosukat
Kuva 15.	Kirjominen	Puuvillapöytäliina
Kuva 16.	Parsiminen	Villasukat
Kuva 17.	Kirjonta/ryijysolmut	Trikoo-t-paita
Kuva 18.	Parsiminen	Villasukat (3 paria)
Kuva 19.	Parsiminen	Villasukat (6 kpl)
Kuva 20.	Parsiminen	Villasukka

Taulukossa 4. on eritelty sekä kuvissa näkyvien korjaamisprosessien tilat, että kuvissa esiintyvät käsityötarvikkeet. Valtaosassa aineiston kuvista korjausprosessin tila oli valmis eli niissä esiteltiin valmista korjausta. Kahdessa kuvassa korjaaminen oli kesken ja yhdessä kuvassa korjaamista ei oltu vielä aloitettu. Aineiston kuvissa näkyviä käsityötarvikkeita olivat parsimiseen soveltuvat parsinneula ja parsinsieni sekä yleisesti korjausompeluun tarvittavat sakset, lankaa ja sormustin. Kahdessa kuvassa oli myös pienet tarvikerasiat sekä yhdessä lamppu, jota käytettiin kuvassa parsinsienen tavoin. Esimerkiksi kuvassa 16 oli villasukkien lisäksi korjaamisen tarvittavia välineitä ja kuvasta kirjoitettiin analyysissä seuraavasti:

”Sukkien vieressä, kuvassa oikeassa reunassa keskellä on vaaleasta puusta tehty parsinsieni, jonka vierellä viistosti oikealla ylhäällä on pienet kuviolliset sakset, jotka asettuvat kuvassa oikeaan yläkulmaan. Kuvan vasemmassa yläkulmassa sukkien varsin väliin jäävässä tilassa on pieni lankakerä samaa lankaa, joilla sukat on parsittu sekä pyöreä metallinen rasia, jonka kansi on auki ja rasiasta näkyy parsinneula, joka on kiinni valkoisessa muovipalassa.” (Kuva 16)

Valmiita korjauksia esittelevistä kuvista 13:ssa ei ollut korjaamiseen tarvittavia käsityötarvikkeita ja materiaaleja mukana. Neljässä kuvassa, joissa korjausprosessi oli valmis, korjauksessa käytetyt tarvikkeet ja materiaalit, oli

aseteltu kuvaan mukaan korjaamiseen liittyvinä indeksisinä merkkeinä kertomaan siitä, että korjaus oli juuri saatu valmiiksi, eikä tarvikkeita vielä oltu ehditty laittaa takaisin paikoilleen. Toisessa keskeneräistä korjaustyötä esittelevässä kuvassa parsinta oli lankojen päättelyä vaille valmis ja toisessa parsiminen oli puolessa välissä ja parsinneula oli juuri pistetty villasukan hiutuneiden silmukoiden välistä tarkoituksena vetää lanka sen avulla silmukan takaa. Näissä molemmissa tarvikkeet ja materiaalit olivat kuvissa mukana. Kuvassa 3 korjaamista ei oltu ollenkaan aloitettu vaan kuvassa oli villasukat, joista toisessa oli reikä sekä sukki vieressä lankakerä kertomassa, että sopiva lanka on valmiina ja parsiminen voi kohta alkaa.

Taulukko 4. Korjaamisprosessin tila ja käsityötarvikkeet kuvassa

Kuva	Prosessin tila	Käsityötarvikkeet kuvassa
Kuva 1.	Kesken	Parsinsieni, neula, sakset, tarvikerasia
Kuva 2.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 3.	Ei aloitettu	Lankakerä
Kuva 4.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 5.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 6.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 7.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 8.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 9.	Valmis	Neula, sakset, lankaa
Kuva 10.	Valmis	Lankakerä, parsinsieni
Kuva 11.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 12.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 13.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 14.	Valmis	Lankarullia (5kpl), sakset, sormustin
Kuva 15.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 16.	Valmis	Tarvikerasia, neula, lankakerä, parsinsieni, sakset
Kuva 17.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 18.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 19.	Valmis	Ei tarvikkeita
Kuva 20.	Kesken	Neula, lankaa, lamppu

Kaikissa aineiston kuvissa, kahta kuvaa lukuun ottamatta, korjaus oli tehty tai sitä oltiin tekemässä niin, että lopputuloksena oli selvästi näkyvä korjaus (kts. Taulukko 5.). Kuvassa 3 oli vielä parsimaton sukka, joten korjauksen lopputulosta ei vielä tiedetä, joskin sukan kanssa saman sävyinen lanka kuvassa viittaisi siihen, ettei tulevaa korjausta haluta liiemmin korostaa. Samoin kuvassa 10 pellavamekon parsinnat kyllä näkyivät kuvassa, mutta ne on tehty vaatteen

värisellä langalla, jolloin ne sulautuvat vaatteeseen paremmin, eivätkä erotu niin voimakkaasti.

Taulukko 5. Aineiston kuvissa esiintyneet korjaukset

Kuva	Kuvissa esiintyneet korjaukset
Kuva 1.	Keltainen parsinta vaaleassa villasukassa
Kuva 2.	Kirjottu kukkakuvio t-paidan etupuolella
Kuva 3.	-
Kuva 4.	Valko-violetit sydänpaikat punaisten housujen polvissa
Kuva 5.	Oranssilla langalla ommeltu sydänpaikka punaisessa vaatteessa
Kuva 6.	Tummanvihreät parsinnat vaaleanvihreässä neuletakissa
Kuva 7.	Eri värein tehdyt parsinnat harmaissa villasukassa
Kuva 8.	Eri värein tehdyt parsinnat flanellipaidan kauluksessa
Kuva 9.	Vaaleanpunaiset parsinnat harmaissa villasukissa
Kuva 10.	Oranssit parsinnat oranssissa mekossa
Kuva 11.	Eri väriset etupistot ja paikat kangaskengissä
Kuva 12.	Kirjotut perhospaikat hameessa
Kuva 13.	Tummansinisellä kirjotut kuviot vaaleansinisissä shortseissa
Kuva 14.	Moniväriset meriaiheiset applikoinnit sukissa
Kuva 15.	Valkoiset kirjotut kukat kelta-valkoisessa pöytäliinassa
Kuva 16.	Sinisen sävyiset parsinnat harmaissa villasukissa
Kuva 17.	Vihreä sammalta muistuttava korjaus valkoisessa t-paidassa
Kuva 18.	Eri värein tehdyt parsinnat värikkäissä villasukissa
Kuva 19.	Eri värein tehdyt parsinnat harmaissa villasukissa
Kuva 20.	Musta parsinta harmaassa villasukassa

Suurimmassa osassa aineiston kuvista ommellut, kirjotut tai parsitut paikat ja korjaukset erottuivat vaatteista selvästi ja vaatteet myös niin sanotusti näyttivät korjatuilta. Sen sijaan joidenkin kuvien kohdalla korjaukset oli pyritty ikään kuin naamioimaan peittämällä rikkinäiset kohdat koristeellisilla yksityiskohdilla tai yllättävillä kuva-aiheilla. Esimerkiksi kuvassa 2 kirjomalla korjatussa t-paidasta ei heti päällepäin näy, että reiät peittävä kirjonta oli tehty ensisijaisesti korjaamistarkoituksessa eikä esimerkiksi koristelutarkoituksessa. Aineistossa oli myös neljän muuta kuvaa, joiden korjaukset, sen lisäksi, että ne peittävät rikkinäisiä alueita, olivat varsin koristeellisia ja omaperäisiä, jolloin näissä kuvissa huomio kiinnittyi enemmän korjauksien ulkomuotoon ja toteutuksen laatuun, ei siihen, miksi ne oli vaatteeseen tehty. Esimerkiksi kuvassa 12 kansallispuvun hameeseen oli kirjottu kolme erilaista aidon perhosen näköistä paikkaa ja kuvassa 14 trikoosukkien pohjissa oli taitavasti applikoidut meriaiheiset paikat. Kuvassa 15 oli kolme kirjottua kukkaa pöytäliinassa, joista vain yksi oli oikeasti paikkaamistarkoituksissa ommeltu ja kaksi muuta ilmeisesti vahvistamassa

vaikutelmaa siitä, että kirjonnat ovat osa pöytäliinan visuaalista ilmettä. Lisäksi kuvassa 17 oli hauska ja hätkähdyttäväkin valkoisen t-paidan kainalossa oleva sammalta muistuttava korjaus, jota voisi myös pitää vaatteeseen kuuluvana design-elementtinä.

Selvää tekijää ei aineiston kuvissa ole nähtävillä kuin kuvassa 20 ja siinäkin kuvan tekijästä näkyi vain osa peukalosta ja etusormesta niiden pidellessä parsittavaa sukkaa ja lamppua sukan sisällä. Lisäksi kuvassa 18 esiintyvä henkilö on sama kuin kuvan ottaja ja oletettavasti myös kuvassa olevien sukkiensa parsija, mutta kuvassa hänestä ei näy kuin osa jalkateristä. Näiden lisäksi ihmisiä oli viidessä muussa kuvassa, mutta heitä ei esitetty kuvissa korjauksien tekijöinä, vaan paremminkin korjattujen vaatteiden omistajina. Voidaan tosin olettaa, että vaatteiden omistaja oli joissain aineiston kuvissa sama henkilö kuin vaatteiden korjaaja. Missään kuvassa ei näkynyt ihmisten kasvoja, koska tällaiset kuvat oli tarkoituksella rajattu aineiston ulkopuolelle ja esimerkiksi kuvassa 4 kuvan henkilöstä oli näkyvillä vain jalat nilkoista ylöspäin ja lantiosta alaspäin ja kuvissa 7 ja 14 henkilöt oli rajattu niin, että kehot olkapäistä alaspäin näkyivät kuvissa ja henkilöt istuivat lattialla jalat suorana kameraan kohti.

Kuvien pääasiallisen kohteen sijoittelu ja kuvakulmat vaihtelivat aineiston kuvissa, mutta suurimmassa osassa kuvista pääasiallinen kohde oli kuvassa keskellä tai ainakin lähellä kuvan keskiosaa ja kuva oli otettu yläpuolelta, joko suoraan tai yläviistosta, kohteen ollessa lattialla tai muulla vastaavalla tasolla. Tällaisia kuvia aineistossa oli 14. Muut kuvat, yhtä alaviistosta otettua kuvaa lukuun ottamatta, olivat otettu sivulta kohteen tasolta. Kuvista neljä oli sellaista, jossa pääasiallinen kohde näkyi kuvassa kokonaan eli useammassa kuvassa kuvattu vaate tai tekstiili rajautui osittain kuvan ulkopuolelle. Joissakin kuvissa kohteet rajautuivat vain vähän, mutta muutamassa kuvassa rajaus oli tehty niin, kuvissa näkyi lähes yksinomaan pelkkää kangasta, eikä kuvan perusteella saanut kunnolla selvää, mikä vaate kuvassa oli kyseessä. Jos kuvassa näkyi käsityötarvikkeita ja materiaaleja, ne oli aseteltu joko pääasiallisen kohteen ympärille tai viereen. Kuva 1 on aineistossa hieman poikkeuksellinen, sillä kuvan pääasiallinen kohde eli parsittu sukka oli sijoitettu kuvassa oikeaan alareunaan ja sen sijaan parsinsieni oli kuvan keskellä. Aineistosta kuitenkin näkyi, kuinka

kuvassa olevien paikkausten ja parsintojen keskeinen sijainti korosti niiden merkitystä: itse tehdyt korjaukset oli haluttu sijoittaa kuvan keskelle, jottei katsojalle jää epäselväksi, mikä kuvassa on tärkeintä.

Tähän tutkimukseen valikoituneet kuvat olivat kaikki estetiikaltaan varsin realistisia, eikä värien kirkkauden säätöä enempää kuvan muokkausta ollut selvästi havaittavissa. Osassa kuvista näkyi, kuinka kuvan elementit ja niiden sijoittelu sekä kuvan valaistus ja kuvakulma olivat harkittuja, kun taas osassa kuvista sommittelu, valaistus ja kuvakulma vaikuttivat olevan enemmän sattumanvaraisia. Esimerkiksi juuri mainitussa kuvassa 1 sommitteluun ja valaistukseen oli nähty erityisen paljon vaivaa ja analyysissa kuvallaan sitä seuraavasti:

”Kuvassa on erikoinen hieman hämyinen ja jännittävä tunnelma, jota korostaa sinertävälle seinälle muodostuvat oksamaiset varjot. Tunnelmasta tulee mieleen vanhanajan *film noir*-elokuvat, joissa valoa käytettiin säästeliäästi korostamaan tiettyjä tarinan kannalta tärkeitä yksityiskohtia. Muuten tummasävyisessä kuvassa jännittävää tunnelmaa kuitenkin rikkoo kuviollisen vaalean sukan varsin iloisen värisellä langalla tehty parsinta, johon valo osuu. Parsiman keltainen lanka ei yritä piilottaa korjausta, vaan päin vastoin korostaa sitä.” (Kuva 1)

Sen sijaan esimerkiksi kuvat 2 ja 3 vaikuttavat sitä, että ne oli otettu nopeasti, ilman suurempia suunnitelmia ja sommitteluita:

”Kuva on jollain tapaa teeskentelemätön, eikä kohdetta ole yritettykään lavastaa hienommaksi kuin mitä se on. Paita on hieman rypyssä ja kirjonnin apuna käytetyn kirjontakehyksen rajat näkyvät edelleen kuvion ympärillä.” (Kuva 2)

”Kuva on epätarkka johtuen joko kameran tarkkuudesta tai kuvan ottamisen hetkellä tapahtuneesta heilahduksesta. Vaikuttaa siltä, että kuvan ottaminen on tapahtunut varsin nopeasti sen kummempia miettimättä.” (Kuva 3)

Aineistosta voidaan siis nähdä, kuinka osalle Instagram-kuvien julkaisijoista tärkeää on sekä kuvan sisältö eli mitä kuvassa on, että kuvan laatu eli miten asiat kuvassa esitetään, kun taas toisille sisällöllä on niin sanottuja laatutekijöitä enemmän merkitystä. Osa aineiston julkaisijoista, etenkin ne, joilla on Instagram-tilin lisäksi käsityöblogi, saattavat julkaista sosiaalisessa mediassa sisältöä hyvinkin tavoitteellisesti ja nähdä vaivaa kuvien visuaalisen ilmeen eteen.

kehitykseen liittyvät aihetunnisteet, joista useimmin oli liitetty aihetunniste *#sustainableclothing*, joka oli mainittu viidessä julkaisussa. Muita pilvessä näkyviä vastuullisuuteen liittyviä tunnisteita ovat esimerkiksi *#vastuullinenkuluttaminen*, *#sustainableliving* ja *#wastenotwantnot*, jotka oli liitetty kuviin neljästä kahteen kertaa. Sanapilvessä näkyy myös aihetunnisteita, jotka viittaavat käsityötekniikoihin, kuten *#kirjonta* ja *#sashiko*, käsityötarvikkeisiin, kuten *#parsinsieni* ja tekstiilituotteisiin ja vaatteisiin, kuten *#villasukat* ja *#woolsocks*.

Kuten sanapilvestäkin näkyy, aineiston aihetunnisteet liittyvät eri aihealueisiin. Tutkimuksen aihetunnisteiden tarkemmassa tarkastelussa nousikin esille seitsemän teemaa sekä yksi kategoria, johon sijoittui yksittäisiä aihetunnisteita, jotka eivät aiheeltaan sopineet näihin seitsemään teemaan, mutta joille ei myöskään löytynyt omaa yhtenäistä nimittäjää (Taulukko 6.). Osa aihetunnisteista sopi useampaan luokkaan, joten siksi luokkien yhteenlaskettu aihetunnistemäärä (385) ylittää tunnisteiden kokonaismäärän (340). Aihetunnisteiden luokittelusta löytyy tarkempi taulukko Liitteestä 1.

Taulukko 6. Aihetunnisteiden teemat

Aihetunnisteiden teemat	Aihetunnisteiden määrä
Korjausompelu	182 aihetunnistetta
Käsityön tekeminen	61 aihetunnistetta
Kestävyys ja vastuullisuus	52 aihetunnistetta
Tekstiilituotteet	29 aihetunnistetta
Taitoliitto	19 aihetunnistetta
Luovuus ja itseilmaisu	17 aihetunnistetta
Käsityö ja hyvinvointi	16 aihetunnistetta
Muut	9 aihetunnistetta

Suurin osa aineiston aihetunnisteista eli 182 kappaletta liittyi korjausompeluun. Kyseisen kategorian alle menivät tunnisteet, joissa selvästi viitattiin korjaamiseen tai johonkin korjausompeluun liittyvään tekniikkaan tai välineeseen. Toiseksi suurin kategoria oli käsityön tekemiseen liittyvät tunnisteet, joita aineistossa oli 61 kappaletta. Kyseisen teeman alle luokiteltiin kaikki käsityön tekemiseen eli käsityötekniikoihin, -tarvikkeisiin ja -materiaaleihin liittyvät aihetunnisteet, jotka eivät liittyneet korjausompeluun. Kestävyyteen ja vastuullisuuteen liittyvät tunnisteet, joita aineistossa oli 52, oli kolmanneksi suurin kategoria. Siihen lukeutui kaikki tavalla tai toisella vastuullisuuteen ja kestävään kehitykseen

viittaavat tunnisteet. Neljänneksi suurin kategoria, 29 aihetunnisteella, oli tekstiilituotteisiin liittyvät tunnisteet, joihin kuului kaikki vaatteisiin ja kodintekstiileihin sekä kangasjalkineisiin, joita aineistossa oli tosin vain yksi, viittaavat aihetunnisteet. Taitoliittoon liittyviä tunnisteita oli aineistossa 19 kappaletta. Taitoliittoon liittyvät aihetunnisteet nousivat aineistosta esille mitä ilmeisemmin liiton vuosittain valitseman Vuoden käsityötekniikan, joka vuonna 2021 oli parsiminen ja paikkaaminen, takia. Aineistosta nousivat esille vielä luovuuteen ja itseilmaisuuksiin liittyvät aihetunnisteet, joita oli 17 kappaletta sekä käsityöhön ja hyvinvointiin liittyvät tunnisteet, joita oli 16 kappaletta. Lisäksi kuten edellä jo mainittiin, osa tunnisteista (yhdeksän kappaletta) ei sopinut mihinkään edellä mainittuun kategoriaan, eikä niille myöskään luontevasti muodostunut yhteistä nimittäjää, joten ne sijoitettiin omaan Muut-kategoriaan.

Aihetunnisteet kertovat julkaisijoiden itsensä kuviin liittämistä merkityksistä ja jos jokseenkin ilmeiset teemat eli korjausompelu, käsityön tekeminen ja tekstiilituotteet sekä tutkimuksen ajankohtaan Vuoden Käsityötekniikan takia liittyvä Taitoliitto jätetään huomioimatta, korostuu aineistosta kolme erilaista, mutta kiinnostavaa teemaa eli kestävyys ja vastuullisuus, luovuus ja itseilmaisuus sekä käsityö ja hyvinvointi. Toisin sanoen aineiston kuvien julkaisijat näkevät parsimisen ja paikkaamisen käsityöilmionä, johon olennaisesti liittyy kestävyysajattelu, mutta se on heille myös luovuutta ja itseilmaisuksiä sekä asia, joka edistää henkistä hyvinvointia.

6.3 Kuvien ja aihetunnisteiden välittämät merkitykset

Aineistosta nousi esille eri ihmisten erilaiset motiivit julkaista sisältöä sosiaalisessa mediassa ja niiden perusteella julkaisut voitiin jakaa neljään eri kategoriaan eli informatiivisiin, kehottaviin, osaamista esitteleviin ja provokatiivisiin julkaisuihin. Kuvien jaottelussa on päällekkäisyyksiä ja kuvan julkaisemisen taustalla voi olla useitakin eri syitä eli sama kuva voi olla esimerkiksi sekä informatiivinen, että provokatiivinen.

Informatiivisten kuvien kautta halutaan opettaa ja opastaa muita kuvaamalla erilaisia käsityötekniikoita ja -välineitä sekä antamalla vinkkejä, kuinka jokin tietty asia voidaan tehdä. Aineistossa tällaisia informatiivisia kuvia selvästi olivat kuva

4, jossa esiteltiin housun polvien paikkaamista esittelevä ompeluniksi, kuva 19, jossa tuotiin esille, kuinka monin eri tavoin sukkaa voidaan parsia ja kuinka värit ja sidokset vaikuttavat parsintojen ulkonäköön sekä kuva 20, jossa parsittiin sukkaa hyödyntämällä lamppua valaisevana parsinsienenä. Kuvan 19 informatiivinen luonne tuli analyysissä esiin seuraavasti:

”Sukkien parsinnat on tehty eri sidoksilla (palttina ja toimikas) ja kahdella tai kolmella eri värisellä langalla. Lankojen värisävyinä on keltainen, vaalean oranssi sekä tumman ja vaalean ruskea. -- Sukkiin tehdyt korjaukset viittaavat taitavaan käsityöntekijään, jolla on syvä ymmärrys kankaan kutomisesta ja kuvioden muodostumisesta sekä halu jakaa tietämystään muille. Kuvalla halutaan välittää omaa osaamista ja myös esitellä muille uusia tapoja korjata.” (Kuva 19)

Informatiivisten julkaisujen taustalla on siis vahvasti ajatus käsityöosaamisen jakamisesta ja muiden auttamisesta. Esimerkiksi kuvan 4 kuvatekstissä seikkaperäisesti kerrotaan, kuinka lapsen housujen letitetyt polvipaikat oli tehty ja kuinka asiasta saa vielä lisätietoa julkaisijan blogista ja kuvan 20 informatiivinen viesti oli selkeästi se, kuinka pimeään talviaikaan tehtävät parsimiset helpottuvat, kun apuna on lamppu, joka valaisee korjattavia silmukoita sukan sisältäpäin.

Kehottavat julkaisut näkyvät tässä tutkimuksessa erityisesti kuviin liitettyjen aihetunnisteiden välityksellä ja niiden tavoitteena on vaikuttaa ihmisten toimintaan ja muuttaa sitä ensisijaisesti vastuullisempaan ja kestävämpään suuntaan. Aihetunnisteet, kuten kuvan 7 *#mendwhatyouhave* sekä kuvan 13 *#mendyourclothes* ja *#dontbuyrepair* sekä kuvan 18 *#äläheitäpois*, kehottavat, jopa hieman käskevään sävyyn, korjaamaan mieluummin kuin heittämään pois ja ostamaan uutta tilalle. Muut näihin kuviin liitetyt tunnisteet yleensä vielä perustelevat miksi vaatteita pitäisi korjata: *#repairingiscaring* eli koska korjaaminen on välittämistä. Lisäksi muut vastuullisuuteen liitetyt aihetunnisteet, kuten *#kiertotalous*, *#slowfashion*, *#zerowaste* ja *#savedfromlandfill*, vahvistavat näiden julkaisujen kehottavaa viestiä. Joissakin kuvissa kuvan kohde ja sommittelu saattavat viestiä enemmän esimerkiksi julkaisijan osaamisen esille tuomisesta, mutta kuvien tekstit lisäävät julkaisuun kehottavan ulottuvuuden, kuten kuvan 16 kohdalla. Kuvassa oli itsetehdyt parsitut palmikkokuvioiset villasukat, joista julkaisija mitä ilmeisemmin on ylpeä, koska kuvatekstissäkin kehoitetaan: *Käytetään kauniit käsinneulotut sukat loppuun asti.*

Kuten aiemmin tässä tutkimuksessa on todettu, sosiaalinen media on nykyään käsityöharrastajille hyvin tärkeä kanava oman osaamisen esittelyyn ja yhteydenpitoon muiden käsítőistä kiinnostuneiden kanssa. Omaa osaamista esittelevissä julkaisuissa näkyi taidokkaasti tehtyjä käsítőitä ja kuvat olivat usein visuaalisesti mietittyjä. Tällaisiin omaa osaamista esitteleviin julkaisuihin voidaan lukea esimerkiksi äskenkin mainittu kuva 16 sekä kuva 6, jossa on itseneulottu ja parsittu neuletakki, kuva 9, jossa on itseneulotut ja parsitut villasukat, kuva 14, jossa on taidokkaasti applikoidut trikoosukat ja kuva 18, jossa on useita itseneulottuja ja parsittuja villasukkia. Näistä kuvista välittyy taito ja paneutuminen käsillä tekemiseen, ja monet julkaisijat korostivat tätä vaikutelmaa lisäämällä kuviinsa korjatun tuotteen lisäksi korjaamiseen tarvittavia materiaaleja ja työvälineitä. Välineillä kuvissa oli informatiivinen tehtävä tuoda esille mitä välineitä korjaamiseen tarvitaan, mutta tavallaan osoittaa myös tekijän osaamisen ja harrastuneisuuden taso; mitä pätevämmät välineet, sitä osaavampi tekijä.

Oman osaamisen esille tuomiseen liittyy myös yritysten tai tuotemerkkien, kuten neulelankamerkkien, liittäminen aihetunnisteiden avulla kuviin. Tuotemerkkitunnisteet kertovat julkaisijan seuraajille, minkä yrityksen välineitä ja materiaaleja on käytetty, mutta myös yritykset näkevät, millaisissa käsítőissä heidän tuotteitaan käytetään. Tuotemerkkien liittäminen sosiaalisen median julkaisuihin voikin johtaa kaupallisiin tai muihin yhteistöihin, mikä voi olla vaikuttamisesta kiinnostuneelle käsityöharrastajalle askel tavoitteellisempaan sisällöntuottamiseen sosiaalisessa mediassa. Aineiston omaa osaamista esittelevissä julkaisuissa oli käytetty myös Taitoliittoon liittyviä tunnisteita kuten *#onnielääkäsityössä* ja *#vuodenkäsityötekniikka2021*, joilla on haluttu liittää kyseinen taho omaan julkaisuun ja saada mahdollisesti sitä kautta kuvia näkymään suuremmalle yleisölle. Taitoliiton yhdistämällä kuvaan julkaisija liittää itsensä myös osaksi parsivaa ja paikkaavaa käsityöyhteistöä, joten kyseisillä tunnisteilla on myös yhteistöllinen ulottuvuus. Käsityön yhteistöllisyys ja sen merkitys käsityöharrastajille on tullut esille monessa aikaisemmassa tutkimuksessa (kts. mm. Durrani, 2019) ja tässäkin raportissa siihen viitattiin luvussa 2.

Provokatiiviset julkaisut pyrkivät hätkähdyttämään sekä herättämään ajatuksia ja keskustelua. Tällaisia julkaisuja aineistossa olivat kuva 12, jossa oli perhospaikoilla korjattu kansallispuvun hame ja kuva 17, jossa tavallinen valkoinen t-paita oli korjattu kainalosta vihreällä villalangalla. Kuvasta 12 kirjoitetaan analyysissä näin:

”Näkyvissä perhospaikoissa on samaa kapinaa kuin kuvaan liitetystä #tuunaamunperinne-ajatuksessa. Kansallispuku on perinteisesti ollut tietyllä tavalla puettava juhlavaate, jonka käyttöä valvoo ja ohjeistaa Kansallispukuraati. Nykyään kansallispukua voidaan pitää arjessa ja osana muuta vaatetusta, joskin se on herättänyt kansallispukupiireissä myös pahennusta ja kritiikkiä.” (Kuva 12)

Kuvaan 12 oli liitetty aihetunniste *#tuunaamunperinne*, joka on Karjalaisen Nuorisoliiton vuonna 2015 alkuun paneman pukeutumishaasteen tunnus. Tuunaa mun perinne-pukeutumishaasteen tarkoituksena on päivittää kansallispukuperinnettä tähän päivään sopivaksi. (Karjalainen Nuorisoliitto, 2022.) Lisäksi kuvan julkaisija oli liittänyt kuvaan aihetunnisteen *#repairrevolution* eli hän näkee korjaamisen de Castron (2021) tavoin vallankumouksellisena tekona, mikä osaltaan korostaa kuvan provokatiivista luonnetta. Myös kuvan sommittelu vahvistaa viestiä:

”Kuvan henkilön asento on voimakas ja peloton, hän seisoo kuin oman arvonsa tunteva maalaistalon emäntä kädet sivulla. Kuvasta välittyy vahva nainen, jolla on hame, joka on nähnyt aikaa ja elämää.” (Kuva 12)

Kuvan 17 kainalosta korjattu t-paita ei niinkään ota kantaa vaatteiden korjaamiseen vaan enemmänkin ihokarvoihin ja paita voidaan nähdä kuvan välityksellä enemmän tekstiilitaideksi kuin käyttövaatteena, jolloin sen provokatiivinen ja kantaottava luonne on helpommin ymmärrettävissä. Kuvasta nousi analyysissä seuraavia asioita:

”Tämän kuvan vaate on kannanotto monella tasolla. Vihreällä villalangalla kirjojen ja ryijysolmuin tehty korjaus viittaa, niin kainalokarvoihin kuin luontoon. Väri, materiaali ja pintatekstuuri saa korjauksen näyttämään sammaleelta. Korjaus tuo mieleen kesyttämättömän luonnon, joka kasvaa villisti yllättävissäkin paikoissa. Kuvassa on huumoria ja se herättää ajatuksia, sillä kainalokarvat ja kehon karvat ylipäättään voivat olla asia, joita ihmiskeholta halutaan poistaa tai peittää, eikä tuoda esille.” (Kuva 17)

Kuvaan liitetty aihetunnisteet *#textileart*, *#finnishtextileart*, *#artofmending* ja *#contemporaryart* kertovat, että kuvan julkaisija itse näkee korjaamansa vaatteen eräänlaisena teoksena. Julkaisija on hyvin perillä myös kuvan

provokatiivisuudesta, koska hän viittaa kainalokarvoihin julkaisun kuvatekstissäkin toteamalla: *Letting it grow*.

Julkaisijoiden motiivien lisäksi parsimista ja paikkaamista kuvaavien Instagram-kuvien kautta välittyy monenlaisia vaatteiden korjaamiseen liittyviä merkityksiä, joista yksi keskeinen on vaatteista, ja erityisesti arkivaatteista, välittäminen. Aineiston korjattavista vaatteista lähes kaikki olivat varsin tavallisia arkeen sopivia käyttövaatteita. Esimerkiksi kuvassa 2 oli kirjojen korjattu t-paita, joka osoittautui kuvan julkaisijan työvaatteeksi, kuvassa 4 oli lapsen polvista paikatut oleiluun sopivat collegehousut ja kuvassa 3 ruudullinen, moneen arkiseen tilanteeseen sopiva flanellipaita, jonka kaulusta oli parsittu useasta kohtaa. Esimerkiksi kuvasta 2 kirjoitettiin analyysissä seuraavasti:

”Korjaaminen näyttäytyy kuvan kautta varsin arkisena tekona. Korjaamisen kohteena on tavallinen työssä käytettävä t-paita eli kuvasta välittyy kunnioitus myös niitä arjessa eniten käytössä olevia vaatteita kohtaan, joita voi korjaamalla pitää pidempään käytössä, mutta myös hieman piristää kukkakuviolla.” (Kuva 2)

Kuvassa 12 oleva kansallispuvun hame oli aineiston ainut juhliin tai muihin erityistilaisuuksiin soveltuva vaatekappale, joskin, kuten mainittu nykyään kansallispuvun osia näkee myös osana ihmisten arkipukeutumista. Kyseisessä kuvassa hame olikin yhdistetty varsin arkisen ja kansallispuvun kuulumattoman neulepaidan kanssa.

Aineiston kahdessa kuvassa (kuvat 6 ja 10) korjattuihin vaatteisiin viitattiin aiheuttuneilla *#luottovaate* ja *#voimaannuttavavaate*, jotka kertovat kyseisiin vaatteisiin liitetystä erityisestä arvostuksesta. Molemmat vaatteet, kuvan 6 neuletakki ja kuvan 10 pellavamekko, olivat kuvatekstien mukaan olleet pitkään käytössä ja nyt korjausten myötä niiden käyttöikä jatkuu edelleen. Vaatteet ovat selvästi emotionaalisesti kestäviä, koska käyttäjällä on niihin niin suuri kiintymys. Mainituista julkaisuista välittyykin ajatus hitaasta muodista ja oman tyylin tuntemisesta, jolloin uusien vaatteiden tarve vähenee ja vanhojen vaatteiden korjaaminen nähdään olennaisena osana vaatteiden omistamista (kts. esim. Hawley, 2011 ja Koskennurmi-Sivonen & Laamanen, 2014). Vaatteista välittäminen näkyi myös aineiston muissa kuvissa, kuten kuvassa 7, jossa oli useaan otteeseen korjatut miehen villasukat ja jonka viestiä pohdittiin analyysissä seuraavasti:

”Kuvan kauttaaltaan parsitut sukat viestivät, että kyseessä on sukat, joista halutaan pitää huolta. Ehkä ne ovat käyttäjänsä lempisukat, jalkoihin muotoutuneet yksilöt, jotka etsitään muita sukkia useammin jalkaan. -- Kuva kertoo välittämisestä. Niin sukkia kohtaan, mutta myös sukkien omistajaa kohtaan. Kuvateksti kertoo, että sukat kuuluvat sukat korjanneen henkilön puolisolle ja että niitä on parsittu usein vuosien varrella.” (Kuva 7)

Lisäksi kuvaan 17 julkaisija oli liittännyt aihetunnisteen *#puhkirakastettu* ja kuvan 18 kuvatekstissä värikkäitä villasukkapareja kuvattiin sanalla *lemppari*. Aineiston kuvista välittyi siis arvostus ja välittäminen niin sanottuja tavallisia perusvaatteita, kohtaan ja kuinka tällaiset arkiset vaatteet nähtiin korjaamisen arvoisina vaatteina, joista halutaan pitää huolta, jotta ne palvelisivat käyttäjiään mahdollisimman pitkään.

Myös vastuullisuus ja kestävyysajattelu välittyivät aineistosta yhtenä teemana, kuten jo aihetunnisteiden tarkastelussa kävi ilmi. Esimerkiksi parsittuja villasukkia esittävän kuvan 9 kohdalla vastuullisuuteen liittyviä aihetunnisteita oli liitetty kuvaan useita, joista yksi toi esille varsin mielenkiintoisen termin:

”Korjaamiseen liittyvien aihetunnisteiden lisäksi kuvaan on liitetty mm. *#vastuullisuus*, *#vastuullinenkuluttaminen* ja *#vastuullinenvaatekaappi* sekä *#planetaarinenvaatekaappi*. Sana planetaarinen tässä yhteydessä on mielenkiintoinen, sillä se tarkoittaa tähtitieteessä planeettoihin liittyvää, mutta sanaa on käytetty esim. termissä planetaarinen ruokavalio, jossa sillä viitataan planeetan ja ympäristön kantokyvyn rajoissa tuotettua ruokaan eli tässä julkaisussa planetaarisella vaatekaapilla tarkoitetaan planeetan kantokyvynrajoissa tapahtuvaa pukeutumista.” (Kuva 9)

Vastuullisuus näkyi myös aineiston kuvissa ja erityisesti sen kautta, mitä vaatteita kuvien julkaisijat korjasivat. Kuten jo edellä mainittiin, aineiston kuvissa korjattiin enimmäkseen tavallisia arkivaatteita ja erityisesti villasukkia. Villasukkien parsiminen lienee monelle ensimmäinen mielikuva, kun puhutaan parsimisesta, mutta vastuullinen vaatteiden korjaaja näkee sellaisetkin vaatekappaleet, joita yleensä ei korjata, korjaamisen arvoisina ja pyrkii pitämään ne käyttökunnossa mahdollisimman pitkään. Kuvan 11 kangaskengät ja kuvan 14 trikoosukat ovat tästä hyviä esimerkkejä ja niistä analyysissa kirjoitettiin seuraavasti:

”Tästäkin kuvasta huokuu arvostus hyvin palvelleita kangaskenkiä kohtaan. Ne on nähty niin arvokkaina, että ne on haluttu korjata. Kenkien korjaamiseen yleensä vaaditaan suutarin ammattitaitoa, mutta kuvan kengät ovat hyvä esimerkki siitä, että pehmeiden kangaskenkien korjaamiseen voi tarvita vain tilkkuja sekä neula ja lankaa. Ja toki ihmisen aikaa ja halua korjata.” (Kuva 11)

”Kuvan sukat ovat ohuet trikoosukat, joita ei usein näe paikattavan. Perinteisesti villasukat ovat olleet niitä sukkiä, joita on parsittu varsinkin näin nykyaikana ja trikoosukat ovat olleet niitä, jotka vain heitetään roskeen niiden rikkouduttua ja korvataan uusilla.” (Kuva 14)

Kyseisten kangaskenkien ja sukkien korjaamiseen on epäilemättä mennyt aikaa ja kuvista näkeekin, kuinka suhtautuminen vaatteiden korjaamiseen on muuttumassa: ensinnäkin materiaalisesti yltäkyläisessä yhteiskunnassakin on ihmisiä, jotka haluavat korjata myös niitä tuotteita, joita saa varsin helposti korvattua uusilla ja toiseksi näiden tuotteiden korjaamiseen halutaan käyttää aikaa ja nähdä vaivaa.

Vaatteista välittämisen ja kestävyuden lisäksi aineiston kuvista välittyi parsimisen ja paikkaamisen näkeminen osana suomalaista käsityöperinnettä. Parsiminen ja paikkaaminen ovat toki kuuluneet myös muiden maiden käsityöperinteeseen, mutta suomalaisilla tuntuu olevan oma erityinen suhde itse neulottuihin villasukkiin ja siten myös niiden parsimiseen. Sukkien parsimisperinne näkyi muun muassa kuvissa 18 ja 19, joissa oli useita parsittuja sukkiä ja kuvassa 19 vielä monin eri tavoin parsittuna. Lisäksi kuvassa 7 näkyi parsittujen sukkien lisäksi myös toinen perinteinen käsityö, joka sopii hyvin tekstiilien kiertotalouden konseptiin:

”Kuvassa näkyvä raidallinen räsymatto tuo kuvaan kodikasta tunnelmaa ja henkii parsittujen villasukkien tavoin perinteisiä arvoja. Molemmat, niin harmaat itseneulotut ja useasti parsitut villasukat, kuin itse leikatuista matonkuteista kudottu matto, ovat hyvin perinteisiä suomalaisia käsitöitä. Molempiin liittyy myös vahvasti materiaalien hyödyntäminen viimeiseen saakka. Kuvasta tulee mieleen sotien jälkeisen pula-ajan perintö, jossa kaikki tekstiilit hyödynnetään viimeistä tilkkua myöten, eikä mitään heitetä hukkaan.” (Kuva 7)

Kuvassa näkyi siis parsitut itseneulotut villasukat ja itsekudottu räsymatto, jotka molemmat kuuluvat vahvasti suomalaiseen käsityöperinteeseen, jossa olennaista on myös materiaalin hyötykäyttö ja kunnioittaminen. Parsimisessa ja räsymattojen kutomisessa molemmissa pyritään pitämään joko vaate, kuten villasukka tai poistotekstiili, kuten vanhoista vaatteista tai kodin tekstiileistä leikattu matonkude, pidempään käytössä, joten kuvassa on läsnä kiertotalouden periaatteiden mukainen suhtautuminen materiaaleja kohtaan. Jämätilkkuja hyödynnettiin myös kuvan 4 polvipaikoissa, jotka oli tehty letitetyistä trikoosuikaleista:

”Paikkoihin on käytetty hyödyksi nekin kangassuikaleet, jotka muuten saattaisivat mennä roskiin.” (Kuva 4)

Suomalainen käsityöperinne kansallispuvun muodossa näkyi osaltaan myös kuvassa 12, joskin *tuunattuna* ja näkyvästi korjattuna kolmella perhospaikalla. Kansallispukuun kuuluvien vaatekappaleiden korjaamiseen lienee omat tarkat ohjeensa ja epäilemättä niiden korjaamisessa yleensä pyritään näkymättömään korjaamiseen, mutta kuvalla 12 halutaan selvästi ravistella kansallispukuun liittyviä perinteitä.

Kuten on jo mainittu, yhtä kuvaa lukuun ottamatta, kaikissa aineiston kuvissa näkyvät korjaukset olivat enemmän tai vähemmän näkyviä. Useimmat kuvien julkaisijoista pitivät myös itse korjauksiaan nimenomaan näkyvinä korjauksina, sillä, kuten aiemmin jo kerrottiin, aihetunniste *#visiblemending* oli liitetty 17 julkaisuun. Lisäksi sen suomenkieliset versiot eli *#näkyväpaikkaus*, *#näkyväkorjaus* ja *#näkyväparsinta* sekä *#vaatteennäkyväkorjaus*, oli liitetty kuuteen julkaisuun. Näkyvä paikkaaminen antaa korjaajalle mahdollisuuden tehdä korjattavasta vaatteesta omanlaisensa ja kuten teorialuvussakin esitettiin muun muassa Sekulesiin (2020) sekä Niinimäkeen ja Durraniin (2020) viitaten, korjaaminen muuttaa vaatteiden ulkonäköä ja estetiikkaa ja varsinkin näkyvät paikat tekevät vaatteista uniikkeja yksilöitä. Juuri tällainen vaatteiden muokkaaminen omien henkilökohtaisten mieltymysten mukaan, on varmasti ollut monelle aineiston kuvien julkaisijalle korjaamiseen motivoiva tekijä. Tämä näkyy erityisesti kuvien 13 ja 14 kohdalla, joita analysoitiin näin:

”Näiden farkkushortsien korjaamiseen on nähty vaivaa. Yksittäisten pistojen luomat monimutkaiset kuviot vaativat niin aikaa kuin viitseliäisyyttä. Pistojen muodostamat kuviot naamioivat shortsien revenneet reiät, mutta kuvasta näkee, ettei repeämiä ole muuten yritetty peittää. – Ehkä niistä on haluttu myös saada persoonallisemmat tekemällä niihin näyttäviä korjauksia ja myös jatkaa pistoja sinne, missä reikiä ei ole.” (Kuva 13)

”Kuvan sukat on paikattu hauskesti applikoimalla meriaiheiset maisemat kumpaankin sukkaan tehden niistä varsin omaperäiset. Meriaihe tuo sukkiin huumoria ja lapsekkuutta sekä seikkailun ja kesäpäivän tuntua.” (Kuva 14)

Molemmissa tapauksissa korjattavien vaatteiden ilme muuttui täysin ja varsin tavalliset, jopa tylsät vaatekappaleet muuttuivat persoonallisiksi ja visuaalisesti näyttäväksi vaatteiksi, joilla on vetovoimaa myös sosiaalisen median käsityökuvastossa. Kuvalla 13 oli aineistonkeruuhetkellä 458 ja kuvalla 14 jopa

1286 tykkäystä ja molemmat kuvat valikoituivat aineistoon suosituimpien julkaisuiden mukana. Näkyvät paikat vaatteissa sopivatkin hyvin Instagramin visuaaliseen maailmaan, jossa näyttävyys, värikkyys ja taidolla tehdyt asiat saavat aikaan positiivisia reaktioita ja sitä kautta myös yhä enemmän näkyvyyttä.

Koska näkyvät paikat voivat olla visuaalisesti hyvin näyttäviä, voidaan todeta, että vaatteiden korjaaminen voi parhaimmillaan olla luovaa, jopa taiteeseen verrattavissa olevaa toimintaa, jonka kautta ihmiset voivat ilmaista itseään (kts. Sekules, 2020). Monissa kuvissa näkyvät korjaukset olivatkin varsin mielikuvituksellisia ja aineistosta ilmeni, että myös kuvien julkaisijat itse usein liittivät aihetunnisteilla luovuuden tai taiteen parsimiseen ja paikkaamiseen. Esimerkiksi saman tilin kahdessa eri julkaisussa, kuvissa 1 ja 17, taiteellisuus näkyi niin kuvien sommittelussa kuin sisällössä sekä luovuuteen ja taiteeseen viitattiin myös molempien kuvien aihetunnisteissa (*#artofmending*, *#finnishtextileart*, *#textileart*, *#fiberart*) ja kuvateksteissä. Lisäksi kuvassa 1 oli parsitusta sukasta, parsinsienestä ja muista korjaamiseen tarvittavista välineistä tehty asetelma ja lyhyessä kuvatekstissä *still life in these socks yet* viitattiin muun muassa maalaustaiteessa käytettyyn termiin *still life*, joka suomeksi tarkoittaa asetelmaa. Lisäksi esimerkiksi kuvassa 11 etupistoilla ja tilkuilla kauttaaltaan korjatut kangaskengät olivat vaaleaa taustaa vasten esillä kuin näyttelyssä ja julkaisuun liitetyn tekstin mukaan ne olivat sekä käyttökengät että olleet näyttelyesineinä Taitoliiton järjestämässä Parsittu ja paikattu 2021-näyttelyssä. Kyseiseen kuvaan oli liitetty aihetunniste *#mendingart*, joka alleviivaa korjaamisen näkemistä eräänlaisena taidemuotona.

Kuten aikaisemmista tutkimuksista on käynyt ilmi (kts. esim. Kouhia, 2016 ja Pöllänen, 2012), käsityöt ovat monelle henkiseen hyvinvointiin suotuisasti vaikuttava harrastus. Henkinen hyvinvointi tuli esille myös tässä tutkimuksessa aihetunnisteiden, kuten *#craftstherapy*, *#mindfulstitching*, *#mindfulmending* ja *#knittingismytherapy*, kautta. Käsityöt voivat olla tekijöilleen eräänlaista terapiaa ja mindfulnessia eli tietoista läsnäoloa, mutta sen voi nähdä myös asiana, johon jäädyään ikään kuin koukkuun, sillä aihetunnisteissa mainittiin myös *#knitaddict* ja *#neuloosi* eli tunnisteet, jotka kertovat julkaisijan positiivisella tavalla pakonomaisesta tarpeesta tehdä käsitöitä. Parsiminen ja paikkaaminen nähtiin

myös keinona hidastaa tahtia mahdollisesti kiireisen arjen keskellä, kuten analyysissä ilmeni kuvien 5 ja 15 kohdalla:

”Kuvaan liitetty aihetunniste *#slowstiching* kertoo, että paikkaamiseen liittyy tietoinen hidastaminen ja rauhassa tekeminen. Ehkä vaatteen paikkaaminen on ollut tekijälle meditatiivinen hetki kiireisen arjen keskellä.” (Kuva 5)

”Kuvan aihetunnisteet liittävät pöytäliinan korjauksen luovuuteen (*#creativemending*) ja hidastamiseen (*#slowstitching*) sekä välittämiseen (*#repairingiscaring*).” (Kuva 15)

Käsitöiden, korjaamisen ja eräänlaisen tuunaamisen liittyminen hidastamiseen eli downshiftaamiseen tuli aiemmin jo esille Pölläsen (2013) tutkimuksesta ja ajatus saa jonkinlaista tukea myös tämän tutkimuksen aineistosta.

Parsimisen ja paikkaamisen näkeminen luovana tai edes miellyttävänä tekemisenä ei ole itsestään selvää, kun ajatellaan korjausompelua historian näkökulmasta. Historiallisesti vaatteiden korjaaminen on nähty ikävänä, häpeällisenä ja erityisesti naisille kuuluvana kotityönä (kts. esim. König, 2013 ja Middleton, 2015). Nykyinen moderni korjausompelu, jossa näkyvät paikat lisäävät vaatteen persoonallisuutta ja ovat samalla merkinä vaatteen käyttäjän tiedostavuudesta ja omaperäisyydestä, karistaa historian jättämät varsin negatiiviset mielikuvat parsimisen ja paikkaamisen yltä. Tähän liittyen hauskin aihetunniste, joka liittyy myös tietynlaiseen käsityöosaamisen lisäämään omanarvontuntoon, oli kuvaan 20 liitetty *#darningismysuperpower*. Kuvan julkaisija siis kokee parsimisen itselleen niin tärkeänä taitona, että hän pitää sitä jopa supervoimanaan. Kyseinen aihetunniste onkin hyvä esimerkki korjausompeluun liittyvien mielikuvien muutoksesta.

6.4 Yhteenveto

Tutkimuksen aineistossa parsimiseen ja paikkaamiseen liittyvissä kuvissa näkyi neljä eri käsityötekniikka: parsiminen, paikkaaminen, kirjominen sekä ryijyteknikka. Kuvissa korjaamisen kohteina olivat enimmäkseen varsin tavalliset käyttövaatteet ja erityisesti villasukat. Kaikki aineiston kuvat, joissa korjaaminen oli valmis tai valmistumassa, esittelivät näkyvää korjaamista ja suurin osa niistä koski villasukkien parsintaa sukan väristä poikkeavalla langalla. Kuvissa oli

mukana myös korjaamiseen tarvittavia materiaaleja ja välineitä, kuten neuloja, lankaa, saksia ja parsinsieniä.

Aineiston aihetunnisteet pystyttiin jaottelemaan seitsemän eri teeman alle. Teemat olivat Korjausompelu, Käsityön tekeminen, Kestävyys ja vastuullisuus, Tekstiilituotteet, Taitoliitto, Luovuus ja itseilmaisuus sekä Käsityö ja hyvinvointi, joista suurin ryhmä oli korjausompeluun liittyvät tunnisteet. Teemoista näkyi, mitä asioita kuvien julkaisijat itse parsimiseen ja paikkaamiseen liittivät ja mitä he pitivät tärkeinä.

Aineiston kuvat jaoteltiin informatiivisiin, kehottaviin, osaamista esitteleviin ja provosoiviin julkaisuihin, joista informatiivisten kuvien taustalla on julkaisijan halu opettaa ja opastaa muita, kehottavien taustalla halu muuttaa ihmisten toiminta vastuullisempaan suuntaan, osaamista esittelevien tausta halu tuoda esille omaa osaamista ja inspiroida muita sekä provosoivien taustalla pyrkimys herättää tunteita ja keskustelua.

Tutkimukseen valikoituneiden kuvien ja aihetunnisteiden kautta parsiminen ja paikkaaminen näyttäytyy ilmiönä, jonka keskiössä ovat vaatteiden kunnioitus sekä vastuullisuus ja kestävyys. Lisäksi parsiminen ja paikkaaminen voidaan nähdä osana suomalaista käsityöperinnettä, jossa tärkeää on pitää vaatteet ja materiaalien käytössä. Tutkimuksen aineistosta nousi myös esille, kuinka näkyvä korjaaminen tekee korjatuista vaatteista yksilöllisiä ja kuinka omanlaisien korjauksien tekeminen voi lisätä motivaatiota korjata vaatteita. Vaatteiden korjaaminen nähdään myös luovana tekemisenä ja itseilmaisun muotona, mikä näkyy erityisesti monenlaisten näkyvien korjausten kautta. Aineistosta kävi myös ilmi, että käsityöt ovat henkistä hyvinvointia edistävä harrastus ja vaatteita korjaamalla voi niin sanotusta hidastaa elämäänsä keskittymällä tietoisesti käsillä tekemiseen.

7 Luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta tarkastellessa puhutaan usein reliabiliteetista ja validiteetista. Reliaabelius tarkoittaa tutkimuksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia eli sitä, että tulokset ovat toistettavissa ja validius tutkimusmenetelmän pätevyyttä eli kykyä mitata sitä, mitä menetelmän on tarkoitus mitata (Hirsjärvi ym., 2013, s. 231). Sellaisenaan edellä mainittuja termejä on pidetty paremmin soveltuvina määrälliseen tutkimukseen (kts. mm. Tuomi & Sarajärvi, 2018 ja Aaltio & Puusa, 2020), mutta käsitteitä voidaan osittain soveltaa myös laadullisessa tutkimuksessa.

Aaltion ja Puusan (2020, s. 180) mukaan laadullisessa tutkimuksessa validius tarkoittaa tutkimuksen kohteena olevan ilmiön eheyttä, jossa tulokset ja käsittelytapa sopivat ilmiöön. Hirsjärvi ja muut (2013, s. 232) näkevät myös laadullisen tutkimuksen validiteetin liittyvän ilmiön kuvauksen sekä siihen liitettyjen selitysten ja tulkintojen yhteensopivuuteen. Tässä tutkimuksessa tutkittiin parsimista ja paikkaamista, joka tänä päivänä näkyy varsin visuaalisena ilmiönä, visuaalisen aineiston tutkimiseen soveltuvalla menetelmällä. Konnotatiivisella kuva-analyysillä pyrittiin tulkitsemaan aineiston kuvien välittämiä merkityksiä ja tuloksien perusteella voidaan nähdä, että menetelmä sopi varsin hyvin tämän aineiston tutkimiseen, joskin määrällinen menetelmä kuva-analyysin tukena olisi voinut tuoda tutkimukselle vielä lisää uskottavuutta. Tutkimuksen teorialla ja tuloksilla on varsin hyvä yhteys toisiinsa ja koska tutkimuksen tavoitteena oli tutkia aihetta nykypäivän kontekstissa, oli perusteltua käyttää aineiston keruupaikkana sosiaalisen median sovellusta, sosiaalisen median ollessa monille ihmisille nykyään lähes itsestäänselvyys. Reliabiliteetti laadullisessa tutkimuksessa liittyy aineiston käsittelyn ja analyysin luotettavuuteen (Anttila, 2006, s. 517). Tutkimuksessa aineistoa käsiteltiin Microsoftin Excel- ja Word-ohjelmilla ja analyysin luotettavuutta pyrittiin parantamaan muodostamalla analyysikysymykset niin, että niihin vastaaminen on analyysissa mahdollista ja että ne olennaisesti liittyivät tutkittavaan ilmiöön.

Tuomi ja Sarajärvi (2018, s. 164) toteavat, että riittävä dokumentaation kattavine selityksineen ja perusteluineen on yksi keskeisimmistä tekijöistä tutkimuksen

luotettavuuden kannalta, sillä se mahdollistaa lukijalle tutkimustulosten arvioimisen. Tutkija voi siis lisätä laadullisen tutkimuksensa luotettavuutta selostamalla tarkasti kaikki tutkimuksen vaiheet ja kertomalla millä perusteella hän on aineistonsa luokitellut ja tuloksiensa tulkinnat tehnyt (Hirsjärvi ym., 2013, s. 232). Tämän vuoksi tutkimuksen aineiston keruussa huomioitiin toiminnan läpinäkyvyys selostamalla mahdollisimman tarkasti aineiston keruuseen vaikuttaneet tekijät ja perustelemalla miksi jotkin julkaisut rajattiin tutkimuksen aineiston ulkopuolelle. Lisäksi analyysi pyrittiin tekemään johdonmukaisesti ja dokumentoimaan kaikki analyysin vaiheet, joskin tutkimusraporttiin on luotettavuuden kannalta mahdotonta sisällyttää kaikkia analyysiin liittyviä tekstejä. Raportissa pyrittiin kuitenkin käsittelemään analyysissa esille tulleita asioita niin kattavasti, kuin se tutkimuksen rajoissa oli mahdollista ja niin, ettei esimerkiksi yksittäiset kuvat korostuneet tutkimuksen tuloksien esittelyssä liikaa. Se, ettei tutkimusraporttiin sisällytetty ollenkaan tutkimuksen kohteena ollutta kuva-aineistoa voi olla luotettavuutta vähentävä tekijä, mutta tutkimuksessa haluttiin kunnioittaa kuvien julkaisijoiden yksityisyyttä ja jättämällä kuvat pois tutkimusraportista, se onnistui parhaiten.

Eri tutkijat voivat tulla samasta laadullisesta aineistosta erilaisiin lopputuloksiin, koska ihmiset havaitsevat asioita eri tavoin ja myös tulkitsevat havaintojaan eri tavoilla (Puusa, 2020, s. 155). Lisäksi kuvan tutkimuksessa tutkijan subjektiivinen kokemismaailma asettaa tutkimukselle rajat, sillä tutkittavia asioita tarkastellaan tutkijan uskomusten, halujen, arvojen, intressien ja päämäärien kokonaisuuden kautta (Seppä, 2012, s. 26). Uskottavuuden kannalta tutkijan olisi kuitenkin hyvä pyrkiä tunnistamaan oma subjektiivisuutensa ja ne arvot, jotka voivat vaikuttaa tutkimuksen kulkuun ja lopputulokseen (Aaltio & Puusa, 2020, s. 179). Tässä tutkimuksessa tutkija on ollut hyvin tietoinen omista rajoitteistaan kuva-analyysin teossa, mutta pyrkinyt silti käsittelemään aineistoa asiankuuluvalla tavalla ja tekemään analyysia mahdollisimman irrallaan omista ennakkokäsityksistään, joskin tutkijan oma kiinnostus ja innostus aihetta kohtaa on saattanut vaikuttaa tuloksien tulkintaan. Tutkija on tulkinnut analyysissa esille tulleita asioita suomalaisesta ja länsimaalaisesta näkökulmasta, jolloin on mahdollista, että toinen tutkija toisesta kulttuurista olisi tullut analyysissa toisiin tuloksiin. Tutkijan kokemattomuus tulee tutkimuksessa esille esimerkiksi semiotikkaan liittyvän

käsitteistön jokseenkin pinnallisesta soveltamisesta, mutta tutkimuksen pääasiallisiin tuloksiin sillä ei kuitenkaan liene kovin suurta merkitystä.

8 Pohdinta

Tässä tutkimuksessa tutkittiin parsimista ja paikkaamista nykypäivän käsityöilmionä ja sen ilmenemistä sosiaalisen median kuvanjakopalvelu Instagramissa. Tavoitteena oli selvittää, miten parsiminen ja paikkaaminen näkyvät Instagram-kuvissa ja millaisia merkityksiä parsimiseen ja paikkaamiseen liittyvät julkaisut välittävät. Tutkimuksen aineisto koostui *#parsijapaikkaa* -aihetunnisteella merkityistä valokuvista ja muista kyseisiin kuviin liitetystä aihetunnisteista. Aineistoon valikoituneet julkaisut oli julkaistu yksityishenkilöiden julkisilta Instagram-tileiltä ja aineistonkeruussa aineistoon valikoitui sekä suosittuja että viimeaikaisia julkaisuja. Aineistoa lähestyttiin semiotiikan ja konnotatiivisen kuva-analyysin keinoin analysoimalla kuvia kolmella tasolla; denotatiivisella, konnotatiivisella ja tulkinnan kokoavalla tasolla. Aineiston aihetunnisteita tarkasteltiin ja luokiteltiin niin omana aineistonaan kuin osana kuva-aineistoa.

Tutkimuksen tulokset näyttävät parsimisen ja paikkaamisen visuaalisesti rikkaana käsityöilmionä, johon liittyy kestävä kehitys ja vastuullisuus, mutta myös luovuus, itseilmaisus ja käsityön hyvinvointivaikutukset. Lisäksi kiintymys ja kunnioitus arkisia vaatteita kohtaan nousi aineistosta esille. Aineiston kuvissa näkyi tavallisia vaatteita t-paidoista trikoosukkiin, mutta eniten kuvissa oli villasukkia. Aineiston kuvissa näkyviä tuotteita korjattiin pääasiassa parsimalla, paikkaamalla ja kirjomalla.

Aikaisemmat tutkimukset ovat osoittaneet, että kiinnostus vaatteiden korjaamista kohtaan on ollut kasvussa, mutta esimerkiksi osaamisen puute ja korjausompeluun liittyvä historiallinen painolasti, kuten köyhyyteen ja puutteeseen liittyvät mielikuvat, ovat usein vaatteiden korjaamisen esteenä (kts. Gwilt, 2014 ja Clark, 2008). Vaikka tämän tutkimuksen aineisto käsitti varsin pienen otoksen, aineiston keruuhetkellä ilmeni, että parsimiseen ja paikkaamiseen liittyviä julkaisuja on Instagramissa merkittävät määrät. Näyttääkin siltä, että korjattujen vaatteiden negatiivinen leima on väistymässä ja korjatuista vaatteista on tullut asia, jota voidaan esitellä muille ja joista voidaan olla ylpeitä. Moderni korjausompelu näyttäytyi aineistoon valikoituneissa kuvissa

myös varsin helposti lähestyttävältä ja vaikka käsityöosaamista ei olisikaan entuudestaan, näkyvä paikkaaminen vaikuttaa antavan paljon mahdollisuuksia toteuttaa vaatteiden korjaamista omalla taitotasollaan ja luovasti. Aloittelevia vaatteiden korjaajia voi myös motivoida ajatus, että korjauksen teknistä toteutustapaa tärkeämpää on se, että vaate saadaan korjattua ja se pääsee takaisin käyttöön.

Tutkimukset ovat aiemmin tuoneet esille, että muun muassa huoli ympäristön tilasta, halu toimia vastuullisemmin sekä korjausompelun ympärille syntynyt yhteisöllisyys, motivoivat ihmisiä korjaamaan vaatteita (kts. esim. König, 2013 ja Durrani, 2019). Lisäksi esimerkiksi Pölläsen (2013) tutkimuksessa kävi ilmi, että yksinkertaisemman elämäntavan tavoittelussa muun muassa tavaroiden tuunaus ja kunnostaminen sekä materiaalien hyötykäyttö olivat keskeisiä tapoja toteuttaa omaa kulutuskriittistä elämäntapaa. Korjausompeluun liittyvä vastuullisuus ja kulutuskriittisyys sekä sosiaalisen median yhteisöllisyys näkyivät myös tämän tutkimuksen aineistossa. Sosiaalinen media on nykyään monelle käsityöharrastajalle paikka verkostoitua muiden samasta aiheesta kiinnostuneiden kanssa ja mahdollisesti jakaa ajatuksia myös vastuullisuuteen liittyvistä asioista. Liittämällä oma julkaisu aihetunnisteiden avulla omaan erityiseen kiinnostuksen kohteeseen, kuten parsimiseen ja paikkaamiseen, voi löytää yhteisön, jossa tämä kiinnostus jaetaan yhteisesti. Lisäksi ei tulisi väheksyä sosiaalisen median vaikutusta ihmisten asenteisiin, sillä mitä enemmän näkyvyyttä esimerkiksi vastuullisuus ja kestävät elämäntavat saavat, sitä enemmän ihmiset alkavat niitä pohtimaan ja toivottavasti myös toteuttamaan käytännössä.

Kuten aiemmin on todettu, ihmiset käyttävät omistamiaan vaatteita aivan liian vähän aikaa ja hankkivat uusia vaatteita aivan liian usein, minkä takia tekstiilijätteestä on tullut maailmanlaajuinen ongelma (kts. esim. Ellen MacArthur Foundation, 2017 ja WRAP, 2012). Merkkejä asenteiden muutoksesta kohti hidasta muotia on kuitenkin havaittavissa ja kritiikki vaateteollisuuden ekologisesta ja eettisesti kestävämmä toimintatapoja ja lähes kertakäyttöistä pikamuotia kohtaan on kasvussa (kts. Sekules, 2020 ja de Castro, 2021). Tämän tutkimuksen aineistossa oli kuvia pitkäikäisistä vaatteista, *luottovaatteista*, joita

oli korjattu, jotta ne pysyisivät edelleen käytössä. Tällainen vaatteiden näkeminen pitkäaikaisina investointeina, joiden huoltaminen ja kunnossapito on itsestäänselvyys, vähentää tarvetta hankkia uusia vaatteita aina sesonkien vaihtuessa. Se myös sitoo vaatteet ja vaatteiden käyttäjät merkityksellisemällä tasolla toisiinsa, jolloin vaatteesta voi tulla omistajalleen moneen tilanteeseen sopiva luottovaate, joka vähentää pukeutumiseen liittyviä pulmatilanteita. Vaatteiden käyttöikäen tietysti vaikuttaa myös niiden laatu, jolloin käyttöiän pidentäminen ei ole vain kuluttajien varassa vaan vaateteollisuuden

Tiedetään, että kuluttajien valistaminen ja opastaminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta tekstiilituotteiden elinkaaria ja käyttöikää saataisiin pidennettyä (kts. esim. Dahlbo ym., 2015, Seppälä ym., 2016 ja Heikkilä ym., 2019). Tämän tutkimuksen tuloksia voidaan osittain hyödyntää esimerkiksi suunniteltaessa kuluttajille kohdistettua vaatteiden korjaamiseen kannustavaa sisältöä. Näkyvä paikkaaminen ja muut visuaalisesti näyttävät tavat korjata vaatteita vetoavat moniin ja voivat innostaa kokeilemaan ja toisaalta myös jatkamaan vaatteiden korjaamista ja lisäksi sosiaalisessa mediassa ihmisiä voi innostaa erilaiset korjaushaasteet. Esimerkiksi *#MendMarch* sekä *#Mendsday* ovat vaatteiden paikkaamiseen erikoistuneen kirjailija ja tutkija Kate Sekulesin Instagramissa alkuun panemia varsin suosittuja korjaamiseen kannustava haasteita. Suomalainen vastine edellä mainituille on käsityönopettaja ja -bloggaaja Anni Ignatiuksen aloittama *#korjauskeskiviikko*.

Semiotiikka ja kuva-analyysin tekeminen ovat kokemattomalle tutkijalle haastavia kyseisen tieteenalan laajuuden ja jokseenkin monimutkaisten käsitteiden takia sekä menetelmän tulkinnanvaraisen ja subjektiivisen luonteen vuoksi. Tämän tutkimuksen tulokset ovat aika- ja kulttuurisidonnaisia ja yhden tutkijan näkemys ilmiöstä, eikä niitä voi yleistää koskemaan parsimista ja paikkaamista esimerkiksi muissa kulttuureissa. Tilastollisten yleistysten sijaan tässä tutkimuksessa pyrittiin enemmänkin kuvaamaan tutkimuskohteena ollutta ilmiötä, syventämään sitä koskevaa tietoa ja vertailla tuloksia aikaisempiin aihetta käsitteleviin tutkimuksiin. Lisäksi aineiston suhteellisen vaatimaton otoskoko asettaa rajat tulosten yleistettävyydelle, joskin tutkimus osoitti, että pienenkin kuva-aineiston tarkastelu tuo tutkittavasta ilmiöstä esille monia kiinnostavia seikkoja.

Tämä tutkimus lisäsi parsimista ja paikkaamista koskevaa tietoa suomalaisessa nykypäivän kontekstissa, sillä monet aikaisemmat aiheeseen liittyneet käsityötieteen tutkimukset ovat käsitelleet parsimista ja paikkaamista lähinnä Suomen sota- ja pula-aikaan liittyen. Koska tutkimusaineisto käsitti yksinomaan suomalaisten Instagram-käyttäjien tekemiä julkaisuja, jatkotutkimusta ajatellen olisi kiinnostavaa vertailla näkykö tässä tutkimuksessa esille nousseet havainnot myös kansainvälisten Instagram-käyttäjien julkaisuissa. Parsimiseen ja paikkaamiseen liittyvien sosiaalisen median aiheutunnisteiden tutkiminen määrällisiä tutkimusmenetelmiä hyödyntäen voisi myös nostaa esille uusia aiheeseen liittyviä teemoja. Lisäksi vaikka asia ei nouse tämän tutkimuksen aineistosta juurikaan esille, monesti vaatteiden korjaamisen taustalla ovat myös taloudelliset tekijät. Suomessa vaatteiden korjaamiseen on pula-ajan perintönä liittynyt vahvasti säästäväisyys, joka voi osaltaan kannustaa monia nykyäänkin korjaamaan esimerkiksi sellaisia vaatteita, jotka olisivat korjaamisen sijaan helpompi korvata ostamalla uusi tilalle. Tällaisesta säästäväisyyden, oli se sitten vapaaehtoista frugalismia tai pakon sanelemaa, näkökulmasta parsimisen ja paikkaamisen tutkiminen voisi tuoda nykypäivän korjausompelusta lisää uutta mielenkiintoista tietoa.

Tekstiilien kiertotalouden pyrkimyksenä on pitää tekstiilituotteet mahdollisimman pitkään kuluttajien käytössä. Vaatteiden käyttöiän pidentämiseen tähtäävät toimet, kuten vaatteiden korjaaminen ja huoltaminen, tulevat tulevaisuudessa saamaan entistä enemmän huomiota tekstiilijättemäärien kasvaessa entisestään ja luonnon kantokyvyn rajojen tullessa vastaan. Siksi on tärkeää jatkaa parsimisen ja paikkaamisen tutkimista jatkossakin ja osaltaan edistää kestävä kehityksen tavoitteita.

Lähteet

- Aaltio, I. & Puusa, A. (2020). Mitä laadullisessa tutkimuksen arvioinnissa tulisi ottaa huomioon? Teoksessa A. Puusa & P. Juuti (toim.), *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät* (s. 177–188). Tallinna: Gaudeamus.
- Anttila, P. (2006). *Ilmaisu, teos, tekeminen ja tutkiva toiminta*. Hamina: Akatiimi Oy.
- Arela. (2022). Meistä. Luettu 23.2.2022. Saatavilla: <https://www.arelstudio.com/fi/pages/about-us>
- Cambridge Dictionary. (2022a). Darn. Luettu 29.01.2022. Saatavilla: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/darn>
- Cambridge Dictionary. (2022b). To repair something. Luettu 29.01.2022. Saatavilla: <https://dictionary.cambridge.org/thesaurus/articles/to-repair-something>
- Chandler, D. (2007). *Semiotics: the basics* (2. painos). Abingdon: Routledge.
- Circular Monday. (2022). Welcome to #circularmonday. Luettu 26.2.2022. Saatavilla: <https://www.circularmonday.com/>
- Clark, H. (2008). SLOW + FASHION – an Oxymoron – or a Promise for the Future ...? *Fashion Theory*, 12(4), 427–446. Saatavilla: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.2752/175174108X346922?needAccess=true>
- Dahlbo, H., Aalto, K., Salmenperä, H., Eskelinen, H., Pennanen, J., Sippola, K. ja Huopalainen, M. (2015). Tekstiilien uudelleenkäytön ja tekstiilijätteen kierrätyksen tehostaminen Suomessa. *Suomen ympäristö 4/2015*. Helsinki: Ympäristöministeriö. Saatavilla: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/155612/SY_4_2015.pdf
- Dahlbo, H., Rautiainen, A., Savolainen, H., Oksanen, P., Nurmi, P., Virta, M. & Pokela, O. (2021). Textile flows in Finland 2019. *Turku University of Applied Sciences*. Saatavilla: <https://www.turkuamk.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/julkaisuhaku/140/>
- de Castro, O. (2021). *Loved Clothes Last. How the joy of rewearing and repairing your clothes can be a revolutionary act*. Penguin Life.
- Dean, B. (2022). Instagram Demographic Statistics: How Many People Use Instagram in 2022? Luettu 18.3.2022. Saatavilla: <https://backlinko.com/instagram-users#instagram-stats-top-picks>
- Durrani, M. (2018). The becoming of repair: Understanding garment mending through a practice theory perspective. Teoksessa C. Becker-Leifhold, & M. Heuer (toim.), *Eco-Friendly and Fair: Fast Fashion and Consumer Behaviour* (1 ed.). (Sustainability in Textiles). (s. 101–111). Routledge.
- Durrani, M. (2019). Through the threaded needle: a multi-sited ethnography on the sociomateriality of garment mending practices. Aalto University, Department of Design. Saatavilla: <https://aaltodoc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/41489/isbn9789526088013.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Edwards, Z. (2021). *Mend it, wear it, love it: stitch your way to a sustainable wardrobe*. Lontoo: Dorling Kindersley Limited.
- Ellen MacArthur Foundation. (2017). A new textiles economy: Redesigning fashion's future. Saatavilla: <http://www.ellenmacarthurfoundation.org/publications>
- ELY-keskus. (2021). Tuottajavastuu. Luettu 20.2.2022. Saatavilla: <https://www.ely-keskus.fi/web/tuottajavastuu/tietoa-tuottajavastuusta>
- Emmy. (2022). Helpoin tapa myydä merkkivaatteesi verkossa. Luettu: 12.2.2022. Saatavilla: <https://store.emmy.fi/seller>
- Fashion Revolution. (2022). About Fashion Revolution Week. Luettu 24.2.2022. Saatavilla: <https://www.fashionrevolution.org/>
- Gwilt, A. (2014). What prevents people repairing clothes?: an investigation into community-based approaches to sustainable product service systems for clothing repair. *Making Futures Journal*, 3. Saatavilla: http://shura.shu.ac.uk/8125/1/Gwilt_Alison.pdf
- Hawley, J. M. (2011). Textile recycling options: Exploring what could be. Teoksessa A. Gwilt & T. Rissanen (toim.), *Shaping sustainable fashion changing the way we make and use clothes*. (s. 143–155). Earthscan.
- Heikkilä, P. (toim.), Cura, K., Heikkilä, J., Hinkka, V., Ikonen, T., Kamppuri, T., Knuutila, H., Kokko, M., Lankiniemi, S., Lehtinen, L., Mäkiö, I., Pitkänen, M. (toim.), Saarimäki, E., Virta, M., Zitting, J., & Harlin, A. (2019). *Telaketju: Towards Circularity of Textiles*. VTT Technical Research Centre of Finland. VTT Research Report No. VTT-R-00062-19. Saatavilla: <https://cris.vtt.fi/en/publications/telaketju-towards-circularity-of-textiles>
- Heikkilä, P., Cheung, M., Cura, K., Engblom, I., Heikkilä, J., Järnefelt, V., Kamppuri, T., Kulju, M., Mäkiö, I., Nurmi, P., Palmgren, R., Petänen, P., Rintala, N., Ruokamo, A., Saarimäki, E., Vehmas, K., & Virta, M. (2021). *Telaketju - Business from Circularity of Textiles*. VTT Technical Research Centre of Finland. VTT Research. Report No. VTT-R-00269–21. Saatavilla: <https://cris.vtt.fi/en/publications/telaketju-business-from-circularity-of-textiles>
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2013). *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi.
- Ignatius, A. (2020). *Korjaa kauniiksi –Käsikirja kodin vaatehuoltoon*. Keuruu: Otavan kirjapaino.
- Instagram. (2021). Vinkkejä vanhemmille. Perustietoja. Mikä on Instagram? Luettu 22.07.2021. Saatavilla [https://help.instagram.com/154475974694511/?helpref=hc_fnav&bc\[0\]=Instagramin%20ohje&bc\[1\]=Yksityisyys%20ja%20turvallisuus&bc\[2\]=Turvallisuuden%20varmistaminen](https://help.instagram.com/154475974694511/?helpref=hc_fnav&bc[0]=Instagramin%20ohje&bc[1]=Yksityisyys%20ja%20turvallisuus&bc[2]=Turvallisuuden%20varmistaminen)
- Instagram. (2022). Toiminta, avainsanat ja paikkasivut. Luettu 31.3.2022. Saatavilla: https://help.instagram.com/276195913902382/?helpref=hc_fnav

- Karjalainen Nuorisoliitto. (2022). #TuunaaMunPerinne-pukeutumishaaste. Luettu 24.4.2022. Saatavilla: <https://www.karjalainennuorisoliitto.fi/toiminta/tuunaamunperinne-pukeutumishaast/?E392807GPage=2>
- Katajamäki, H. (2020). Facebookin ompeluryhmät osana käsityöprosessia. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto. Opettajankoulutuslaitos.
- Keskitalo, P. (2012). Pula-ajan käsityöt: Omin käsin -lehdessä esiintyvät käsityöohjeet vuosina 1938–1952. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto. Opettajankoulutuslaitos.
- Kestävä kehitys. (2022). Kestävän kehityksen osa-alueet. Luettu 14.2.2022. Saatavilla: <https://keke.bc.fi/Kestava-kehitys/suomi/osa-alueet/>
- Khounnoraj, A. (2020). *Parsi ja paikkaa – näkyvästi! Korjaa ja kierrätä lempitekstiilisi*. Suomennos Seija Kallinen. Karkkila: Kustannus-Mäkelä Oy.
- Kiuru, J., Manninen, M. & Valkola, J. (2020). *Arkivé Atelier: Huolla. Vaatteet, kengät, asusteet*. Helsinki: Gummerus Kustannus Oy.
- Koivuranta, E. (2021). Perheenäiti neuloi 8 kuukaudessa 24 paitaa – esimerkki ilmiöstä, jota Islannissa ihmetellään: "Suomessa tapahtuu jotain hullua". Luettu 12.2.2022. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-11769862>
- Koskennurmi-Sivonen, R. & Laamanen, T-K. (2014.) Muodin hidastaminen. Teoksessa S. Karppinen, A. Kouhia & E. Syrjäläinen. (toim.). *Kättä pidempää: Otteita käsityön tutkimuksesta ja käsitteellistämisestä*. (s. 62–72). Helsingin yliopisto, opettajankoulutuslaitos. Saatavilla: <http://hdl.handle.net/10138/43167>
- Kouhia, A. (2016). Iloa, paloa ja jouten oloa: Käsitöiden harrastaminen ja harrastamisen tulevaisuus. *Futura*, 35(3), 20–31. Saatavilla: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ELE-1778554>
- Kouhia, A. (2020a). The Knitted Fabric of Finland: Contemporary Handcrafted Woolly Socks Depicting the Nation State. *Textile*, 18(2), 180-202.
- Kouhia, A. (2020b). Online matters: Future visions of digital making and materiality in hobby crafting. *Craft Research*, 11(2), 261–273. https://doi.org/10.1386/crre_00028_1
- Kuula, A. (2011). *Tutkimusetiikka –Aineistojen hankinta käyttö ja säilytys*. Jyväskylä: Vastapaino.
- König, A. (2013). A stitch in time: changing cultural constructions of craft and mending. *Culture Unbound: Journal of Current Cultural Research*, 5(4), 569–585.
- Lewis-Fitzgerald, E. (2020). *Modern mending -How to minimize waste and maximize style*. Search Press.
- Lähteenmäki, L. (2021). Virttynyt t-paitasi saa pian uuden elämän tekstiilikuituna – Paimiossa avattiin Pohjois-Euroopan suurin poistotekstiilin jalostuslaitos. Luettu 14.2.2022. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-12170322>

- Marttinen, V. (2021). Pyöröpuikot viedään nyt käsistä ja islantilaispaidat räiskyvät somessa – laulaja Harry Stylesin laukaisema neulontabuumi lähti koronan myötä täysin lapasesta. Luettu 18.2.2022. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-11745879>
- McLaren, A., & McLauchlan, S. (2015). Crafting sustainable repairs: practice-based approaches to extending the life of clothes. PLATE conference - Nottingham Trent University, 17/19 June 2015.
- Meritähti, P. (2016). Tästä taudista ei löydy pahaa sanottavaa – neuloosi saa hyvän olon hormonit liikkeelle. Luettu 12.2.2022. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-9348097>
- Middleton, J. (2015). Mending. Teoksessa K. Fletcher & M. Tham (toim.), *Routledge handbook of sustainability and fashion* (s. 262–274). London & New York: Routledge.
- Morottaja, E. (2021). LAHJOITA LÄMPÖÄ – neulo Asunnottomien yöhön villasukkia ja lappasia. Luettu 24.2.2022. Saatavilla: <https://asunnottomienyo.fi/2021/09/lahjoita-lampoa-neulo-asunnottomien-yohon-villasukkia-ja-lappasia/>
- Niinimäki, K., & Durrani, M. (2020). Repairing fashion cultures: From disposable to repairable. Teoksessa L. McNeill (toim.), *Transitioning to Responsible Consumption and Production* (s. 154-168). Transitioning to sustainability; Vol. 12. MDPI AG.
- Niinistö, M. (2021). Julia Thurén esiintyy aina tässä samassa mekossa, mutta miksi sitä pidetään omituisena? Nämä 4 seikkaa selittävät, miksi ostamme jatkuvasti uutta. Luettu 12.3.2022. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-12047180>
- Nuutinen, A., Soini-Salomaa, K. & Kangas, K. (2014). Käsityön tulevaisuuksia - elinikäisen osaamisen visioita, haasteita ja mahdollisuuksia. Teoksessa S. Karppinen, A. Kouhia & E. Syrjäläinen (toim.), *Kättä pidempää: Otteita käsityön tutkimuksesta ja käsitteellistämisestä* (s. 203–219). Kotitalous- ja käsityötieteiden julkaisuja; No. 33. Helsingin yliopisto, opettajankoulutuslaitos. <http://hdl.handle.net/10138/43167>
- Paasonen, S. (2013). Ihmisiä, kuvia ja tekstejä. Teoksessa S-M. Laaksonen, J. Matikainen ja M. Tikka (toim.), *Otteita verkosta: Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*. (s. 34–48). Tampere: Vastapaino.
- Passoja, A. (2020). Pakko neuloa. Luettu 12.2.2022. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-11605171>
- Pure Waste. (2022). Experience Pure Waste / About Us / 100% Recycled. Luettu 18.2.2022. Saatavilla: <https://www.purewaste.com/en/experience-pure-waste/about-us/100-percent-recycled>
- Pöllänen, S. (2012). Käsityö ja psyykinen hyvinvointi käsityön tutkimuskentässä. AMK-lehti 1/2012. Saatavilla: https://arkisto.uasjournal.fi/uasjournal_2012-1/1363-2825-1-CE.pdf

- Pöllänen, S. (2013). Homing and downshifting through crafts. Teoksessa U. Härkönen (toim.), *Reorientation of Teacher Education towards Sustainability through Theory and Practice*. (s. 275–290). University of Eastern Finland. Saatavilla: <https://erepo.uef.fi/handle/123456789/12548>
- Rissanen, T. (2011). Designing endurance. Teoksessa A. Gwilt & T. Rissanen (toim.), *Shaping Sustainable Fashion: Changing the Way We Make and Use Clothes*. (s. 127–138). Taylor & Francis Group.
- Rodabaugh, K. (2018). *Mending matters. Stitch, patch, and repair your favorite denim & more. A Slow Fashion guide for a well-loved wardrobe*. New York: Abrams.
- Rose, G. (2012). *Visual Methodologies. An Introduction to Researching with Visual Materials*. 3.painos. Lontoo: Sage.
- Rosenberg, J. (2018). Kun risuaidasta tuli hashtag. Kielikello 4/2018. Luettu 22.07.2021. Saatavilla: <https://www.kielikello.fi/-/kun-risuaidasta-tuli-hashtag>
- Räisänen, R. & Laamanen, T-K. (2014). Tieto, kritiikki, toiminta, vastuu – pohdintaa kestävän kehityksen ja eettisen kuluttamisen näkökulmista käsityössä. Teoksessa S. Karppinen, A. Kouhia & E. Syrjäläinen. (toim.), *Kättä pidempää: Otteita käsityön tutkimuksesta ja käsitteellistämisestä*. (s. 48–61). Helsingin yliopisto, opettajankoulutuslaitos. Saatavilla: <http://hdl.handle.net/10138/43167>
- Räisänen, R., Kouhia, A. & Kärnä-Behm, J. (2014). Kestävyys ja käytettävyys käsityön suunnittelussa. Teoksessa A. Nuutinen, P. Fernström, S. Kokko, & H. Lahti (toim.), *Suunnittelusta käsin: Käsityön tutkimuksen ja opetuksen vuoropuhelua*. (s. 52–64). Kotitalous- ja käsityötieteiden julkaisuja; Nro 36. Helsingin yliopisto, opettajankoulutuslaitos. Saatavilla: <http://hdl.handle.net/10138/153027>
- Saramäki, R. (2013). *Hyvän mielen vaatekaappi: ratkaise omat vaatepulmasi ja samalla globaalin muotiteollisuuden epäkohdat*. Jyväskylä: Atena.
- Seitamaa-Hakkarainen, P. & Koskenurmi-Sivonen, R. (2014). Internet ja sosiaalinen media käsityötieteen tutkimuksen lähteenä ja paikkana – aineistojen muodot ja analyysit. Teoksessa S. Karppinen, A. Kouhia, & E. Syrjäläinen (toim.), *Kättä pidempää: Otteita käsityön tutkimuksesta ja käsitteellistämisestä* (s. 116–131). Helsingin yliopisto, opettajankoulutuslaitos. Saatavilla: <http://hdl.handle.net/10138/43167>
- Sekules, K. (2020). *Mend! A Refashioning Manual and Manifesto*. Penguin Books.
- Seppä, A. (2012). *Kuvien tulkinta: Menetelmäopas kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin tulkitsijalle*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

- Seppälä, J., Sahimaa, O., Honkatukia, J., Valve, H., Antikainen, R., Kautto, P., Myllymaa, T., Mäenpää, I., Salmenperä, H., Alhola, K., Kauppila, J. ja Salminen, J. (2016). Kiertotalous Suomessa – toimintaympäristö, ohjauskeinot ja mallinnetut vaikutukset vuoteen 2030. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 25/2016. Valtioneuvoston kanslia. Saatavilla: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79586/Kiertotalous%20Suomessa.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Seppänen, J. (2005). *Visuaalinen kulttuuri: Teoriaa ja metodeja kuvien tulkitsijalle*. Tampere: Vastapaino.
- Sitra & Deloitte. (2022). Kestävää kasvua kiertotalouden liiketoimintamalleista - Käsikirja yrityksille. Helsinki: Sitra. Saatavilla: <https://www.sitra.fi/julkaisut/kestavaa-kasvua-kiertotalouden-liiketoimintamalleista/>
- Sjöstedt, T. (2018). Mitä nämä käsitteet tarkoittavat? Luettu 19.2.2022. Saatavilla: <https://www.sitra.fi/artikkelit/mita-nama-kasitteet-tarchoittavat/>
- Suomen kansallispukukeskus. (2022). Ohjeita kansallispuvun käyttöön. Luettu 13.4.2022. Saatavilla: <https://www.craftmuseum.fi/palvelut/suomen-kansallispukukeskus/kansallispukujen-tietopaketti/ohjeita-kansallispuvun-kayttoon>
- Suomen tekstiili & Muoti ry. (2017). Kiertotalouden kärjessä –Ratkaisuja tekstiilien kiertoon. S. Kuvaja & S. Mäki (toim.). Oy Fram Ab. Saatavilla: https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/stjm/uploads/20170123172356/STJM_Kiertotalousjulkaisu_2017.pdf
- Suomen tekstiili & Muoti ry. (2018). Kiertotalouden kärjessä II –Ratkaisuja tekstiilien kiertoon. S. Mäki (toim.). Saatavilla: https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/stjm/uploads/20180927122821/Kiertotalouden_karjessa_II_2018_verkko.pdf
- Taitoliitto. (2018). Käsitöiden harrastaminen Suomessa -kyselytutkimus 2018. Luettu 31.8.2021. Saatavilla: <https://www.taito.fi/meista/tutkimukset-ja-julkaisut/>
- Taitoliitto. (2020). Vuoden 2021 käsityötekniikka on parsiminen ja paikkaus. Luettu 29.3.2022. Saatavilla: https://www.taito.fi/kasityoohjeet-ja-jutut/artikkelit/vuoden_kasityotekniikka_2021_parsiminen_ja_paikkaus/
- Tarasti, E. (2009). *Johdatusta semiotikkaan: Esseitä taiteen ja kulttuurin merkijärjestelmistä*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.
- Taussi, S. (2022). Shein. Ultrapikamuotia Kiinasta. Luettu 17.3.2022. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-12307473>
- Tieteen termipankki. (2021). Kielitiede: multimodaalisuus. Luettu 2.6.2021. Saatavilla: <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede:multimodaalisuus>
- Toivakka, K. (2018). Linnea, 34, tekee poliittisia kirjontatöitä: ”Ristipistoissa ajatukseni räjähtävät ilmoille”. Luettu 12.2.2022. Saatavilla: <https://www.kodinkuvalehti.fi/artikkeli/tee-itse/ompelu/linnea-34-tekee-poliittisia-kirjontatoita-ristipistoissa-ajatukseni>

- Tori. (2022). 3,4 miljoonaa suomalaista käy Torissa kuukausittain. Luettu 12.2.2022. Saatavilla: <https://media.tori.fi/tori/>
- Torikka, T. (2022). Neuloosista näyttää tulleen maailmanlaajuinen ilmiö – myös yhä useampi mies neuloo. Luettu 12.2.2022. Saatavilla: <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/i ihmiset-kulttuuri/artikkeli-1.1717061>
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.
- Valtari, M. (2022). Sosiaalinen media Suomessa 2022. Luettu 18.3.2022. Saatavilla: <https://lmsomeco.fi/blogi/sosiaalinen-media-suomessa/>
- Varmola, M. (2014). Kun pesee ja parsii paikkaa, niin kestää vielä monta aikaa: tekstiilien paikkaus ja parsinta arkielämän murroksissa 1920–1960-lukujen Suomessa. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto. Opettajankoulutuslaitos.
- Varonen. (2021). Käsityöt, hyvinvointi ja sosiaalinen media: kokemuksia neulonnan merkityksistä hyvinvoinnille. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto. Kasvatustieteellinen tiedekunta.
- Vehkasalo, J. (2020). Radikaali ompeluseura ottaa terävästi kantaa – räväkät ristipistotyöt leviävät somessa. Luettu 12.2.2022. Saatavilla: <https://www.helsinginuutiset.fi/paikalliset/1247236>
- Veivo, H. (2009). Lyhyt johdatus semiotikkaan 2000-luvun alussa. Teoksessa E. Hannula & U. Oksanen (toim.), *Murtuvat merkit: Semiotiikan teoreettisen ja soveltavan tutkimuksen näkökulmia*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.
- Verstas247. (2022). #korjausmaraton. Luettu 26.2.2022. Saatavilla: <https://www.verstas247.fi/korjausmaraton-mendingmarathon/>
- Viitanen, M. (2015). “Villat lampaan selästä miehen selkään”: käsityön keinoja pula-ajasta selviytymiseksi. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto. Opettajankoulutuslaitos.
- WRAP. (2012). Valuing Our Clothes: The evidence Base. A Technical Report for WRAP: London. Saatavilla: <https://wrap.org.uk/sites/default/files/2021-01/WRAP-valuing-our-clothes-2012-07-11.pdf>
- Ympäristöministeriö (n.d.) Mitä on kestävä kehitys? Luettu 1.12.2021. Saatavilla: <https://ym.fi/mita-on-kestava-kehitys>

LIITE 1: Aihetunnisteiden luokittelu

Korjausompeluun liittyvät aihetunnisteet 182 kpl (76 sanaa)

#appliquemending #artofmending #artofmending #boro #creativemending #creativemending #darning #darningismysuperpower #darningmushroom #darningsocks #decorativemending #dontbuyrepair #korjaaminen #korjaaminenkannattaa #korjaaminenkunniaan #korjauskeskiviikko #korjausompelu #lappaochlaga #makedoandmend #makedomend #mendandmakedo #mendersofinstagram #mending #mendingArt #mendingjeans #mendingmatters #mendingmonday #mendmarch #mendsday #mendtheworld #mendwhatyouhave #mendyourclothes #mendyourclothes #mindfulmending #modernmending #mondaymending #näkyväkorjaus #näkyväpaikkaus #näkyväparsinta #näkyväparsinta #paikattu #paikka #paikkaaminen #paikkaus #paikkaus #paikkaushommia #parsijapaikkaa #parsijapaikkaanäkyvästi #parsiminen #parsinsieni #parsinsieni #parsinta #parsittu #parsittujapaikattu #polvipaikka #repair #repairculture #repairingiscaring #repairrevolution #ristikkoparsinta #sashikoboro #sashikomending #sashikostitching #silmukointi #sockdarning #sukkienparsiminen #sukkienparsinta #swissdarning #textilerepair #vaatehuolto #vaatteennäkyväkorjaus #vaatteidenkorjaus #visiblecreativemending #visibledarning #visiblemending #visiblerepair

Käsityön tekemiseen liittyvät aihetunnisteet 61 kpl (52 sanaa)

#broderi #brodering #craft #craftastherapy #embroidery #embroiderylove #finnishtextile #garnstories #handcraft #hedgehogfibres #hhfyarn #käsityö #käsityöblogit #kierrätysompelu #kirjonta #knitaddict #knitallthethings #knitspiration #knittingismytherapy #knittingismyyoga #knittinglove #knituesday #letitetty #luonnonvärjätytlangat #mindfulstitching #neuleinspiraatio #neulevuosi2021 #neulevuosi2022 #neulojanelämää #neulontaterapiaa #neuloosi #nollahukka #ompeluelämää #ompeluniksi #palttina #sashiko #sashikoembroidery #sashikostitching #silmukointi #slowstich #slowstitching #sockenstricken #sockknittersofinstagram #sockknitting #stitchersofinstagram #textile #toimikas #valentinescrafts #värinvaikutussidoksessa #wool #woollove #zerowaste

Kestävyysajatteluun liittyvät aihetunnisteet 52 kpl (37 sanaa)

#dontbuyrepair #ekologisuus #fromdiscardedtodesired #kestäväkulutus #kestävämuoti #kestävävaate #kierrätysompelu #kiertotalous #korjaaminenkannattaa #korjaaminenkunniaan #lovewhatyourwear #mendtheworld #mendwhatyouhave #mendyourclothes #nollahukka #planetaarinenvaatekaappi #puhkirakastettu #reducereuse #reducereuserecycle #repairculture #repairingiscaring #repairrevolution #savedfromlandfill #slowfashion #sustainableclothing #sustainabledesign #sustainableliving #sustainabletextiles #sustainablewardrobe #upcycle #vastuullinenkuluttaminen #vastuullinenvaatekaappi #vastuullisuus #wastenotwantnot #zerowaste #zerowasteclothing #äläheitäpois

Tekstiilituotteisiin liittyvät aihetunnisteet 29 kpl (23 sanaa)

#darningsocks #flanellipaita #luottovaate #marimekkopöytäliina #marimekkotablecloth #mendingjeans #munsalanpuku #otzshoes #raitahame #rhombussocks #sashikojeans #sockensamstag #sockenstricken #sockknittersofinstagram #sockknitting #socks #sukkienparsiminen #sukkienparsinta #villasukat #villasukka, #voimaannuttavavaate #woolensocks #woolsocks

Taitoliittoon liittyvät aihetunnisteet 19 kpl (7 sanaa)

#onnielääkäsityössä #paikattujaparsittunäyttely #taitoep #taitoliitto #vuoden2021käsityötekniikka #vuodenkäsityötekniikka #vuodenkäsityötekniikka2021

Taiteeseen ja luovuuteen liittyvät aihetunnisteet 17 kpl (11 sanaa)

#artofmending #contemporaryart #creativemending #fiberart #finnishtextileart #heartart #mendingArt #parsittujapaikattunäyttely #stillife #textileart #visiblecreativemending

Käsityöhön ja hyvinvointiin liittyvät aihetunnisteet 16 kpl (13 sanaa)

#craftstherapy #darningismysuperpower #knitaddict #knittingismytherapy #knittingismyyoga #mindfulmending #mindfulstitching #neulontaterapiaa #neuloosi #onnielääkäsityössä #slowstich #slowstitching #voimaannuttavavaate

Muut aihetunnisteet 9 kpl (9 sanaa)

#christmascalendar #joulukalenteri2020 #koivistostudio #lehmäjoenpuutyö #livecolourfully #marimekko #marimekko #newblogpost #nishiguchikutsushita #otz #sasta #tuunaamunperinne #uusiblogipostaus #ystävänpäivä #ystävänpäivänkunniaksi